

စာပေဝိဟာန်စာပူဆုရ

ရင်သွေးရတနာ

နှင့်
ရိုးရာပွဲတော်များ

ရွှေရင်နှစ်

၂၀၁၂ ခုနှစ်၊ စာပေဗိမာန်စာမူဆု၊
ကလေးစာပေ၊ ဒုတိယဆု

ရင်သွေးရတနာ

နှင့်

ရိုးရာပွဲတော်များ

ရွှေရင်နှစ်

- တည်းဖြတ်သူ - ဒေါ်ခင်ဝါဆွေ (ဝါဝါ-အင်းစိန်)
စာတည်း (တာဝန်ခံ) -
စာဖုံးပန်းချီ - ခင်ကြည်ဖြူ

စာပေဗိမာန်ထုတ် ပြည်သူ့လက်စွဲစာစဉ်

တန်ဖိုး (   ) ကျပ်

ပုံနှိပ်ရေးနှင့် စာအုပ်ထုတ်ဝေရေးလုပ်ငန်း
စာပေစိမာန် ခေတ္တစာတည်းမှူးချုပ်
ဦးမျိုးမြင့်မောင် (မျိုးမြတ်မြတ်မြင့်မောင်)က
မှတ်ပုံတင်အမှတ် ၀၇၄၉၂ ဖြင့် ပုံနှိပ်၍
မှတ်ပုံတင်အမှတ် ၀၃၉၁၁ ဖြင့်ထုတ်ဝေသည်။

စာရေးသူ၏ရည်ရွယ်ချက်

မြန်မာ့ရင်သွေးရတနာကလေးများအတွက် မူလတန်းအရွယ်ကပင် မြန်မာ့
ဇိရာ ပွဲတော်များ၏ ဓလေ့ထုံးစံ၊ ယဉ်ကျေးမှုကို သိရှိကြပြီး ဇိရာယဉ်ကျေးမှုကို
တန်ဖိုးထား၍ စိတ်ဝင်စားစွာ နားလည်ကြစေရန် ရည်ရွယ်ရေးသားပါသည်။

ရွှေရင်နှစ်

မာတိကာ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁။	ရှမ်းစိုးစည်သံ ညံမစဲ “စိုင်းနွတ်”ပျော်သည့် “ဟိန်းဟိန်ပွဲ”	၁
၂။	“ခွာဒိုပွဲတော်” နှစ်သစ်ကူး ချင်းကလေး“ထန်ခို” ပျော်ရွှင်မြူး	၁၈
၃။	“ကော့မိုင်”တို့ပျော် “မနော့ပွဲတော်” ကချင်မြေမှာ နာမည်ကျော်	၃၀
၄။	“နှစ်ကူးပွဲ”နဲ့ ကရင်ရုံး “စောထူး”ပျော်မဆုံး	၄၁
၅။	“ကူထိုပိုး”တဲ့ ကယားရိုးရာ “စိုးရယ်”ပျော်သည့် ပွဲတော်ပါ	၅၃
၆။	“နိုင်ပန်းလှ”တို့ မွန်ရိုးရာ “ကျပ်တောင့်”ပွဲလေးပျော်စရာ	၆၈
၇။	“စံထူးအောင်”ပျော်ရွှင်မြူး “ရခိုင်သင်္ကြန်”နှစ်သစ်ကူး	၈၀
၈။	ဗမာဒိုးပတ် သိမ့်သိမ့်တုန် “မောင်ဇော်”ပျော်သည့် “ပွဲကဆုန်”	၉၇
၉။	“မောင်ယာယမ်း”တို့ နာဂမြေ “နှစ်သစ်တေးသံဝေ”	၁၁၈
၁၀။	ကိုးကားသည့် စာအုပ်များ	၁၃၁

စခန်း (၁)

ရှမ်းခရီးဧည့်သံ ညပ်မစဲ "စိုင်းခွတ်" ချော်သည့် ဖိန်းဖိန်ပွဲ

စိုင်းခွတ်သည် ရှမ်းတိုင်းရင်းသားလေးဖြစ်၏။ ရှမ်းပြည်နယ် တောင်ပိုင်း ကလောမြို့နယ်တွင်းရှိ နမ့်ပေါင်ရွာလေးတွင် နေထိုင်သူ ဖြစ်သည်။ စိုင်းခွတ်၏မိဘများမှာ ဦးစိုင်းလုံနှင့် ဒေါ်နန်းအိမ် တို့ဖြစ်ပြီး ရှမ်းတိုင်းရင်းသားတို့ရိုးရာ တောင်ယာလုပ်ငန်းဖြင့် အသက်မွေးနေထိုင်ကြသူများ ဖြစ်လေသည်။

စိုင်းခွတ်တို့၏ နမ့်ပေါင်ရွာလေးသည် စိမ်းညိုသော ရှမ်း တောင်တန်းများကြားတွင်ရှိပြီး လွန်စွာမှ သာယာလှပေသည်။ မြင့်မားသည့်တောင်များပေါ်မှ စီးကျလာသော နမ့်တုံချောင်းကလေး သည် နမ့်ပေါင်ရွာလေးဘေးမှ ငြိမ်ငြိမ်လေးစီးဆင်းနေပေသည်။

နမ့်တုံချောင်းလေး၏ ဝဲယာကမ်းဘေးနှစ်ဖက်မှာ နမ့်ပေါင် ရွာသူရွာသားများ၏ စိုက်ခင်းများဖြင့် စိမ်းစိုနေပေသည်။ စိုင်းခွတ် တို့၏ မုန်ညင်းခင်း၊ ခရမ်းခင်း၊ ပဲခင်းတို့သည်လည်း ဤချောင်းကမ်း ဘေးမှာပင် ရှိလေသည်။

သီတင်းကျွတ်လတွင်းသို့ရောက်သည်နှင့် စိုင်းခွတ်တို့ဒေသ သည် မိုးလေကင်းလွတ်၍ နှင်းမှုန် နှင်းဖွဲလေးများက တဖွဲဖွဲကျစ ပြုလာတော့သည်။

နံနက်ခင်း နှင်းမှုန်များအောက်တွင် သန်စွမ်းလှသည့် မုန်ညင်း
ဖူးများ၊ အရည်ရွမ်းနေသည့် ခရမ်းသီးများ၊ စိမ်းစိုလတ်ဆတ်
လှသော ပဲသီးတောင့်များကို ညနေစောင်းတွင်ခူးဆွတ်ပြီး နောက်
တစ်နေ့နံနက် ရွာဦးဘုန်းကြီးကျောင်းမှ တုံးမောင်းခေါက်ချိန်တွင်
ကလောမြို့သို့ သွားရောက်ရောင်းချကြသည်။

ကျောင်းပိတ်ရက်များတွင် ဈေးသွားရက်နှင့် ဆုံလျှင်
ဒေါ်နန်းအိမ်က စိုင်းနွတ်ကိုပါ ဈေးသို့ခေါ်သွားတတ်ပါသည်။

စိုင်းနွတ်က တတိယတန်းကျောင်းသားလေးဖြစ်သည်။

ယနေ့ကျောင်းပိတ်ရက်ဖြစ်သည်။ ဈေးသွားရက်နှင့်လည်း
ဆုံပါ၏။ သို့သော်လည်း စိုင်းနွတ် ဈေးကိုမလိုက်ရပါ။ ပေါ့(အဖေ)
နှင့်အတူ လယ်တောသို့လိုက်၍ ကောက်ဦးစပါး စိုက်ရမည်ဖြစ်
သည်။ ထို့ကြောင့် ယနေ့နံနက် တုံးမောင်းခေါက်သံ ကြားသည်နှင့်
စိုင်းနွတ်အိပ်ရာမှ ထရပါသည်။ သွားတိုက်၊ မျက်နှာသစ်ပြီး အစ်မ
နန်းစံခမ်း လုပ်ပေးသည့် ခေါပုတ်ကင်နှင့် ဆီတို့ဟူးကို အဝစားရ
သည်။ ပဲ့(အမေ)က ကလောဈေးသို့သွားရန် ဟင်းသီးဟင်းရွက်
များကို ပြင်ဆင်နေသလို “ပေါ့” ကလည်း လယ်တောသို့သွားရန်
ပြင်နေသည်။ ပေါ့နှင့်ပဲ့က စားပြီးပြီမို့ စိုင်းနွတ်စားပြီးသည်နှင့်
အိမ်မှ အတူတကွ ထွက်ကြမည်ဖြစ်သည်။

ခေါပုတ်သည် စိုင်းနွတ်အနှစ်သက်ဆုံး အစားအစာဖြစ်သည်။
ကောက်ညင်းပေါင်းကို နှမ်းလှော်နှင့် ညက်အောင်ထောင်းထား
သည့် ခေါပုတ်ကို ကြော်၍စားသည်။ ယခုလို မီးကျိုးရဲ့ရဲ့တွင်
ကင်၍လည်းစားပါသည်။ ပေါင်းတင်းဝါးစိမ်း အဆစ်ရှည်ရှည်တွင်

ကောက်ညှင်းဆန်ထည့်၍ မီးသင်းထားသော ပေါင်းတင်းကျည်ကိုလည်း စိုင်းနွတ် ကြိုက်ပါသည်။

စိုင်းနွတ်စားနေစဉ် မဲ့၏အဖော်လာခေါ်သဖြင့် မဲ့က ကလောဈေးသို့ စိုင်းနွတ်တို့အလျှင် ထွက်သွားတော့သည်။

စိုင်းနွတ်စားပြီးသောအခါ ပေါ့နှင့်အတူ လယ်တောသို့ ထွက်လာခဲ့ကြသည်။ အိမ်မှအထွက်တွင် စိုင်းနွတ်က သူ၏ရွမ်းဘောင်းဘီအနှမ်းလေးအား ဒူးဆစ်နားအထိ ပင့်လိပ်တင်လိုက်သည်။ မဟုတ်လျှင် လမ်းတွင် နံနက်ခင်းနင်းရည်များဖြင့် စိုရွှဲ၍ သွားပေမည်။

သီတင်းကျွတ်လပြည့်နေ့တွင် ယနေ့ရိတ်သည့် ကောက်ညှင်းစပါးဦးကို ဘုရားဆွမ်းတော်တင်ပြီးလျှင် ပေါင်းတင်းကျည်မှတ်ပေးမည်ဟု မဲ့က ပြောထား၍ နံနက်အစောကြီးမှာ လယ်တောကို လာရသည်ကို စိုင်းနွတ်မပျင်းပါ။

ထို့ထက်ပို၍ ယခုနှစ် သီတင်းကျွတ်လပြည့်နေ့တွင် နှစ်စဉ်ကျင်းပမြဲဖြစ်သည့် ကျောင်းချိန် ဆန်ပွတ် (မီးပူဇော်ပွဲ) ပွဲသာမက ဟိန်းဟိန်ပွဲ (မီးကြာလှည့်၍ ဆီမီးတစ်ထောင်ပူဇော်ပွဲ) ကိုပါ ပြုလုပ်ကြမည်ဖြစ်ကြောင်း သိထားရ၍လည်း စိုင်းနွတ် ပို၍ပျော်နေပါသည်။

စိုင်းနွတ်တို့ ရွာပေါက်ဝမှ ထွက်လာသည့်အချိန်တွင် ရွာထဲမှ တောင်ယာသွားသူများ၊ လယ်တောသွားသူများ၊ ကလေးမြို့ကို သွားသူများဖြင့် တောင်ယာလမ်းလေးမှာ လူစည်ကားနေပေပြီ။ သွားလာနေကြသူအားလုံးလိုလိုပင် ကျောင်းချိန် ဆန်ပွတ်ပွဲနှင့် ဟိန်းဟိန်ပွဲအကြောင်းကို ပြောလာကြပါသည်။

ရွာပေါက်ဝမှ တစ်ခုတစ်လင်္ကာကြသူများသည် မကြာမီ အချိန်အတွင်းမှာပင် လုပ်ငန်းရှိရာသို့ ကိုယ်စီ ခွဲထွက်သွားကြတော့သည်။

ပေါ့နှင့်စကားပြောလာကြသည့် ဘိုက်ပီး၏အဖေ၊ နန်းမွန်၏ အဖေတို့နှင့် လမ်းခွဲပြီးသည့်အခါတွင် ခိုင်းခွတ်တို့ လယ်တောကို လှမ်းမြင်နေချိန်ဖြစ်သည်။

နောက်တွင် ကျန်နေခဲ့သည့်ပေါ့ကို ရပ်၍စောင့်ရင်း ခိုင်းခွတ်က မနေနိုင်စွာ လှမ်းအော်၍ မေးလိုက်သည်။

“ပေါ့ရေ သီတင်းကျွတ်လပြည့်ဖို့ ဘယ်နှစ်ရက် လိုသေးလဲ”
ပေါ့က ခိုင်းခွတ်အမေးကို ချက်ချင်းမဖြေ၊ ကွမ်းတံတွေးကို ပစ်ခဲခဲ့ထွေးထုတ်လိုက်ပြီးမှ -

“ဒီနေ့ လဆန်းရှစ်ရက်ဆိုတော့ သီတင်းတစ်ပတ်လိုသေးတာ ပါအေး”

“ခါဆိုရင် ပေါ့က ကျောင်းချိန် ဆန်ပွတ်ပွဲအတွက် သမ္ဗုဒ္ဓစင် (မီးထွန်းပွဲအတွက် ဘုရားကျောင်းဆောင်ကို သီးသန့်ဖြူးလုပ်၍ ပူဇော်သည့်စင်ကို ခေါ်ပါသည်)ကို ဘယ်တော့လုပ်မှာလဲ”

“အလုပ်ပါးတဲ့ ရက်ပါ”

“ကျွန်တော်နဲ့ အစ်မအတွက် မီးကြာလည်းလုပ်ပေးရမှာနော်”

“အေးပါ လုပ်ပေးမှာပေါ့”

“ပေါ့ ဒီတစ်ခါ သမ္ဗုဒ္ဓစင်ကို ဘိုက်ပီးတို့နန်းအိမ်တို့ထက် သာအောင်လုပ်ပါနော့”

“လူခိုင်း (သား) က ဘယ်လိုလုပ်ရင် သာမယ်ထင်သလဲ”

“ရွှေရောင်၊ ငွေရောင်စက္ကူတွေ ကပ်ချင်တယ်”

“အဲဒီတော့ သူတို့ထက်သာရောလား၊ သူတို့ကလည်းရွှေရောင်၊ ငွေရောင်တွေ ဝယ်ကပ်မှာပေါ့ လူခိုင်းနဲ့”

“အင်း- ဒါလည်းဟုတ်တာပါပဲလေ”

ကောက်ညှင်းစပါးနဲ့လေးများ သင်းယုံနေသည့် ဆောင်းလေ
အေးကို အားရပါးရချလိုက်ရင်း အိုက်ပီးတို့ထက်သာအောင်
ဘယ်လိုလုပ်ရမလဲဆိုတာကို စိုင်းနွတ် တွေးနေသည်။

လယ်တောသို့ ရောက်သောအခါတွင် အောင်မြင်သည့်အနံ့
များကို ပိုးထားရ၍ ကိုင်းညွတ်ကျနေသည့် စပါးနဲ့တို့ကို နှင်းရည်တို့
စို့ရွှဲလျက် တွေ့ရသည်။

“ဒီနှစ် စပါးပိုထွက်လိမ့်မယ်”

လယ်တောကိုကြည့်၍ အားရပါးရ ပြောလိုက်သည့် “ပေါ့”
အသံကို နားထောင်ရင်း ဟိန်းဟိန်ပွဲတော်တွင် ဝတ်ရန်အတွက်
ရွမ်းဘောင်းဘီ အသစ်တစ်ထည်ဝယ်ပေးရန် ပူဆာဖို့ စိုင်းနွတ်
မှတ်ထားလိုက်သည်။

အခန်းဆုံးစစ်ဆေးခြင်းကို ကောင်းမွန်စွာ ဖြေဆိုနိုင်ခဲ့ကြ
သဖြင့် စိုင်းနွတ်၊ အိုက်ပီးနှင့် နန်းအိမ်တို့ ပျော်နေကြသည်။ စာမေးပွဲ
ဖြေနိုင်သဖြင့် ဟိန်းဟိန်ပွဲမှာ သူတို့ ကောင်းကောင်းပျော်လို့ရပေပြီ။

အိုက်ပီးနှင့် နန်းအိမ်တို့၏ သမ္ဗုဒ္ဓိစင်ကို ကြည့်ပြီးကြ၍
သုံးယောက်စလုံး စိုင်းနွတ်တို့အိမ်သို့ လာခဲ့ကြသည်။

“ပေါ့”က ပေါ့ထောက် (အဘိုး)တို့ အိမ်အတွက်ပါ သမ္ဗုဒ္ဓိစင်
လုပ်ပေးနေရသောကြောင့် အိမ်အတွက် သမ္ဗုဒ္ဓိစင်ကို ယနေ့မှ
လုပ်ရမည်ဖြစ်သည်။ သမ္ဗုဒ္ဓိစင်တင်မည့် လေးတိုင်စင်ကိုတော့
အိမ်ကပြင်၏ အရှေ့ထိပ်တွင် မနေ့ကပင် စိုက်ထူပြီးခဲ့သည်။

စိုင်းနွတ်တို့ရောက်သွားချိန်တွင် “ပေါ့”က ဝါးများကိုခွဲ၍ နီးပြာ
နေသည်။ “မဲ့”က အိမ်နံ့ဘေးမှာ ကောက်ညှင်းစပါးကို မောင်းဆုံ
ဖြင့် ထောင်းနေသည်။ “မဲ့”အား အစ်မက ဝိုင်းကူနေသည်။ သူတို့

သုံးယောက်ကို မောင်းဆုံးနားတွင် ဝင်မရွပ်ရန်ပြောပြီး “မဲ့”က ကန်စွန်းဥပြုတ်များ ကျွေးသောကြောင့် ကန်စွန်းဥပြုတ်ကိုစားရင်း “ပေါ့” သမ္ဗုဒ္ဓစင်လုပ်သည်ကို စိတ်ဝင်စားစွာ ထိုင်ကြည့်နေကြ တော့သည်။

ယခုနှစ်တွင် “ပေါ့”က သမ္ဗုဒ္ဓစင်ကို ဘုံအဆင့်ဆင့်နှင့် ပြုလုပ် မည်ဟု ပြောထား၍ ပုံပေါ်လာမည်ကို မျှော်လင့်ကြီးစွာ စောင့် ကြည့်နေရသည်။

ထိုစဉ် ဦးအိုက်မောင်နှင့် ဦးအိုက်ရွက်တို့ ပေါ့ကို ကူလုပ်ရန် ရောက်လာကြသည်။

“ဟေ့- လူစိုင်းတို့ ဒီလိုထိုင်နေမယ့်အစား လမ်းရှင်းကြပါလား ကွဲ့။”

နှစ်စဉ်ပင် မီးပူဇော်ပွဲရောက်ချိန်တိုင်း ခြံဝမှ သမ္ဗုဒ္ဓစင်အထိ လူသွားလမ်းလေးကို ပြောင်နေအောင် ရှင်းထားရသည်။ ယခု လည်း ‘ပေါ့’ ပြောလိုက်သည်နှင့် စိုင်းစွတ်တို့သုံးယောက်လုံး ထိုင်ရာ မှထ၍ ခြံကိုလာခဲ့ကြသည်။ သိပ်တော့ရှင်းရန်မလိုပါ။ ‘မဲ့’ က နေ့စဉ်လုံကျင်းထား၍ ပြစ်သည်။

“ဟေ့- ငါတစ်ခု သတိရပြီ”

“နှစ်ခုသတိရလည်း ကောင်းပါတယ်”

“ဘာကောင်းတာလဲ”

“မသိဘူးလေ၊ စားစရာ သတိရတာလားလို့”

“ဟုတ်လိမ့်မယ်၊ ငါသတိရတာက ဒီလမ်းကလေးခင်းရအောင် နမ့်တုံချောင်းဘေးက သဲသွားသယ်ကြဖို့ ပြောမလို့”

“ဒါလဲ ကောင်းတာပါပဲ၊ ဒါပေမဲ့ တစ်ခေါက် သယ်နဲ့တော့ ရမယ်မထင်ဘူး”

“အို- အချိန်တွေ အစောကြီးရှိသေးတာပဲ၊ အခေါက်ခေါက် သယ်ကြမှာပေါ့”

“ဟော- ဟန်ကျတယ်ဟေ့၊ ဟိုမှာ စိုင်းမောင်လှနဲ့ စိုင်းထွန်းတို့ လာနေပြီ”

သူငယ်ချင်းငါးယောက် တက်ညီလက်ညီဖြင့် သုံးခေါက် သယ်အပြီးတွင် နန်းရွှေရင်နှင့် နန်းလုံတို့ပါ ရောက်လာပြီး ကူသယ် ကြသောကြောင့် စိုင်းနွတ်၏ သမ္ဗန်စင်လမ်းကလေးမှာ သဲဖြူဖြူ များဖြင့် ညီညာပြန်ပြန်သည့်လမ်းကလေး ဖြစ်သွားတော့သည်။

“ဟေး- တို့အားလုံးထဲမှာ စိုင်းနွတ်အိမ်က သမ္ဗန်စင်လမ်း ကလေး အလှဆုံးဟေ့”

ရွင်းသန့်နေသည့် လမ်းကလေးကို ကြည့်၍ အိုက်ပီးက ဝမ်းသာအားရ အော်လိုက်သည်။

“အံ့မယ် ငါတို့စိုင်းကူလို့ မြစ်လာတာများ”

“အေးလေ ငါတို့ လုပ်ပေးရတာကိုကျတော့ မပြောတော့ ဘူးလား”

သူတို့ပြောနေသံကိုကြားလိုက်သည့် စိုင်းနွတ်၏ဖခင်က ဝါး နှီးစများကိုသိမ်းနေရာမှ သူတို့အားလုံးကို ခေါ်လိုက်သည်။

“ကလေးတို့ ပြောနေကြသလို စိုင်းနွတ်ရဲ့ လမ်းကလေးလှ နေတာရော၊ ကလေးတို့အားလုံး စိုင်းလုပ်ပေးတာရော မှန်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ အလှဆုံးကတော့ ဒီလမ်းကလေး မဟုတ်ဘူးကွဲ့”

“ခင်ဗျာ”

စိုင်းနွတ်တို့အားလုံး အံ့သြသွားကြပြီး ဖခင်ဆီသို့ စိတ်ဝင်စား စွာပင် ကြည့်လိုက်ကြသည်။

“ဟုတ်တယ်၊ အားလုံးထဲမှာ အလှဆုံးက ကလေးတို့နဲ့ ညီညွတ် တဲ့စိတ်ဓာတ်နဲ့ စုပေါင်းလုပ်ကိုင်ကြတဲ့ လုပ်အားအလှပဲကွဲ့၊ ကလေး တို့သာ စိတ်သဘောထား မတိုက်ဆိုင်ကြဘဲ စုပေါင်းမလုပ်ကြရင် ဒီလို လှလှပပလမ်းကလေး အယ်မြစ်လာလိမ့်မလဲ၊ မဟုတ်ဘူးလား”

“ဟုတ်တယ်၊ ဟုတ်တယ်”

“အေးအေး ဒီလိုပဲ၊ ဘယ်လိုလုပ်ငန်းကိုမဆို ညီညီညာညာ နဲ့ လုပ်ကြမယ်ဆိုရင် အောင်အောင်မြင်မြင် သပ်သပ်ရပ်ရပ်လေး မြစ်သွားမှာ အမှန်ပဲ”

စိုင်းနှုတ်တို့အားလုံး ခေါင်းညိတ်ကြသည်။

“ခုလို ညီညွတ်တဲ့စိတ်ဓာတ်လေးတွေကို နောင်လူကြီးတွေ မြစ်လာချိန်ထိ ရှိနေစေပြီး ရပ်ရေးရွာရေးတွေမှာ ဆောင်ရွက်ကြ မယ်ဆိုရင် ဟောဒီ နမ့်ပေါင်ရွာကြီးဟာ အခုထက်ပိုပြီး စည်ကား တိုးတက်လာမှာ အမှန်ပဲကွဲ့”

“ဟုတ်ကဲ့ပါ ပေါ့၊ ကျွန်တော်တို့ လူကြီးမြစ်လာတဲ့အထိ ဒီလိုပဲ ညီညီညွတ်ညွတ် ခင်ခင်မင်မင်နေကြပါမယ်”

“အေးကွာ သာဓု.. သာဓု .. သာဓု၊ လိမ္မာလိုက်တဲ့ ကလေးတွေ”

ပြီးလျှင် စိုင်းနှုတ်တို့ လုပ်အားပေးအဖွဲ့သည် ‘မဲ့’ ကျွေးသော ကန်စွန်းဥမြတ်များကို အားရပါးရ စားကြလေတော့သည်။

သီတင်းကျွတ်လဆန်း ၁၄ ရက်

သန့်ရှင်းသည့် အဝတ်အစားတို့ကို ဝတ်ဆင်ထားကြသည့် စိုင်းနှုတ်နှင့် နန်းစံခမ်းတို့ မောင်နှမနှစ်ယောက် မအားကြပါ။ တောင်ယာထွက် ကန်စွန်းဥ၊ သခွားသီးနှင့် ဖရုံသီးများကို တောင်း

နှစ်လုံးတွင်ထည့်၍ သက်ကြီးဝါကြီးအိမ်များသို့ သွားပြီးကန်တော့ ၍ ကုသိုလ်ပြု ဝါနုလုပ်နေကြရပါသည်။

ကုသိုလ်ပြုမှ အပြန်တွင်တော့ သူတို့တောင်းထဲတွင်လည်း လက်ဆောင်ပြန်လိုက်ကြသည့် ရှောက်ချိုသီး၊ မြေပဲ၊ ရောင်စုံမုန့်များ မြင့် မြည့်၍ ပြန်ပါလာသည်။ အိုက်ပီးတို့အိမ်မှ ပေးလိုက်သည့် ကြီးထွားသော ကြံ့ချောင်းသုံးချောင်းကို ထမ်းပိုးလုပ်ပြီး တောင်း နှစ်လုံးအား စိုင်းနွတ်က ထမ်းလာခဲ့သည်။

ထိုလက်ဆောင်တို့ကို ညပိုင်းတွင် "ပေါ့"အား လာရောက် ကန်တော့သူများကို လက်ဆောင် ပြန်ပေးကြမည်ဖြစ်သည်။

ကြည်လင်နေသည့် လရောင်အောက်တွင် နမ့်ပေါင်ရွာလေး မှာ သူ့အိမ်ကိုယ့်အိမ် ဝါနုပြုသူများ၊ ကန်တော့ကြသူများမြင့် စည်ကားနေသည်။

လပြည့်ညတွင် ပြုလုပ်မည့် ဟိန်းဟိန်ပွဲအတွက် တီးလုံးတိုက် နေကြသော ဦးစိုင်းလုံတို့အဖွဲ့၏ တိုးစည်ဝိုင်းမှ ရှမ်းတိုးစည်သံနှင့် မောင်းသံက အဆက်မပြတ် ထွက်ပေါ်နေသလို ဦးကြီးတိုက်ခမ်း ဦးစီးသည့် တိုးနုယားအကအဖွဲ့မှ ဆိုင်းသံကလည်း နမ့်ပေါင် ရွာလေးအတွင်းမှ ဆောင်းဦးလေပြေနှင့်အတူ မြူးတူးတက်ကြွစွာ ယုံ့လွင့်ထွက်ပေါ်နေပါသည်။

ထိုအချိန်တွင် စိုင်းနွတ်တို့အဖွဲ့မှာ ရွာအလယ်ပိုင်းရှိ စိုင်းမောက် ဦးစီးသော ဓားသိုင်းကနေသည့်နေရာတွင် ရောက်ရှိနေကြပြီး ကိုယ်ကိုယ်ခမ်းနွဲ့၍ စည်းချက်ညီညီနှင့် ဓားနှစ်လက်ကို တစ်ဖက် တစ်ချက်ကိုင်ကာ လှပစွာကနေသော စိုင်းမောက်ကို အားကျစွာ အားပေးလျက်ရှိကြသည်။

စိုင်းနွတ်တွင် (ပေါ့ထောက်) အဘိုးလုပ်ပေးထားသည့် ဝါးစား နှစ်လက်ရှိသည်မို့ စိုင်းမောက်၏အကကို စိတ်တွင်မှတ်ထားပြီး အိမ်ရောက်လျှင် ကကြည့်ရန် စိတ်ကူးနေပေသည်။

သီတင်းကျွတ်လပြည့်နေ့

နံနက်ခင်း တိုးမောင်းမခေါက်မီပင် စိုင်းနွတ်အိပ်ရာမှ နိုးလာ ခဲ့သည်။ သူက သူ့ကိုယ်သူ အစောဆုံး နိုးသည်ဟူ၍ ကျေနပ်ခဲ့ခြင်း မှာ မျက်နှာသစ်ရန် နောက်ဖေး ရေကပြင်သို့အထွက်တွင်ပင် မှား နေမှန်း သိလိုက်သည်။ မီးဖိုအတွင်း၌ အစ်မက ခေါ်ပုတ်ကြော် နေပြီ။

“ရော်- အစ်မ၊ ကျွန်တော်က ကျွန်တော်အစောဆုံး နိုးလာ တယ်မှတ်တာ”

“ဟုတ်မှာပါ။ အိမ်ရှေ့ကိုပဲ ထွက်ကြည့်ပါဦးတော့”

အစ်မစကားကြောင့် မျက်နှာကို ကမန်းကတန်းသစ်လိုက်ပြီး အိမ်ရှေ့ကို အပြေးလေးထွက်လာခဲ့သည်။

သမ္ဗန်စင်၏ ဘေးနှစ်ဖက်တွင် ကြက်လျှာ၊ တံခွန်ကုက္ကားတိုင် များ၊ တောင်ယာထွက် စပါးပင်၊ ကြံပင်၊ ငှက်ပျောပင်များကို မြိုင်နေအောင် ချည်နှောင်စိုက်ထားပြီးပြီ။

“ရော်- ပေါ့နဲ့ မဲ့က အယ်အချိန်ကတည်းကထပြီး လုပ်လိုက်ကြ ပါလိမ့်”

စိုင်းနွတ် အံ့ဩဝမ်းသာဖြစ်နေသည်။ သမ္ဗန်စင်အောက်တွင် ငှက်ပျောသီး၊ ရှောက်ချိုသီး၊ သခွားသီး၊ ကန်စွန်းဥများကို လှပစွာ ချိတ်ဆွဲထားသည်။ စင်ပေါ်ရှိဘုရားကျောင်းဆောင်ရှေ့တွင်တော့ အုန်းသီး၊ ငှက်ပျောသီး၊ ကွမ်းဆေး၊ လက်ဖက်တို့ပါသော ကန်တော့

ပွဲတစ်ခုနှင့် ဆွမ်း၊ မုန့်မိုးစုံ၊ လှိုမိုးစုံတို့ တင်ထားပြီး ဖြစ်သော ကြောင့် ကြည့်၍မငြီးနိုင်အောင် ဖြစ်နေရသည်။

ပေါ့နှင့်မဲ့တို့က သမ္ဗုဒ္ဓစင်ရှေ့တွင် ထိုင်၍ မြတ်စွာဘုရားသခင် အား ကန်တော့နေကြသည်။ စိုင်းစွတ်ကြည့်နေစဉ် အစ်မပါ ရောက်လာပြီး -

“ဟဲ့- ဘာရပ်ကြည့်နေတာလဲ၊ ဘုရားကန်တော့ပါလား”

အစ်မအသံကြားမှ ကပျားကယာ မျက်နှာသုတ်လိုက်ပြီး အစ်မနှင့်အတူ ပေါ့တို့နောက်နားမှာထိုင်ပြီး ဘုရားကန်တော့လိုက်သည်။ စိုင်းစွတ်တို့ကန်တော့နေချိန်တွင် ဘိုက်ပီးတို့လည်း ကန်တော့နေကြပါလိမ့်မည်။

“ပေါ့ ရေ... ”

“ဘာလဲ လူစိုင်း”

“လတိုင်း၊ လတိုင်းမှာ ကျတော့ ဒီလိုသမ္ဗုဒ္ဓစင်တွေနဲ့ ဘုရားကို ထူးထူးခြားခြားမကန်တော့ဘဲနဲ့ ဒီသီတင်းကျွတ်လမှာမှ ဘာဖြစ်လို့ကန်တော့ကြတာလဲ”

“ဒီလိုကွဲလှစိုင်းရဲ့၊ ပေါ့တို့မြတ်စွာဘုရားသခင်ရဲ့ မယ်တော်ဟာ လူ့ပြည်ကနေ နတ်ရွာခံသွားပြီးတဲ့နောက် တာဝတိံသာ နတ်ပြည်မှာ နတ်သား သွားဖြစ်တယ်။ မြတ်စွာဘုရားဟာ ဘုရားအဖြစ်ကို ရောက်တော်မူပြီး ‘သတ္တမ’ ဝါဆိုလပြည့်နေ့ညနေချမ်းမှာ တာဝတိံသာကို ကြွတော်မူပြီး မယ်တော်နတ်သားနဲ့ သိကြားမင်း စတဲ့ နတ်ဗြဟ္မာတွေကို ဝါတွင်းသုံးလပတ်လုံး အဘိဓမ္မာတရားတော်ကို ဟောကြားတော်မူခဲ့တယ်”

“သတ္တမဝါဆို ဆိုတော့ ခုနစ်ကြိမ်မြောက် ဝါကို ပြောတာလား၊ ‘ပေါ့’ ”

“အေးပေါ့ကွာ၊ မြတ်စွာဘုရားရှင်ဟာ အဘိဓမ္မာတရားတော်ကိုဟောပြီး မယ်တော်ကိုကျေးဇူးဆပ်တာတဲ့”

“ဟုတ်ကဲ့”

“တရားဟောကြားပြီးလို့ လှူပြည်ကိုပြန်ပြီး ကြွလာတဲ့နေ့ဟာ ဒီလို သီတင်းကျွတ်လပြည့်နေ့မှာပဲ။ အဲဒါကိုရည်စူးပြီး ခုလို သီတင်းကျွတ်လပြည့်နေ့ နံနက်ခင်းမှာ သမ္ဗုဒ္ဓိစင်တွေ ဆောက်၊ မီးထွန်းညှိလို့ မြတ်စွာဘုရားကို ပူဇော်ကြတာပဲကွဲ့။”

“ဟုတ်ကဲ့၊ ဟုတ်ကဲ့ ကျွန်တော်နားလည်ပြီ”

“ဒါနဲ့ လူစိုင်းက အခုဘယ်သွားမလို့လဲ”

“အိုက်ပီးတို့နဲ့ ငြောက်အိုးဖောက်မယ် ‘ပေါ့’ ”

“မီးခြစ်ခဏပေး ‘ပေါ့’ ”

“အေး၊ မီးခြစ်တော့ပေးလိုက်မယ်၊ ဒါပေမဲ့ စည်းကမ်းမရှိ ငြောက်ဖောက်တယ်လို့ အပြောခံရရင်တော့ အစိုက်ခံရမယ်နော်”

“ဟုတ်ကဲ့ပါ”

“ပြီးတော့ ခဏနေရင်ပြန်လာခဲ့ ကျောင်းတက်သွားကြမယ်”
(ဘုန်းကြီးကျောင်းသို့ သွားရသည့်ကို စိုင်းနွတ် ပျော်ပါသည်။ သို့သော် ငြောက်အိုးကလည်း ဖောက်ဖျက်သေးသည် မို့ အိုက်ပီးတို့အိမ်သို့ သုတ်ခြေတင်ရလေတော့သည်။)

“ဟုတ်၊ ဟုတ်”

ပြောပြောဆိုဆိုပင် စိုင်းနွတ်ပြေးထွက်ခဲ့သည်။ လှူဖွယ်များနှင့် မိသားစု စုံစုံညီညီ ဘုန်းကြီးကျောင်းသို့ သွားရသည်ကို စိုင်းနွတ် ပျော်ပါသည်။ သို့သော် ငြောက်အိုးကလည်း ဖောက်ဖျက်သေးသည် မို့ အိုက်ပီးတို့အိမ်သို့ သုတ်ခြေတင်ရလေတော့သည်။

လပြည့်ညတွင် နေဝင်လထွက်သည်မို့ ဆည်းဆာရောင် မပြယ်မီမှာပင် လပြည့်ဝန်းကြီးက အရှေ့ဘက်ဆီမှ ဝင်းဝင်း စက်စက် ထွက်ပေါ်လာသည်။

“ဟေး- လပြည့်ဝန်းကြီး ထွက်လာပြီဟေ့”

ရှမ်းတိုးစည်သံ၊ လင်းကွင်းသံ၊ မောင်းဆိုင်းသံ၊ တစ်ယောက် နှင့်တစ်ယောက် ခေါ်သံ၊ အော်သံများဖြင့် နမ့်ပေါင်ရွာလေးမှာ ဆူညံဖြူတူးရွာ အသက်ဝင်နေပါသည်။

စိုင်းနွတ်တို့အိမ်လည်း တံခါးပိတ်၊ ဟိန်းဟိန်ပွဲတွင် ရှေ့ဆုံးမှ တံခွန်ကုက္ကားတိုင်အဖွဲ့တွင် ပါဝင်သည့် ‘ပေါ့’ကမူ ညနေသုံးနာရီ လောက်ကတည်းက ရွာလယ်ရှိဓမ္မာရုံသို့ ထွက်သွားခဲ့သည်။ အစ်မ နန်းစံခမ်းကတော့ မကြာမီလေးကမှ အလှအပပြင်ဆင်၍ သူ့ သူငယ်ချင်း နန်းရွှေမှုန်တို့အိမ်သို့ ထွက်သွားသည်။ ရှမ်းလုံချည် နီနီရဲရဲလေးကို ဝတ်ထားသည့် အစ်မလက်မှာ ‘ပေါ့’ လုပ်ပေးသည့် မီးကြာကို ကိုင်ထားသည်။

စိုင်းနွတ်က ရှမ်းဘောင်းဘီအသစ်စက်စက်လေးအား ကျကျ နန ဝတ်လိုက်ပြီး သားရေခါးပတ်လေးနှင့် ပတ်လိုက်သည်။ အစ်မ လိမ်းပေးသွားသည့် သနပ်ခါးညီမညီကို မှန်ကြည့်ရင်း ခေါင်းကို တစ်ချက် နှစ်ချက်ညိတ်ပြီး မြီးလိုက်ရသေးသည်။

သူဗွိုးထုတ်နေသည်ကို ငှက်ပျောသီးလှလှ နှစ်ဖီးနှင့် ဆန် တစ်ပြည်ထည့်ထားသည့်လင်ပန်းကို ရွက်ထားပြီး သူ့ကိုစောင့်နေ သည့် မဲ့က စိတ်ရှည်ဟန်မတူတော့... .

“လုစိုင်း၊ မြန်မြန်လာတော့လေ”

“ခဏလေး ‘မဲ့’ ခဏလေး”

အိမ်ခန်းတွင်းတွင် အသေချာသိမ်းထားသည့် မီးပန်းထုပ်ကို ယူပြီးမှပင် စိုင်းစွတ်က အိမ်ပြင်သို့ ပြေးထွက်ခဲ့နိုင်တော့သည်။

ရွာလယ်မှာ ရှမ်းတိုင်းစည်သံ ညံ့၍နေသည်။

“ဝိုး”

“လာဟေ့”

“အေးအေး”

‘မဲ့’က ဒေါ်နန်းလိုင်နှင့် စကားပြောရင်း ဖြည်းဖြည်းလာနေသည်မို့ အိုက်ပီးဇာလက်ကိုဆွဲကိုင်၍ စိုင်းစွတ်တို့က မွှာရုံဆီသို့ ပြေးလာခဲ့ကြသည်။

မွှာရုံရွှေရို မြေတွက်လပ်တွင် လူများပြည့်နေပြီး ပရိသတ်ကို တိုးနယားအက၊ ဓားသိုင်းအကတို့ဖြင့် ဧည့်ခံနေသည်။ အမွှေး (ဖွားဖွား)တို့ကိုမှီ၍နွဲ့၍ ကနေသည့် တိုးနယားကြီးက ကြည့်၍ ကောင်းလှသည်။

ရွာသူကြီးဦးအိုက်မုန်းက ဟိန်းဟိန်ပွဲလှည့်တော့မည်ဖြစ်၍ ရပ်ရွာလူကြီးများ၊ မီးကြာကိုင်အပျို၊ လူပျိုများအား တန်းစီကြရန် အသံချဲ့စက်ဖြင့်ပြောလိုက်သဖြင့် စုဝေးနေသည့် ပရိသတ်များ လှုပ်လှုပ်ရှားရှား ဖြစ်သွားကြသည်။

တံခွန်ကုက္ကားကိုင်များ၊ ကန်တော့ပွဲရွက်သူများ၊ မီးကြာကိုင် အပျိုများ အဆင့်ဆင့် တန်းစီကြရန်၊ တိုးစည်အဖွဲ့နောက်မှ တိုးနယားက နေရာယူကြရန် အစီအစဉ်တို့ကို အသံချဲ့စက်မှ စည်းကမ်းကျနစေရန် ပြောပေးနေသည်။

စိုင်းစွတ်တို့က ကန်တော့ပွဲရွက်သူများနောက်မှ ရောင်ဝံ့ မီးပုံးလေးများကို ကိုင်၍ လိုက်ကြသည်။

နမ့်ပေါင် ရွာလယ်လမ်းမကြီးတစ်လျှောက် စီတန်းလှည့်လာ သည့် နမ့်ပေါင်ရွာသူရွာသားများ၏ ဟိန်းဟိန်ခေါ် ဆီမီးတစ်ထောင် ပူဇော်ပွဲကြီးမှာ လပြည့်ည လရောင်အောက်တွင် လရောင်နှင့် အပြိုင် ဝင်းလက်တောက်ပနေပေသည်။

လူတန်းကြီးသည် တရွေ့ရွေ့နှင့် ရွာဦးဘုန်းတော်ကြီးကျောင်း သို့ ရောက်ရှိလာကြတော့သည်။ ဘုန်းကြီးကျောင်း အရွေ့ဘက် ကုန်းမြင့်ပေါ်တွင် တည်ရှိသည့် ဆုတောင်းပြည့်စေတီတော်တွင် မီးကြာပဒေသာ ရောင်စုံမီးပုံးလေးများ၊ ဆီမီးခွက်များဖြင့် မီးပူဇော် ကြသည်။

ဦင်းနွတ်တို့၏ ဒါနဆီမီးအရောင်ဖြင့် စေတီတော်မှာ များစွာ သပ္ပာယ်လှတော့သည်။ စေတီတော် ရင်ပြင်ထက်တွင်မူ ဦင်းနွတ်တို့ ပစ်လွှတ်တင်နေသည့် မီးရှူးမီးပန်းများက ဝင်းခနဲ လက်ခနဲ စည်စည်ကားကား ပျော်ပျော်ပါးပါး . . .။

“ဟေး ဟိုမှာ မီးပုံးယုံကွ”

“ဟာ ဟုတ်တယ်ဟေ့”

“ဟော ဟိုဘက်မှာလည်း တစ်ခုဟေ့၊ နမ့်ဖက်ကာရွာက လွှတ်တာဖြစ်မယ်”

“အေး၊ ဟောအဝေးကြီးမှာလည်း တစ်ခု”

“လှလိုက်တာကွာ၊ နောက်နှစ်တော့ တို့နမ့်ပေါင်ရွာကလည်း လွှတ်ရအောင် လူကြီးတွေကို ပြောဦးမယ်”

ရမ်းအိုးစည်သံနှင့်အတူ ယုံလွင့်နေသည့် မီးပုံးယုံတို့က ကောင်းကင်တွင် ဟိုမှာသည်မှာ မြင်နေကြရသည်။

ဟိန်းဟိန်ပွဲမှအပြန် ဦင်းနွတ်တို့အိမ်တွင်စုထိုင်၍ ဘုန်းကြီး ကျောင်းမှ ဝေစုရခဲ့သည့် ငှက်ပျောသီးများကို စားနေကြသည်။

“ နောက်နှစ်မှာ ကိန္နရာအကလည်းပါမယ်လို့ ပြောတယ်ကွ”

“ ဒါဆိုပိုကောင်းတာပေါ့”

“ ဒီလိုပွဲမျိုး နှစ်တိုင်းရှိနေတာ ကောင်းတယ်နော်ကွာ”

စိုင်းနွတ်တို့ပြောနေကြသံကို စိုင်းနွတ်၏ဖခင်က ကြားသဖြင့် ဘုရားဝတ်မပြုသေးဘဲ စိုင်းနွတ်တို့အဖွဲ့အနီးတွင် ထိုင်လိုက်သည်။ ကလေးများအားလုံး စိုင်းနွတ်၏ဖခင်ကို မော့ကြည့်ကြသည်။ ပြီးလျှင် စိုင်းနွတ်၏ဖခင်ပြောသည့်စကားကို ကောင်းစွာနားထောင်နေကြတော့သည်။

“ ဒီဟိန်းဟိန်းပွဲဆိုတာ ဟိုးရွေးရွေး တို့များဘိုးဘွားတွေ လက်ထက်ကတည်းက ကျင်းပခဲ့တဲ့ ရှမ်းမိုးရာ ဘာသာဓမ္မပွဲတော် တစ်ခုပဲကွဲ့၊ ‘ပေါ့’ တို့၊ ‘မဲ့’ တို့က ဘိုးဘွားတွေရဲ့ မိုးရာအစဉ်အလာကို ထိန်းသိမ်းခဲ့ကြသလို လူလေးတို့လက်ထက်မှာလည်း ကိုယ့်မိုးရာ အဓမ္မအနှစ်ကို မပျောက်ပျက်အောင် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက် ရမယ်ကွဲ့။ ဒီလိုပွဲတော်တွေတင်မဟုတ်ဘူး၊ ဝတ်တာ၊ စားတာ၊ ပြောတာ၊ ဆိုတာ၊ အနေအထိုင်ကစ ကိုယ့်မိုးရာယဉ်ကျေးမှုကိုပဲ လေးလေးစားစားနဲ့ လိုက်နာကြရမယ်။ ဒါမှ လူလေးတို့ဟာ အဖိုးတန်တဲ့ လူငယ်လေးတွေဖြစ်မယ်။ ဒါမှလည်း တန်ဖိုးရှိတဲ့ လူတွေနေတဲ့ နေရာဟာ တန်ဖိုးရှိတဲ့နေရာ၊ တန်ဖိုးရှိတဲ့ရွာ ဖြစ်လာမှာပေါ့၊ မဟုတ်ဘူးလား”

“ ဟုတ်ကဲ့၊ ဟုတ်ပါတယ်”

“ အေးအေး ၊ ဒါဆိုလည်း ဝိုက်ပီးတို့သူငယ်ချင်းတစ်စုလည်း ညဉ့်နက်ပြီ ပြန်ကြတော့၊ မင်းတို့အမိအဖတွေ စိတ်ပူနေမယ်”
ပြောပြီးသည်နှင့် ‘ပေါ့’က သမ္မုဒ်စင်ရွေ့တွင် ဘုရားဝတ်ပြုနေပြီမို့ စိုင်းနွတ်ကခေါင်းဆောင်၍ နေရာမှထလိုက်သည်။

ပြီးသွားသည့်ဟိန်းဟိန်ပွဲကို အောက်မေ့တသစိတ်ဖြင့် နောင်နှစ်
များတွင် ကျင်းပဦးမည့် ဟိန်းဟိန်ပွဲများကို မျှော်လင့်ကြရင်း
စိုင်းစွတ်တို့အဖွဲ့ လူစုခွဲလိုက်ကြသည်။

စိုင်းစွတ်အိပ်ရာဝင်သည်အထိ ရှမ်းဘိုးစည်သံကို ကြားနေ
ရသည်။

အပြင်တွင် လပြည့်ည လမင်းကြီး၏အလင်းရောင်ကား
ဝင်းပလျက်. . . ။

အခန်း (၂)

ဣဒိုပွဲခေတ် နှစ်သစ်ကူး ချင်းကလေး "ထန်ခို" ချော်ရွှင်ဖြူး

ထန်ခိုလှုံသည် ချင်းလူမျိုးလေးဖြစ်သည်။ ချင်းပြည်နယ် အတွင်းရှိ တီးတိန်မြို့အနီး ချင်းရွာလေးတွင် နေထိုင်သည်။ သူ၏ မိဘများသည် ချင်းဇိုးရာတောင်ယာစိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းကို လုပ်ကိုင်ကြသည်။

ထန်ခိုလှုံတို့အိမ်တွင် နွားနောက်များ ကြက်အနည်းငယ်နှင့် ဝက်သုံးကောင်ကိုလည်း မွေးမြူထားသည်။ ထန်ခိုလှုံတို့အိမ်လေး ၏အရှေ့ဘက်မှာရော အနောက်ဘက်မှာပါ ဟင်းသီးဟင်းရွက်ပင် တို့သာမက နှင်းဆီ၊ သစ်ခွ၊ နှင်းပန်းတို့ကိုလည်း စိုက်ထားပါသည်။

ထန်ခိုလှုံတို့အိမ်လိုပင် ချင်းတိုင်းရင်းသား အားလုံး၏အိမ်တိုင်း ၌ တစ်နိုင်တစ်ပိုင်မွေးမြူရေး စိုက်ပျိုးရေးများကို လုပ်ကြရပါသည်။ ထန်ခိုလှုံတို့ တောင်ပေါ်ရွာလေးမှာ ဟင်းချက်စရာရောင်းသည့် ဈေးမရှိပါ။ ကိုယ်စားချင်လျှင် ကိုယ်တိုင်စိုက်၊ ကိုယ်တိုင်မွေးမြူကြ ရပါသည်။

ထန်ခိုလှုံတို့၏ နှင်းတောင်တန်းများပေါ်တွင် အလွန် မွှေးကြိုင်သင်းဖွံ့လှသည့် တောင်ဇလပ်ပန်းများက တစ်တောလုံး

တစ်တောင်လုံးဖုံးအောင် ဝေဝေဆာဆာ ပွင့်လှေ့ရှိသောကြောင့် ထန်ခိုလှုံတို့ ချင်းပြည်နယ်ကို တောင်ဇလပ်မြေဟူ၍လည်း လူသိများကြပါသည်။

ယခု တောင်ဇလပ်မြေတွင် နှင်းမှုန်များကျဆင်းနေရပါပြီ။ ထန်ခိုလှုံတို့မျှော်လင့်နေသည့် အောက်တိုဘာကျောင်းပိတ်ရက်လည်း ရောက်ရှိလာပါပြီ. . . ။

ထို့ကြောင့်ပင် ထန်ခိုလှုံတို့တစ်ရွာလုံး လှုပ်လှုပ်ရှားရှားနှင့် အလုပ်များနေကြပါသည်။

ခွာဒိုပွဲတော် ဟုခေါ်သည့် နှစ်သစ်ကူးပွဲတော်သည် တစ်ရွာလုံးနှင့်ဆိုင်သောကြောင့် တစ်ရွာလုံးပင် စည်းလုံးညီညွတ်စွာ လုပ်ဆောင်ကြရပါသည်။ ချင်းလုံမယျိုများက စုပေါင်း၍ စပါးထောင်းကြရသည်။ ချင်းလူရွယ်လူကြီးများက ပရိသတ်ကို ဧည့်ခံရမည့် မဏ္ဍပ်ကြီးကို ဆောက်ရသည်။ ချင်းလူလင်ပျိုများက ခွာဒိုပွဲအကြီးအမြစ်ကျင်းပသည့် ပျားအုံယူပွဲတွင် ပါဝင်၍ တောတွင်းသို့ ပျားအုံယူရပါသည်။

ယနေ့ ပျားအုံယူပွဲတွင် ထန်ခိုလှုံ၏အစ်ကို ထန်ဘိလည်း ပါသွားသည်။ တတိယတန်း ကျောင်းသားကြီး ထန်ခိုလှုံ တစ်ယောက် ဝက်စာကျွေးနေရသည်။ ထန်ခိုလှုံ၏ သူငယ်ချင်းများ မြစ်သည့် လဟောနှင့် ကျွဲကပ်ဝမ်းတို့ ရွာအဝင်တွင်ရှိသည့် “မွားလ်” ခေါ် နားနေဆီသို့ ရောက်နေကြပါသည်။

ထန်ခိုလှုံ၏ အစ်မလျှာကျင်နိုးသည် ပျားအုံယူ၍ပြန်လာမည့် အဖွဲ့အား ထမင်းကျွေးရန် “ မွားလ်” သို့ သွားနေရသည်။ မကြာမီ အစ်ကိုထန်ဘိတို့ ပြန်လာကြတော့မည်။ အစ်ကိုတို့ ပျားအုံယူလာသည့်အဖွဲ့အား ရွာရှိလုံမယျိုများက နားနေစခန်းမှ အကျွေးအမွှေး

တို့ဖြင့် ကြိုဆိုကြရပါသည်။ အစ်ကိုတို့အဖွဲ့ ယူလာသည့် ပျားအုံအား တစ်ရွာလုံး အညီအမျှစားသုံးပြီးမှသာ ခွာဒိုပွဲတော်ကို စတင်ပါသည်။

ထန်ခိုလုံ့ ဝက်စာကျွေးပြီးချိန်တွင် ထန်ခိုလုံ့၏အမေက ခွာဒိုပွဲတော်အတွက် နွားနောက်သားနှင့် ခေါင်ရည်အိုးများ သွားပို့ရာမှ အိမ်ကိုပြန်ရောက်လာသည့် ရွာသူရွာသားများနှင့် ခွာဒိုပွဲတော်လာ ပရိသတ်အား ဧည့်ခံကျွေးမွေးရန် တစ်ရွာလုံးကပင် ဆပ်ဆန်၊ အောင်လောက်၊ ခေါင်ရည်၊ ကြက်၊ ဝက်၊ နွားနောက် တို့ကို စု၍ ပေးရသည်။

ထိုကဲ့သို့ ပို့ပေးခြင်းဖြင့် တစ်နှစ်တာလုံး စီးပွားရေး ကောင်းမွန် ကြမည်ဟုလည်း ယုံကြည်ကြပါသည်။

“အနူး (အမေ) ကျွန်တော် ‘မွားလ်’ကို သွားတော့မယ်”

“အေး... အေး” ဟု အမေ ခေါင်းညိတ်သည်နှင့် ထန်ခိုလုံ့တို့ သုံးယောက်က မွားလ် ရှိရာ ရွာထိပ်သို့ ခုန်ပေါက်ပြေးလွှား၍ လာခဲ့ကြသည်။ မွားလ် တွင် အစ်မတို့နှင့်အတူ ရွာလူကြီးများ ကိုလည်း တွေ့ရသည်။ ကျွေးမွေးမည့် ထမင်းဟင်းနှင့် ခေါင်ရည် များကလည်း အဆင်သင့် . . . .

ထန်ခိုလုံ့တို့က ပျားအုံ ဘယ်နှအုံရခဲ့မည်လဲဆိုတာကို သိချင် နေသလို ရွာလူကြီးများနှင့် အပျိုများကလည်း ပျားအုံအကြောင်း ကိုပင် ပြောနေကြသည်။

“ဒိန်း”

“ဟော . . . သေနတ်သံကြားရပြီဟေ့၊ သူတို့ပြန်လာကြပြီ”

အထေးဆီမှ တူးမီးသေနတ်သံကို ကြားလိုက်ရသည်မို့ မကြာမီ အစ်ကိုတို့ပြန်လာကြတော့မည်ကို သိရသည်။ ပျားအုံယူသည့်အဖွဲ့

သည် ရွာမှကြိုနေသည့်လူများ ကြိုတင်သိစေရန် ရွာမရောက်မီ
သေနတ်ဖောက်၍ အသိပေးခြင်းမှာ ထုံးစံဖြစ်ပါသည်။

အစ်မတို့အဖွဲ့ လှုပ်လှုပ်ရွားရွားနှင့် အဆင်သင့်ကျွေးနိုင်အောင်
ပြင်ဆင်ကြတော့သည်။ မကြာမီတွင် နောက်ထပ် သေနတ်သံ
တစ်ချက်နှင့်အတူ အိုးစည်သံ၊ မောင်းသံ၊ ဘူးပလွေသံတို့ကို မြိုင်မြိုင်
ဆိုင်ဆိုင် ကြားရတော့သည်။

“ဟေး- ပျားတုံကြီးတွေ အကြီးကြီးတွေကွ”

မောင်းသံကြားသည်နှင့် အပြေးသွားကြည့်သည့် ကျွန်ုပ်တို့၏
အပြေးပင်ပြန်လာပြီး အော်ပြောသည်။

ကြိုနေသူအားလုံးပင် ပျော်သွားကြသည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏
စကားသည် အမှန်ပင်ဖြစ်သည်။ အစ်ကို ထန်ဘီတို့ ယူလာသည့်
ပျားတုံကြီးများမှာ ဆန်ကော့ဝိုင်းထက်ကြီးပြီး ပျားတုံလေးတုံရခဲ့
ကြသည်။

ထန်ခိုလှုံတို့အဖွဲ့က ပျားတုံကြီးတစ်ခုအနီးတွင်ထိုင်၍ အားရ
ပါးရ ကြည့်နေကြသည်။ ပျားပခု တုံကြီးဖြစ်ပြီး ဥနှင့်အရည်များ
ပြည့်သိပ်၍နေသည်။ ထန်ခိုလှုံက ပျားဥဖြင့်နယ်ထားသည့် ထမင်း
ကိုလည်း ကြိုက်သည်။ ထို့ကြောင့် မိုးရာပွဲတော်များအနက်
ပျားရည်သောက်ရသည့် ရွာဖိုပွဲတော်ကို အပျော်ဆုံးဖြစ်လေသည်။
နားနေစခန်းတွင် စားသောက်ပြီးလျှင် တစုတဝေး ပျော်ပျော်
ပါးပါး ပြန်လာကြပြီး ရွာလယ်ရှိ မဏ္ဍပ်ကြီးတွင် အားလုံးစုကြသည်။
ပျားတုံယူသည့်အဖွဲ့ ပြန်လာသည်နှင့် ရွာရှိ ကလေးလူကြီးအားလုံး
လိုပင် မဏ္ဍပ်တွင် ရောက်ရှိနေကြပေပြီ။ ရွာလူကြီးများက ပျားတုံကို
ထမ်း၍ ကကြသည်။

“ပါ(အဖေ) အဲဒါဘာဖြစ်လို့ ကကြတာလဲ”

“ဟေ့၊ အဲဒါက မကောင်းဆိုးဝါးတွေ လန့်ပြီးထွက်သွားတောင် လို့ကွဲ့”

ကပြီးလျှင် ပျားအုံများကို မဏ္ဍပ်တွင် ချိတ်ဆွဲလိုက်သည်။

“ထန်ခို၊ ဒီအနားမှာပဲနေခဲ့နော်၊ ပါ(အဖေ) က ဟိုရွှေက လူကြီးတွေနားကိုသွားရမယ်၊ မင်းရဲ့နူး (အမေ) ရော ဘယ်ရောက် နေပြီလဲ”

“မသိဘူး ပါ၊ ကျွန်တော်က ဒီနားမှာ မနေခဲ့ချင်ဘူး၊ ဟိုမှာ ကျွဲကပ်ဝမ်းတို့နဲ့ သွားနေမယ်နော်”

“အေး၊ အေး”

‘ပါ’ ထွက်သွားပြီး မကြာမီ နတ်ဆရာက ရွာသူရွာသားများ ရွှေမှနေ၍ ပျားအုံကို ညွှန်ပြပြီးလျှင် ရွာသူရွာသားများအနေဖြင့် ပျားအုံကိုကြည့်ပြီး ပျားများကဲ့သို့ စည်းလုံးညီညွတ်ရန်လိုကြောင်း၊ ပျားများကဲ့သို့ စည်းကမ်းတကျ အလုပ်လုပ်ကြရန် ဆုံးမစကား ပြောပြီး ပျားများကဲ့သို့ပင် စည်းလုံး၍ အလုပ်လုပ်နိုင်ကြပါစေ ကြောင်း ဆုတောင်းပေးသည်။

နတ်ဆရာ ဆုတောင်းပြီးလျှင် ပျားရည်သောက်ရတော့မည်မို့ ထန်ခိုလှုံတို့အဖွဲ့က နတ်ဆရာ ဆုတောင်းသံကို ကြားရသောအခါ ပျော်သွားကြသည်။

ထိုနေ့ညက ထန်ခိုလှုံနှင့်သူငယ်ချင်းတစ်စုသည် ပျားဥ ထမင်းနှင့်ပျားရည်ကို တဝစားကြပြီး မဏ္ဍပ်တွင်းရှိ မီးပုံကြီးဘေးမှာ ပင် အိပ်ပျော်၍ သွားကြတော့သည်။

“ဟာ- ငါ အိမ်ကိုပြန်ရောက်နေပါရောလား”

အိပ်ပျော်ရာမှ လန့်နိုးလာသောအခါ ထန်ခိုလှုံ အံ့သြသွားသည်။ မဏ္ဍပ်တွင်းမှာ အိပ်ပျော်သွားသည်ကို မှတ်မိနေပါသည်။

အိမ်ရှေ့ကို ပြေးထွက်လာခဲ့သောအခါ ပါ(အဖေ)၊ ‘ပူ’(အဘိုး) နှင့် ပီ(အဘွား) တို့ကိုပါ တွေ့လိုက်ရသည်။

ပူ နှင့် ပီတို့သည် သူတို့နှင့် တစ်ရွာတည်းနေကြသူများမဟုတ်ကြပါ။ ‘ပူ’တို့က ဟိုဘက်တောင်ပေါ်ရွာလေးမှာ နေကြသူများဖြစ်သည်။ သူတို့သည် ထန်ခိုလှုံတို့ ခွာခိုပွဲသို့ လာကြခြင်းဖြစ်သည်။ ‘ပူ’ တို့ကဲ့သို့ပင် ရပ်ဝေးရှိ ဆွေမျိုးသားချင်းများက ယခုလို ခွာခိုပွဲတွင် လာရောက်လေ့ရှိပါသည်။

“ ‘ပါ’ ရေ ကျွန်တော် အိမ်ကို ဘယ်လိုရောက်လာတာလဲ” သူ့အမေးကြောင့် ပါ တို့က သဘောကျခွာရယ်လိုက်ကြသည်။

“တကယ့်ကောင်၊ အိပ်ပုတ်ကြီးလိုက်တာ လွန်ပါဇော၊ မင်းကို ‘ပူ’ ကတွေ့လို့ ထမ်းပြီးခေါ်ခဲ့ရတာပေါ့”

‘ပူ’ ကို ‘ပါ’၏ ဖခင်မို့ အဘိုးကြီးဟု ထန်ခိုလှုံကထင်နေသည် မဟုတ်လား။

“ဟား ဟား ဟား၊ ထန်ခိုက မယုံဘူးကွဲ့၊ မင်းကိုယ်လောက်ကို အသာထားပါဦး၊ ဝက်ပျို တစ်ကောင်လောက်တောင် ‘ပူ’က အသားလေး မ နိုင်တယ်”

“အား သိပ်ဟုတ်တဲ့ ‘ပူ’ ပဲကွာ”

ထန်ခိုလှုံတို့ တောင်ပေါ်သားများသည် လတ်ဆတ်သော အသီးအနှံ အသားငါးတို့ကို စားသောက်ပြီး သန့်ရှင်းသောလေကို ရှူရှိုက်နေရသောကြောင့် ကျန်းမာသန်စွမ်းကြလေသည်။

“ ‘နူး’တို့ရော”

“အဲဒါကြောင့် မင်းကို အိပ်ပုတ်ကြီးတဲ့ကောင်လို့ ပြောတာ ထန်ခို၊ သူတို့တင်မကဘူး တစ်ရွာလုံး ခွာဒိုပွဲတော်အတွက် ဝိုင်းပြီး လုပ်ကိုင်နေကြပြီ။ ကဲ- ကဲ သွား၊ မီးဖိုထဲမှာ မင်းအတွက်ထားတဲ့ ထမင်းနဲ့ကျသားကင်ကိုစားပြီး ခွာဒိုပွဲကို လိုက်ခဲ့ပေတော့၊ ‘ပါ’တို့ သွားနှင့်တော့မယ်”

“ ဟုတ်ကဲ့”

ပွဲတော်ကွင်းသို့ ထန်ခိုလှုံရောက်သွားချိန်တွင် ရွာသူရွာသား အားလုံးပင် လှုပ်လှုပ်ရွရွနှင့် လုပ်ကိုင်နေပေသည်။

အစ်မကို ထမင်းချက်သည့်နေရာတွင် တွေ့ရသည်။ ပွဲတော် လာ ပရိသတ်စားသောက်ရန် ကြက်၊ ဝက်၊ နွားနောက်သားနှင့် အောင်လောက်တို့ကို ချက်ပြုတ်နေသည်။

အချို့က ပြောင်းဆန်ကိုဖြုတ်၍ နွားနောက်သားနှင့်ရောပြီး “ဆာဘူတီ” ခေါ် ချင်းဗိုးရာဟင်းကို ချက်နေကြသည်။

“ဆာဘူတီ” ဟင်းကို ထန်ခိုလှုံ လွန်စွာနှစ်သက်ပါသည်။

ထမင်းချက်အဖွဲ့မှ လိုအပ်နေသည့် ထင်းကို ရွာသားများနှင့် အတူ ကူ၍သယ်ပေးနေစဉ် ကျိုက်ဝမ်းနှင့် လဟောတို့လည်း ရောက်လာကြသည်။

အစ်ကိုထန်ဘိတို့က ပွဲတော်အတွက် ရေခပ်ပေးနေသည်။ ခေါင်ရည်သောက်လိုက်၊ ရေခပ်လိုက်ဖြင့် အစ်ကိုတို့အဖွဲ့က အတော်ပင်ဟန်ကျနေသည်။ တစ်ယောက်နှင့် တစ်ယောက် နောက် ပြောင်ကိစ္စမယ်ပြီး တဟားဟား ရယ်မောနေကြသေးသည်။ အစ်ကို

တို့အဖွဲ့အား တတ်နိုင်သမျှ ဝိုင်းကွဲကြပြီး နောက်မှာတော့ ထန်ခိုလှုံ တို့ ဘာမှလုပ်စရာမလိုတော့ပါ။

ဒီတော့ ဦးလေးထန်ကျင်ပေါင်တို့၏ တူရိယာဝိုင်းမှ တီးမှုတ် နေသည်ကို တငေးတမောထိုင်၍ နားထောင်နေကြတော့သည်။

ဦးလေးထန်ကျင်ပေါင် မှတ်နေသည့် ဘူးသံစုံနဲ့သံသည် အလွန်ပင် သာယာ၍ ပျော်ရွှင်ဖွယ်လည်း ကောင်းလှသည်။ ဘူးသီး ခြောက်ကို ဝါးပိုက်လေးများတပ်ထားပြီး ပျားဖယောင်းမြင့် အသံ ညှိထားသည်ဟု ဦးလေးက ပြောဖူးပါသည်။

ထိုစဉ် နွားနောက်ချိုမှုတ်သံကို ကြားလိုက်ရသဖြင့် ထန်ခိုလှုံ တို့က အသံကြားရာ ကွင်းကျယ်ထဲသို့ ကြည့်လိုက်ကြသည်။

“ဟေ့ကောင်တွေ ဟိုမှာ “ဆယောင်ဖေခိုင်” အက ကတော့ မယ်ကွ”

“အေး . . . လား အဲဒီကို သွားကြည့်”

ကွင်းထဲတွင် လူကြီးတော်တော်များများရောက်ရှိနေပြီး အကအတွက် ပြင်ဆင်နေသည်။ ဆယောင်ဖေခိုင် အကသည် လူကြီး များက ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့စွာ ကပြသောအက ဖြစ်ပါသည်။ မောင်း အသေးသုံးလုံး၊ ဝုံ နှင့် နွားနောက်ချိုကို တီးမှုတ်၍ ကကြပါသည်။

“ဆယောင်ဖေခိုင်” အကပြီးလျှင် အမျိုးသား အမျိုးသမီး လက်တွဲကရသည့် “ဆောင်ဆီ” အကဖြင့် ပရိသတ်ကိုဧည့်ခံပါ သည်။ မောင်းကြီးတစ်လုံးပါဝင်ပြီး မောင်းကြီးကို ထမ်းသူ နှစ်ယောက် ပါဝင်ကရသည့် “ဆောင်ဆီ” အကကို လူတိုင်းနှစ်သက် ကြပါသည်။

“ဆောင်ဆီ” အကပြီးလျှင် ပရိသတ်ကို ထမင်းကျွေးပြီဖြစ် သဖြင့် ထန်ခိုလှုံလည်း ထမင်းဝင်၍ စားလိုက်သည်။ နူး နှင့်ပါ

တို့ကိုမူ စွာမတွေ့၊ အစ်ကိုနှင့် အစ်မကလည်း သူတို့အလုပ်နှင့် သူတို့ဖို့ ထန်ခိုလှုံက သူငယ်ချင်းများနှင့်သာ တွဲသွားရန်နေလိုက် တော့သည်။

ကွင်းထဲတွင် ညောင်းနေအောင် လျှောက်လည်ခဲ့ပြီး အိမ်ပြန် ၍ အဝတ်အစားလာလဲသည့် ထန်ခိုလှုံက အစ်မကို လမ်းမှာတွေ့ ရသောအခါ အံ့ဩ၍ သွားသည်။

“ဟေ့၊ အစ်မ ဘယ်အချိန်က အိမ်ပြန်ပြီး အဝတ်အစားလဲ လိုက်တာလဲ၊ ငါတို့အစ်မက ဒီလိုတော့လည်း သိပ်လှပါလားဟေ့”

တောက်ပြောင်သစ်လွင်သည့် ချင်းရိုးရာဝတ်စုံဖြင့် အစ်မ လျာကျင်နိုးကို ထန်ခိုလှုံက သဘောကျနေသည်။

“ဟဲ့ ငါက ညနေ က၊ မဲ့ “ခွာင်ကွံ” ပွဲအကမှာ ဝင်က၊ရမှာ၊ မြန်မြန်သွားပြီးအဝတ်စားလဲခဲ့။ နင့်ဖို့ အဝတ်တွေ ငါထုတ်ထား ခဲ့တယ်”

“အေး . . . အေး”

“ဝါနဲ့ နင်ထမင်းစားခဲ့ပြီလား”

“အေး . . . ကနိုက်ဝမ်းတို့နဲ့ စားပြီးပြီ”

“ဝါဆိုပြီးရော”

“နေပါဦး ‘နူး’ ရော ဘယ်မှာလဲ”

“ အိမ်မှာ ဝက်ကျွေးရင်း နင့်ကိုစောင့်နေတယ်”

သူ့ကိုပြောရင်း ဖြတ်ကျော်သွားသည့်အစ်မအား ဂုဏ်ယူစွာ မြင့် နောက်သို့တစ်ချက် လှည့်ကြည့်လိုက်ပြီးမှ အိမ်ဆီသို့ အပြေးလေး ပြန်ခဲ့တော့သည်။ အဝတ်အစားလဲပြီး ‘နူး’လက်ကိုဆွဲ၍ ခွာဝို

ပွဲတော် ကွင်းပမည့် ကွင်းထဲသို့ ထန်ခိုလှုံ ပြန်ရောက်ချိန်သည် ညနေဆည်းဆာချိန်ကိုပင် ကျော်ခဲ့ပြီ။

ကွင်းထဲတွင် မီးရောင်များ ဝင်းလျက်ရှိသည်။ လူများအားလုံး ပင် ပွဲတော်ကွင်းအတွင်း၌ စုပြုံ၍ ရောက်ရှိနေကြသည်။ အစ်မ တို့အဖွဲ့မှ ဖျော်ဖြေတင်ဆက်သည့် “ခွာင်ကွံ” အကကို အားပေး နေကြခြင်းဖြစ်သည်။

အတောက်ပဆုံး အသစ်လွင်ဆုံး ချင်းဇိုးရာဝတ်စုံကို ဝတ်ဆင် ၍ စုပေါင်းကနေကြသည့် အစ်မတို့၏ အကမှာ ကြည့်၍ကောင်းလှ သည်။ ဗုံတီးသူရော၊ မောင်းတီးသူရော၊ ကွဲချိမှုတ်သူများပါ ဝင်၍ ကကြသည့် အကဖြစ်၍ ပျော်စရာလည်း ကောင်းလှသည်။

“ဟာ... ဟေ့ကောင်၊ ထန်ခို မင်းက ဒီနားမှာရောက်နေ တယ်၊ ငါတို့က လိုက်ရွာနေတာ”

လဟော့ ကျီတ်ဝမ်းတို့နှင့်အတူ ဇာမန်းကိုလည်း တွေ့ရသည်။ သူတို့လည်း အဝတ်အစားအသစ်များ လဲထားကြသည်။

“ငါ အခုမှ ရောက်တာကွ၊ အစ်မတို့က ပြီးရင် မင်းတို့ကို ရွာမလို့ပဲ”

“ခါဆိုရင်မင်းနောက်ကျနေတာကိုး၊ စောစောက ကိုထန်နင်း ကြီး ဓားသိုင်းကတာ ကြည့်လို့ကောင်းလိုက်ပုံများ”

ထန်ခိုလှုံ စိတ်မကောင်းဖြစ်သွားရသည်။ ကိုထန်နင်း၏ ဓားသိုင်းအကကို ‘နူး’တို့ရွာမှာ ပြုလုပ်သည့် ကောက်သစ်စားပွဲတွင် ကြည့်ဖူးသည်။ ဘိုးစည်သံနှင့်အတူ အဆုတ်အတက် အသိုင်းအဝှေ့ ကောင်းလှသောကြောင့် သူ ‘က’ပြုလေတိုင်း လက်ခုပ်သံ တဖြောင်း ဖြောင်းနှင့် အားပေးခံရသူဖြစ်၍ ဤပွဲကို လွတ်သွားခြင်းအား ထန်ခိုလှုံက စိတ်မကောင်းဖြစ်ခြင်းပါပေ။

“အေးကွာ၊ ငါက နောက်ကျသွားတာကို၊ ဒါပေမဲ့ ငါကြီးလာရင် ကိုထန်နင်းလိုပဲ၊ ဓားသိုင်း ကတတ်အောင် ခုကတည်းက ကြိုးစားမယ်”

လဟောက ကျားအောင်နိုင်ပွဲအကကို တတ်ချင်သည်။

ကချွက်ဝမ်းကတော့ ပရိသတ်ကို ရယ်မောအောင်ပြုလုပ်ပေး သည့် ခေါင်စည်မူးသမားအကကို သဘောကျသည်ဟု ပြောသည်။ သူတို့ တစ်ယောက်တစ်မျိုးပြောနေစဉ် ကွင်းလယ်၌ ဦးကြီးဇာမုံက ဒိုင်းအကကို ခုံညားလှပစွာ ကနေပါသည်။

ဒိုင်းအကပြီးလျှင် ခွာဒိုအက စတော့မည်ဖြစ်၍ ချင်းလူဖို့၊ ချင်းလုံမဖို့များ လှုပ်လှုပ်ရှားရှားဖြင့် ပြင်ဆင်ကြတော့သည်။ အထူး ရက်လုပ်ထားသည့် ချင်းရိုးရာ ဝတ်စုံများဖြင့် အစ်မတို့က လှပ နေသလို ချင်းအမျိုးသား ဝတ်စုံဖြင့် အစ်ကိုတို့ကလည်း ခုံညား နေပါသည်။

ထန်ခိုလုံတို့အပါအဝင် ကလေးလူကြီးအားလုံးပင် နှစ်သစ် တွင် စပါးဆန်ရေပေါများ၍ ကျန်းမာချမ်းသာပါစေကြောင်း ဆုတောင်းကြသည်။ ပြီးလျှင် ဦးလေး ထန်ကျင်ပေါင်၏ သာယာ လှသော ဘူးသံစုံနှင့်၊ မြူးကြူနေသည့်တိုးစည်သံ၊ မောင်းသံတို့ ထွက်ပေါ်လာပြီး ခွာဒို ကပွဲကြီး စတော့သည်။

အမျိုးသားတစ်ယောက်၊ အမျိုးသမီးတစ်ယောက် အစဉ်လိုက် လက်တွဲထားပြီး ညီညီညာညာ ကကြရသည်မို့ ပျော်စရာကောင်းလှ သည်။ နှစ်သစ်ကူးပွဲတော် ခွာဒိုအကကို စိတ်ပါလက်ပါ ကကြသူတိုင်း တစ်နှစ်ပတ်လုံး ပျော်ရွှင်ရလိမ့်မည်ဟု ထန်ခိုလုံတို့ ချင်းတိုင်းရင်း သားများက ယုံကြည်ကြသည့်အတွက် ပွဲတော်လာသူတိုင်းပင် ခွာဒို အကကို စိတ်ရောကိုယ်ပါ တက်ကြွရွှင်လန်းစွာဖြင့် ကကြပါသည်။

ယခုလည်း ထန်ခိုလှုံ၊ လဟော၊ ကျွန်ုပ်တို့ အပါအဝင်
ချင်းတိုင်းရင်းသားများသည် သဲသဲမဲမဲ ကျဆင်းနေသည့် နှင်းမှုန်
နှင်းပွင့်များအောက်တွင် အအေးခက်ကို အန်တုရင်း ခွာဖို့ အကကို
မိုးလင်းသည်ထိ ကခုန်နေကြမည် ဖြစ်ပေတော့သည်။

ခန်း (၃)

“ကျော့မိုင်” တို့အပျော် မခနာပွဲခတော် ကချင်ခမြမှာနာမည်ကျော်

“ကျော့မိုင်”သည် ကချင်တိုင်းရင်းသူလေးဖြစ်သည်။ “ကျော့မိုင်” တို့မိသားစုသည် မြောက်ဘက်တောင်ကုန်းဒေသဟုခေါ်သည့် ကချင်ပြည်နယ်၏ မချမ်းဘောမြို့နယ်တွင်းရှိ မန်စေကျေးရွာလေးတွင် နေထိုင်ကြသည်။

“ကျော့မိုင်” တို့ဒေသသည် မိုးရာသီတွင် မိုးအဆက်မပြတ် ရွာသွန်းနေတတ်သလို ယခုလို ဆောင်းရာသီတွင်တော့ နှင်းများ ထူထပ်စွာ ကျဆင်းနေတတ်မြဲဖြစ်သည်။

တောင်ယာလုပ်ငန်းများသိမ်းပြီးချိန်တွင် “ကျော့မိုင်” ၏ အဝါး (အဖေ) သည် မြင့်မားသော ကချင်တောင်တန်းများပေါ် သို့တက်၍ ဆေးဖက်ဝင်သည့် မရွှေ့မြစ်၊ ခန်းတောက်မြစ်၊ မချစ်ဥတို့ကို ရွာယူ၍ မချမ်းဘောမြို့သို့လည်းကောင်း၊ တစ်ခါတစ်ရံ ပူတာအိုမြို့ထိလည်းကောင်း သွားရောက်ရောင်းချတတ်ပါသည်။

“ကျော့မိုင်” သည် မန်စေကျေးရွာ အစိုးရမူလတန်းကျောင်းတွင် စတုတ္ထတန်း၌ ပညာသင်ယူနေပါသည်။ ယနေ့သည် ခရစ္စမတ်ကျောင်းပိတ်ရက်ပင် ဖြစ်သော်လည်း ခါတိုင်းဧည့်လိုတော့ “ကျော့မိုင်”

ဆော့ကစား၍ မနေနိုင်ပါ။ အငယ်ဆုံးမောင်လေးကို ကျောတွင် အဝတ်ပြင်သိုင်း၍ ပိုးထားပြီး ဝက်မကြီးကို အစာကျွေးနေရပါသည်။ အစာကျွေးနေစဉ်မှာပင် အိမ်ရှေ့စိုက်ခင်းလေးထဲသို့ ဝင်လာတတ်သည့် ကြက်သားအုပ်မကို မောင်းထုတ်လိုက်ရသေးသည်။ ဝက်စာကျွေးပြီးနောက် ညီမလေးနှစ်ယောက်ကို ထမင်းကျွေးလိုက်သည်။ ပြီးလျှင် မောင်လေးကို ညီမအငယ်နှင့် ထားခဲ့ပြီး သူက ညီမအကြီးနှင့် ချောင်းထဲသို့ ရေဆင်းခပ်ရပါဦးမည်။

ထိုကဲ့သို့ အလုပ်များ အဆက်မပြတ် လုပ်နေရသော်လည်း “ကျော့မိုင်” မမောပါ။ သီချင်းလေးများပင် တအေးအေးနှင့် ဆိုနေလိုက်သေးသည်။ အမှန်တကယ်ပင် “ကျော့မိုင်” ပျော်နေပါသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် “ကျော့မိုင်” ပျော်လင့်နေသည့် မနောပွဲတော်ကြီး ကျင်းပမည့်ရက်က နှစ်ရက်သာလိုတော့သည် မဟုတ်ပါလား။

ဘရန်ဇော် (အစ်ကိုဇော်)က မနောပွဲအတွက် ဝါးခုတ်သွားရာတွင် ပါသွားပြီး မနက်ဖြန်မှ ပြန်ရောက်လာကြမည်။ အဝါး (အဖေ)က မနောကွင်းရှင်းရန် သွားရသည်။ အနူး (အမေ)က မနောပွဲလာစဉ်သည်များကို ကျွေးမွေးရန် စုပေါင်းစပါးထောင်းသည့် နေရာသို့ သွား၍ စပါးထောင်းကူနေရသည်မို့ “ကျော့မိုင်”က အိမ်အလုပ်များနှင့် မအားနိုင်အောင် ဖြစ်နေရပါသည်။

အိမ်အလုပ်များပြီးသွားချိန်တွင် စပါးထောင်းရာမှ အနူးပြန်ရောက်လာသည်။ အနူးလက်ထဲတွင် အထုပ်လေးတစ်ထုပ်လည်း ပါလာသည်။

“ကျော့မိုင် ရေ ဒီမှာ နင့်ဖို့လုံချည်လေး ဝယ်လာတယ်ဟေ့”
“ဟေး... ပျော်စရာကြီးဟေ့”

ဝမ်းသာလွန်းစွာဖြင့် အနူးဆီသို့ ပြေးသွားလိုက်သည်။

“နင် ကံကောင်းတယ်၊ စပါးထောင်းရာကို စေ့စည်ရောက်လာလို့ ဝယ်ဖြစ်ခဲ့တာ”

ကချင်လုံချည်နီနီလေးက “ကော့မိုင်” မျက်စိထဲတွင် လွန်စွာလှပနေသည်။ နှုတ်ခမ်းနီဘူးလေးကိုပါ အနူးက ထုတ်ပေးလိုက်သည့်ခါတွင်တော့ “ကော့မိုင်” တို့ ပျော်၍မဆုံးပြီ. . . ။

“ကော့မိုင်” အိပ်ရာမှ ထ၍ မျက်နှာသစ်နေစဉ် “ကော့မိုင်” ၏ သူငယ်ချင်း ထုရော်နှင့်ဆိုင်းမိုင်တို့ ရောက်လာကြသည်။ ရေအတူခပ်ကြရန် ဖြစ်သည်။

“လာကြဟေ့၊ နင်တို့ရောက်လာတာနဲ့ အတော်ပဲ၊ ဒီမှာငါ့အနူးက မနောပွဲမှာဝတ်ဖို့ လုံချည်အသစ်ကလေး ဝယ်ပေးတယ်၊ နှုတ်ခမ်းနီဘူးလေးရောဟဲ့၊ ဒီမှာကြည့်ကြစမ်း”

ထုရော်နှင့် ဆိုင်းမိုင်ကလည်း ဝမ်းသာစွာပင် ယူ၍ကြည့်ကြသည်။

“ငါ့ကိုတော့ အနူးက အကျီသစ်ချုပ်ပေးတယ်၊ လုံချည်ကတော့ အိမ်သစ်တက်ပွဲတုန်းက လုံချည်လေးပဲဝတ်ရမှာ”

ထုရော်က လုံချည်လေးကို ကိုယ်မှာကပ်ကြည့်ရင်း ပြောသည်။

“တို့များတော့ မနောပွဲအတွက် ဘာမှ မဝယ်နိုင်ဘူးကွယ်၊ ကောက်သစ်စားပွဲမှာ ဝယ်ပေးထားတဲ့ ဝတ်စုံလေးပဲ ဝတ်ရမယ်တဲ့”

ဆိုင်းမိုင်က နှုတ်ခမ်းနီဘူးလေးကို ဖွင့်ကြည့်လိုက်ရင်းမှ စိတ်မကောင်းသံလေးဖြင့် ပြောလိုက်သည်။

“အသစ်မရလည်း ဘာဖြစ်လဲဟယ်၊ ကောက်သစ်စားပွဲတုန်းက နင်ဝတ်တဲ့ဝတ်စုံလေးဟာ နင်နဲ့ သိပ်လှတာပဲ၊ ပြီးတော့ မနောပွဲသွားတဲ့အခါ ဟောဒီနှုတ်ခမ်းနီလေး လာဆိုးပေါ့”

“အေး၊ ‘ကျော့မိုင်’ ပြောတာဟုတ်တယ်၊ ငါ့မှာရှိတဲ့ မိတ်ကပ်ဘူးလည်း အတူတူလိမ်းကြတာပေါ့”

“ကျေးဇူးကမ္ဘာပါ အေး”

ဆိုင်းမိုင်က ကျေးဇူးတင်ကြောင်းပြောတော့ ‘ကျော့မိုင်’ နှင့် ‘ထုရော်’က -

“မလိုပါဘူးဟယ်၊ ငါတို့က တစ်ရွာတည်းနေကြတဲ့ သူငယ်ချင်းတွေပဲ၊ တစ်ယောက်မှာရှိတာကိုဝေသုံးကြတာပေါ့” ဟု ပြန်ပြောကြသည်။

သူတို့ပြောနေသံကို ကြားနေရသည့် ကျော့မိုင်၏ အနူးက ခေါင်းညိတ်၍ ကြည်နူးပီတိ ပြစ်နေစွာသည်။

“ဟေ့- ဒါနဲ့ ပြောရဦးမယ်၊ ဇော်လွန်းနဲ့ ဘရန်တောင်တို့က ဒီနှစ်မနော့ပွဲမှာ သူတို့လည်းဝင်’က’မယ် ပြောကြတယ်၊ အဲဒါ နင်တို့ယုံသလားဟယ်”

“ငါကတော့ မယုံပါဘူး ဆိုင်းမိုင်ရယ်၊ သူတို့တစ်ခါမှလည်း ဝင်မ’က’ ဘူးဘဲနဲ့”

“ဒီလိုလည်း မပြောပါနဲ့ ထုရော်ရဲ့၊ မနော့’က’တာ အခက်ကြီးမှ မဟုတ်တာ၊ နင်တို့လည်းသိနေတာရော၊ ရွှေဆုံးက ခေါင်းဆောင် ‘က’တဲ့လူ ‘က’တဲ့အတိုင်း လိုက်ကရတာပဲဟာ၊ သူတို့’က’နိုင်ရင် ‘က’နိုင်မှာပေါ့”

“နင်ပြောသလိုဆို ငါတို့လည်း ဝင် ‘က’လို့ရမှာပေါ့၊ ကျော့မိုင် ဟုတ်လား”

“ရမှာပေါ့ . . . ‘က’ ကြည့်ကြပါလား”

“ဟင်း . . . ဟင်း . . . ဟင်း” ထုရော်နှင့် ဆိုင်းမိုင်က တစ်ခါမျှ မကဘူးသေးသည့် မနော့အကကို တွေးမိကြ၍ ရယ်လိုက်မိကြသည်။

“ကမယ်၊ ကကြည့်မယ်၊ နင်ရော ‘က’ မယ်မဟုတ်လား ကော့မိုင်”

“ဟယ်- ငါကတော့ ငါ့မောင်လေးကို ထိန်းရဦးမှာ”

ဤတွင် အနူးက ကော့မိုင်ကို ကြည့်၍ ပြောလိုက်သည်။

“ကော့မိုင် ‘က’ချင်ရင် ဝင်ကပါလေ၊ ကလေးကို အနူးပဲ ထိန်းမှာပေါ့၊ ကိုယ့်အမျိုးသား ရိုးရာအကဆိုတာ ငယ်ငယ်ကတည်းက သိထား၊ တတ်ထားရင် ပိုကောင်းတာပေါ့”

“ဟေး ဒါဆိုရင် ပျော်စရာသိပ်ကောင်းသွားပြီ၊ တို့ မနောပွဲကို စောစောသွားမယ်”

ကော့မိုင်တို့အားလုံးပင် အပျော်ကြီးပျော်သွားကြသည်။ ကချင်တိုင်းရင်းသားရိုးရာပွဲတော်များအနက် ဤမနောပွဲတော်သည် အကြီးကျယ်ဆုံးနှင့် အခမ်းနားဆုံးပွဲတော်ဖြစ်သည် မဟုတ်လား။

“မနောပွဲ ခဏခဏ ရှိရင်ကောင်းမယ်”

“အေး ဟုတ်တယ်”

“ရော် ဒီကလေးတွေ မနောပွဲတစ်ခုဖြစ်ဖို့ဆိုတာ လွယ်တာ မဟုတ်ဘူးကွဲ့၊ မနောတစ်ပွဲလုပ်ရင် ကုန်တဲ့ငွေက နည်းတာမှတ်လို့ မနောလုပ်တဲ့လူမှာ စီးပွားဥစ္စာပြည့်စုံရင်တောင်မှ တစ်နှစ်တစ်ကြိမ် ဖြစ်ဖို့ရာကို တစ်နှစ်လုံး အချိန်ယူစီမံကြရတာ”

အနူးစကားကို ကော့မိုင်တို့ စိတ်ဝင်စားနေကြသည်။

“ယစ်ပူဇော်ရတဲ့ ကွဲ့ နွားတွေက အများကြီး၊ ပြီးတော့ လာသမျှ ပရိသတ်ကို ထမင်း၊ ဟင်း၊ ခေါင်ရည် တဝကျွေးရတာ၊ ဒီတော့ မနောပွဲကို ခဏခဏ ဘယ်မှာလုပ်နိုင်မလဲ”

“အနူးပြောတော့လည်း ဟုတ်တာပါပဲ၊ ဒါပေမဲ့ မနောပွဲဆိုတာ အနူးတို့ငယ်ငယ်ကလည်း ရှိခဲ့တာပဲလား”

“အနူးငယ်ငယ်ကတင် ဘယ်ဟုတ်မလဲ၊ အနူးအထက် ဆွေခုနစ်ဆက် မျိုးခုနစ်ဆက်ကတည်းက ကျင်းပခဲ့တဲ့ ဖိုးရာပွဲတော် ကြီးပဲ”

“ကဲ - ဘာသိချင်ကြသေးလဲ”

“သိချင်သေးတယ်၊ ကောက်သစ်ပွဲတော်က ကောက်သစ် ပေါ်လို့လုပ်တာ၊ အိမ်သစ်တက်ပွဲကလည်း အိမ်သစ်တက်လို့၊ မင်္ဂလာပွဲကလည်း မင်္ဂလာလုပ်ကြလို့ ဆိုတာသိပါရဲ့၊ ဒီမနောပွဲက ဘာဖြစ်လို့လုပ်တာလဲ အနူး”

“အေး အေး၊ နင်တို့သိချင်ရင် အနူးက ပြောပြမှာပေါ့၊ ကော့မိုင် က ဟိုမှာ ခွေးမောင်းချေဦး၊ ခွေးက ကြက်အုပ်ကို လိုက်နေတယ်”

ကော့မိုင် ခွေးမောင်းပြီး နေရာတွင် ပြန်၍ထိုင်လိုက်စဉ် မနောကွင်းမှ ပြန်လာသည့် အဝါးက ကော့မိုင်တို့နားသို့ ရောက် လာသည်။

“အေး၊ အတော်ပဲ နင်တို့သိချင်တဲ့ မနောအကြောင်း အဝါး ကိုပဲ မေးကြတော့၊ ငါက ဝက်စာကျွဲလိုက်ဦးမယ်”

“အဝါး၊ ဒီမှာ ဆိုင်းမိုင်တို့က မနောအကြောင်းသိချင်လို့တဲ့၊ အဝါးပြောပြပါ”

“ဟေ- ကိုယ့်ဖိုးရာပွဲတော်အကြောင်းကို စိတ်ဝင်စားတာဟာ မင်္ဂလာတစ်မျိုးပဲကွဲ့၊ ခုတော့ အဝါးက မနောကွင်းကိုပြန်သွားပြီး ကူရဦးမယ်၊ ညနေစောင်းတော့မှလာခဲ့ကြ၊ ကော့မိုင်တို့လည်း ရေခပ်ရဦးမယ် မဟုတ်လား”

“ဟုတ်ကဲ့၊ ညနေမှပဲ လူစုပြီး လာခဲ့တော့မယ်၊ လာဟေ့ ကော့မိုင် ငါတို့ ရေခပ်သွားကြစို့”

ညနေစောင်းတွင် ကော့ပိုင်တို့အိပ်နေ၍ ဆိုင်းပိုင်တို့ မိန်းကလေးများသာမက ဇော်လွန်းတို့ ယောက်ျားလေးများပါ ရောက်လာကြသည်။ မနောပွဲအကြောင်း သေချာစွာ သိချင်နေသည့် ကော့ပိုင်တို့၏ အိမ်နီးချင်း အမျိုးသမီးကြီးသုံးဦးကလည်း သူတို့ပါနားထောင်မည်ဟုပြောပြီး ရောက်လာကြသောကြောင့် အနားက ဖခါးရည် (ရေခွေးကြမ်း) ကို သူတို့ရွေ့တွင် ချထားပေးလိုက်သည်။

အအေးဒဏ်ခံနိုင်ရန် ဖိုထားသည့်မီးဖိုကြီးက မီးရှိုက်ကောင်းကောင်းဖြင့် ရဲတက်နေသည်။ အဝါးက ဆေးတံကို ခေါက်၍ ခါလိုက်ပြီး ဆေးဖတ်များထပ်ထည့်ပြီးမှ စကားစပြောသည်။

“မနောပွဲဆိုတာ အဓိက ကတော့ မဒိုင်နတ်ကို ပူဇော်ပသတဲ့ ပွဲပဲ။ မဒိုင်နတ်ကို ကောင်းကင်နတ်လို့လည်း ခေါ်တယ်”

အားလုံး စိတ်ဝင်စားနေသောကြောင့် အဝါးက ဆေးတံကို တစ်ဖွာ ဖွာလိုက်ပြီး ဆက်ပြောသည်။

“မနောငါးမျိုးရှိတယ်။ စစ်ပွဲအောင်ချိန်မှာကတော့ မနောကို **“ပဝန်”** မနောခေါ်တယ်။ အိမ်သားတွေ မကျန်းမမာဖြစ်တဲ့အခါ ဒါမှမဟုတ် အဘိုးအဘွားတွေ ကွယ်လွန်တဲ့အခါ နောင်ဘဝမှာ ကျန်းမာရေး၊ စီးပွားရေးနဲ့ ပြည့်စုံအောင် ဆုတောင်းပြီး ကျင်းပတဲ့ မနော ကျတော့ **“လူ”** မနောလို့ ခေါ်တယ်။ နောက် ကိုယ့်မိသားစုထဲက တစ်ဦးဦး တခြားနယ်မြေကို ပြောင်းရွှေ့သွားတဲ့အခါ မဒိုင်နတ်ကို ဝေခြမ်းပင့်ဆောင်တဲ့ အထိမ်းအမှတ်နဲ့ ‘က’တဲ့ မနောကိုတော့ **“ဝွန်ရပ်”** မနောတဲ့။ တစ်ခါ မဒိုင်နတ်ကို ဝေခြမ်းပင့်ဆောင်လာခဲ့တဲ့သူက နယ်မြေသစ်မှာ မကောင်းဆိုးဝါးတွေကို နှင်ထုတ်တဲ့အထိမ်းအမှတ်နဲ့ ကကြတဲ့ မနောကျတော့ **“ရုဝစ်”** မနောလို့ ခေါ်တယ်။ နောက် မနောတစ်ခုကတော့ စီးပွားဥစ္စာ

တိုးတက်လို့လုပ်တဲ့ မနောပွဲ၊ အဲဒီမနောကိုကျတော့ “ဆွတ်”
မနောတဲ့”

“ဒါဆို ခု မနောပွဲက ‘ရွတ်’ မနောပေါ့”

“ဟုတ်တာပေါ့ကွ၊ မနောပွဲလုပ်တဲ့ ဦးဇော်တောင်က ဟိုးဘက်
တအွန်ဒမ်းရွာက ပြောင်းရွှေ့လာခဲ့တာပဲလေ၊ အဲဒါလည်း
ဦးဇော်တောင်တို့က မခိုင်နတ်ရတဲ့အမျိုးမို့နော်၊ မခိုင်နတ် မရတဲ့
အမျိုးဆိုရင် ပစ္စည်းဥစ္စာ ဘယ်လောက်ပဲကြွယ်ဝနေပါစေ မနောပွဲ
မလုပ်ရဘူး၊ လုပ်ခွင့်မရှိဘူးပေါ့”

“ရော်- အခက်ကြီးပါလားကွယ်ဗို့၊ ဒါ့ကြောင့် မနောပွဲလုပ်ဖို့
ဆိုတာ မလွယ်ဘူးလို့ပြောကြတာကိုး”

“အေး- ဒါ့ကြောင့် မနောပွဲဖြစ်လာရင် ရွာမှာရှိတဲ့ ရွာသူ
ရွာသားအားလုံးက ဝမ်းသာအားရ စုပေါင်းပြီး ကူညီကြတာပေါ့၊
မနောပွဲကြီးအောင်မြင်အောင်လုပ်နိုင်တဲ့ ငါတို့ရွာကို နတ်ကောင်း
နတ်မြတ်တွေက ဆန်ရေစပါးပေါ်အောင်ကူညီမယ်၊ ဘေးအန္တရာယ်
တွေ မကျရောက်အောင် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ကြတယ်ပေါ့”

အဝါးပြောနေသည်မှာ နားထောင်၍ကောင်းလှသောကြောင့်
အားလုံးပင်ငြိမ်နေကြသည်။ ဤတွင် အနူးအနီးတွင် ထိုင်နေသည့်
ကပူ(အဘိုး)က ဝင်ပြောလိုက်ပြန်သည်။

“ဒါတင်မကဘူးလေ၊ မနောပွဲလုပ်ရင် ဟိုးရပ်ဝေးက ဆွေမျိုး
သားချင်းတွေက မနောပွဲကို လာကြတော့ သူတို့နဲ့ဆုံရတယ်၊
သူတို့နဲ့ပတ်သက်ပြီး မိတ်သစ်ဆွေသစ်တွေတိုးပွားလာတယ်၊ ဒါဟာ
လည်း မနောပွဲရဲ့ အကျိုးကျေးဇူးပဲပေါ့”

“ကပူ ပြောတာမှန်တယ်ကွ”

“ဟေး- ဒီလောက်အဖိုးတန်တဲ့ မနောပွဲမှာ ကောင်းကောင်းကြီးကို ဝင် ‘က’လိုက်ဦးမယ်”

ဘောက်လှာက စောင်ကိုပြင်၍ခြုံရင်းအော်သည်။

“ဟေ့ကောင်ရ၊ မင်း ‘က’ချင်တိုင်းအရမ်း ‘က’လို့မရဘူးဟကောင်ရ၊ နတ်ခြောက်အက၊ မြင်းစီးအက၊ ကွန်ပစ်အက၊ အောက်ဆင်းငှက်အက အမျိုးမျိုးကွာ အဲဒီ အကမျိုးစုံကို ဦးဆောင် ‘က’တဲ့လူရဲ့ ‘က’တဲ့ဟန်အတိုင်း လိုက် ‘က’ရတာ”

“ကျွန်တော်တို့ကလည်း အဲဒီလိုကမှာပါခင်ဗျာ၊ အခုလို မနောပွဲ အကြောင်းကို သိထားတော့ ပိုပြီးကလို့ကောင်းတာပေါ့နော့ကွာ”

ဇော်လွန်းက ဘရန်တောင်ကို တံတောင်နဲ့တွန်းရင်း ပြောလိုက်သည်။ ဘရန်တောင် ယိုင်လဲသွားသည်ကို ကော့မိုင်တို့ အားလုံးရယ်လိုက်ကြသည်။ မနောပွဲအကြောင်းကို ကောင်းကောင်း သိသွားကြပြီမို့ မနက်ဖြန်ကျင်းပမည့်မနောပွဲကို သူတို့အားလုံး စိတ်ပါဝင်စားစွာ ဆင်နွှဲကြတော့မည်သာ . . .

ထူထပ်သိပ်သည်းစွာ ကျဆင်းနေသော နှင်းမှုန်များအောက်မှာပင် ကော့မိုင်တို့အဖွဲ့က သစ်လွင်သည့် အဝတ်များကိုဝတ်၍ မနောပွဲကိုလာခဲ့ကြသည်။ ကော့မိုင်တို့ မန်စေကျေးရွာလေးအတွင်း၌ မနောပွဲလာ စည်ပရိသတ်များဖြင့် စည်ကားနေပါသည်။

အခြားတောင်ပေါ်ရွာများဖြစ်သော တအွန်ဂမ်း၊ ဆာဂမ်း၊ မဒိန်း၊ ဒဆုံဂမ်းရွာများမှ လာကြသူများ ဖြစ်ပါသည်။

ကျယ်ပြန့်၍ သန့်ရှင်းနေသော မနောကွင်းသည် ရွာထိပ်တွင် ရှိပါသည်။ မနောပွဲပြုလုပ်သည့် ဦးခော်တောင်၏ အိမ်ရှေ့ရှိကွင်းမှာ

မနောပွဲလုပ်နိုင်သည်အထိ မကျယ်ပြန့်သောကြောင့် ရွာထိပ်တွင် ပြုလုပ်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

မနောပွဲမစသေးသည့်အတွက် မနောပွဲလာသူများမှာ ထမင်း ကျွေးသည့်နေရာနှင့် မနောကွင်းအတွင်း၌ ဟိုမှသည်မှ လှည့်လည် သွားနေကြသည်။

ကျော့မိုင်တို့သည် ထမင်းကျွေးနေသည့်နေရာသို့ သွား၍ ထမင်းနှင့်ဝက်သားဟင်းကို တဝစားကြသည်။ ခေါင်ရည်လည်း အနည်းငယ်စီ သောက်လိုက်ကြသေးသည်။

ဇော်လွန်းနှင့်ဘရန်တောင်တို့အဖွဲ့က ကချင်ဗိုးရာဝတ်စုံလေး များဖြင့် သန့်ရှင်းစွာလှပနေကြသည်။

သူတို့ထမင်းစားပြီး၍ မနောကွင်းသို့ရောက်လာကြချိန်တွင် မနောပွဲစရန်အတွက် နတ်ဆရာကြီးက နတ်များကို ပင့်လျှောက် နေပြီဖြစ်သည်။

မနောကွင်းအတွင်း၌ မနောတိုင်များကို စိုက်ထူထားပါသည်။ မနောပွဲတွင် အဓိကအရေးအကြီးဆုံးနှင့် မပါလျှင်မဖြစ်သည့် နှစ်ဖက်ပိတ်စည်ကြီးလည်း ရှိနေပါသည်။

နတ်ဆရာ နတ်များကိုပင့်လျှောက်ပြီးသွားသည်နှင့် အောင်မြင် သည့် နှစ်ဖက်ပိတ်စည်သံနှင့်အတူ ရွှင်မြူးတက်ကြွဖွယ်ကောင်း သည့် မနောကပွဲကြီး စတော့သည်။

မနောကနေသည့် ရှည်လျားသော လူတန်းကြီးထဲတွင် ကျော့မိုင်တို့နှင့် ဇော်လွန်းတို့လည်းပါသည်။ သူတို့ တစ်ခါမှ မကျွေး ကြသော်လည်း သူတို့ဇွေမှ ကနေသည့်လူ၏ 'က'ကွက်ကို ကြည့်ပြီး လိုက်က နေရသည်ကိုက စိတ်ဝင်စားစရာ ကောင်းလှသည်နှင့်အမျှ ပျော်လည်းပျော်နေကြသည်။

မနော'က'သည် မည်သူမဆိုဝင်၍ 'က'နိုင်သည့် စုပေါင်း၍ ကရသော အကမ္ဘိုးဖြစ်သည့်အတွက် အခြားအကများထက်ပို၍ စည်ကားနေခြင်းဖြစ်သည်။

ကျော့မိုင်း၊ ဆိုင်းမိုင်း၊ ဇော်လွန်း တို့၏စိတ်ထဲတွင် နောင်အချိန် သူတို့ကြီးပြင်းလာကြသည့်အခါတွင်လည်း ယခုလိုပင် ဘိုးဘွား အစဉ်အဆက် ကျင်းပလာခဲ့သည့် မိုးရာပွဲတော်များကို ဆက်လက် ကျင်းပနိုင်ကြရမည်ဟု ဆုံးဖြတ်ထားကြပါသည်။

ယခုအချိန်တွင်တော့ လှပစွာကျဆင်းနေသည့် နှင်းမှုန်များ အောက်တွင် ကျော့မိုင်းတို့ ပျော်ရွှင်စွာ မနောက ကနေကြပါသည်။

အစန်း (၄)

နှစ်ကူးပွဲနဲ့ ကရင်ခုံး “စောထူး” အပျော်မဆုံး

နှစ်စဉ်ပင် အဝေးမှမြင်နေရသည့် ဇွဲကပင်တောင်ကြီးကို နှင်းသင်တိုင်းတို့ လွှမ်းမြိုးထားသည့် အချိန်တွင် စောထူးတို့၏ နှစ်သစ်ကူးပွဲတော် ကျင်းပမြဲဖြစ်လေသည်။

စောထူးသည် ကရင်တိုင်းရင်းသားလေးဖြစ်သည်။ ကရင် ပြည်နယ်၏မြို့တော် ဖားဖာနှင့် မနီးမဝေးတွင်ရှိသည့် ကော့မူးရွာလေးတွင်နေထိုင်သည်။

ကော့မူးရွာမှ လွမ်းကြည့်လိုက်လျှင် ဇွဲကပင်တောင်ကို မားမားမတ်မတ်ဖြင့် စိမ်းညိုစွာ မြင်နေရပါသည်။ မြင့်မားလှသည့် ဇွဲကပင်တောင်သည် ကရင်ပြည်နယ်၏ ကျက်သရေဆောင်ကြီးပင်ဖြစ်သည်။

ကရင်ရိုးရာပွဲတော်များ များစွာရှိသည့်အနက် စောထူးအပျော်ဆုံးပွဲတော်မှာ နှင်းမှုန်များအောက်တွင် စည်ကားစွာ ကျင်းပသည့် နှစ်သစ်ကူးပွဲတော်ဖြစ်ပါသည်။

နှစ်သစ်ကူးပွဲတော်ကျင်းပသောရက်သည် များသောအားဖြင့် စောထူးတို့စာသင်ကျောင်းများ၏ ခရစ္စမတ် ကျောင်းပိတ်ရက် ကုန်ဆုံးချိန်တွင်ဖြစ်ပါသည်။

ယခု ခရစ္စမတ် ကျောင်းပိတ်ရက်ဖြစ်ပါသည်။ ကျောင်းပိတ်ရက်တွင် စောထူးသည် အပါး(အဖေ) နှင့်အမိုး (အမေ) တို့၏ အလုပ်များကို တတ်နိုင်သမျှ ကူ၍လုပ်ပေးနေပါသည်။

ယနေ့လည်း စောထူး၊ စောကွာဝေးနှင့် စောရိဂျာတို့ သူငယ်ချင်းတစ်စုသည် စောထူးတို့အပါးနှင့်အမိုးကို လယ်တောတွင် ဝိုင်းကူ၍ လုပ်ခဲ့ပြီး ရွာသို့ပြန်လာနေကြသည်။

သူတို့သည် လယ်တောတွင် အပါးနှင့် လယ်ရိတ်သူများ ရိတ်ထားသည့် ကောက်ပင်များကို အမိုးနှင့်အတူ ကူ၍သယ်ပေးကြခြင်းဖြစ်သည်။ ယခု သူတို့အပြန်တွင် နေစောင်းနေပြီ ဖြစ်သည်။

သူတို့ မူလတန်းကျောင်းလေးဝန်းကျင်ရှိ ကောက်ပင်များကို ရိတ်သိမ်းနေကြသည်။ အချို့လယ်သမားများက ရိတ်သိမ်း၍ ပြီးသွားကြပြီဖြစ်သည်။ ညနေ နေရောင်အောက်တွင် ဇွဲကပင်တောင်ကြီးသည် ပြာမှိုင်း၍နေပါသည်။

“ဟေ့- ဟိုမှာကြည့်စမ်း”

စောရိဂျာက အလန့်တကြား လက်ညှိုးထိုး၍ပြသောကြောင့် စောထူးနှင့်စောကွာဝေးတို့က လှမ်းကြည့်လိုက်ရာ တာလမ်းပေါ်မှာ ရွာဘက်သို့သွားနေကြသည့် လူကြီးများကို မြင်ရသည်။

“အဲဒါရော ဘာဖြစ်လဲ”

“ဟာ- ဒီကောင်တွေ၊ အဲဒါ ငါတို့နှစ်ကူးပွဲမှာ ကမယ့်တို့မြိုင်ညိုက ‘ဒုံး’အဖွဲ့ကို ဖိတ်ပြီးပြန်လာတာပေါ့”

စောရိဂျာက အသေအချာပြောပြလိုက်မှပင် စောထူးတို့ ကိုယ့်နဖူးကို ကိုယ်ရိုက်လိုက်ရင်း . . .

“အေးကွာ၊ ငါတို့ကလဲ ‘အ’ မှ ‘အ’ ပဲ၊ ဟုတ်တယ်ဟေ့နော်၊ နှစ်ကူးပွဲက လိုမှမလိုတော့တာ”

စောထူးက လက်ချိုးရေတွက်လိုက်သည်။

“ဒီနေ့ နက်ဖြန် သန်ဘက်ခါ ဒိန်းနွဲခါဆို ပြာသို့လဆန်း ၁ ရက် နေ့ပဲ။ ဒီနှစ်ဇန်နဝါရီလ ၁ ရက်နေ့ ကျတယ်ကွ”

“အေးလေ ပွဲတော်ရက်ကိုရောက်ဖို့ နှစ်ရက်ပဲလိုတော့တာ”

စောရီဂျာ လယ်ကန်သင်းပေါ်တွင် ခုန်ဆွခုန်ဆွလုပ်၍ ပြေးသွားရင်း ဆက်ပြောပြန်သည်။

“ဟေ့ . . . ဟေ့၊ အမိုးက ငါ့ကို ဂျင်းဘောင်းဘီရယ် ဂျင်းအင်္ကျီ ရယ် ဝယ်ပေးမယ်တဲ့၊ နက်ဖြန် ဖားအံ့စွေးကို အပါးရော အမိုးရော သွားကြမှာပါကွယ်”

“ငါတော့ ဒီနှစ်ဘာမှမဝယ်နိုင်ဘူးကွား၊ အပါးက မိုးတွင်းမှာ တော်တော်နေမကောင်းဖြစ်လိုက်တော့ ဝင်ငွေမရှိတဲ့အပြင် ဆေးဖိုး တွေကလည်း အတော်ကုန်တယ်လို့ အမိုးကပြောထားတယ်”

စောကွာစေး၏ပခုံးပေါ်သို့ နောက်ဆုံးမှလိုက်လာသည့် စောထူးက လက်ထောက်၍ခုန်လိုက်ပြီးမှ ရယ်ရယ်မောမောနှင့် ပြောလိုက်သည်။

“ဒါလေးများကွာ ငါ့မှာလည်း ဘာအဝတ်သစ်မှမရှိပါဘူး၊ ဒါပေမဲ့လဲ အဝတ်အစားအသစ် ဝတ်နိုင်မှ ပွဲတော်ကိုလာကြရ မယ်လို့ ဘယ်သူကမှတားမြစ်မထားပါဘူးဟ ကွာစေးရ အရေးကြီး တာက ပွဲတော်ကကျွေးတဲ့ ကောက်သစ်ထမင်းကို ပျော်ပျော်ပါးပါး စားရဖို့ ပွဲတော်မှာကံမယ့် ဦးကို အားရပါးရ ကြည့်ကြဖို့မဟုတ်လား”

ဒီလိုဆိုတော့လည်း စောရီဂျာက စိတ်မကောင်း ဖြစ်ရသည်။

“အေးပါ အေးပါ၊ ဟုတ်ပါတယ် စောထူးရယ်၊ ငါကလည်း ကြွားတာမဟုတ်ပါဘူးကွဲ့၊ အမိုးက ဝယ်ပေးမယ်လို့ ပြောထားလို့ပါ၊ မင်းတို့မှာ အသစ်မရှိရင် ငါလည်း အသစ်မဝတ်တော့ပါဘူး”

“ဟေ၊ ဒီလိုလည်း ဘယ်ဟုတ်ပါ့မလဲ၊ မင်းအဖိုးက ဝတ်စေချင်လို့ ဝယ်ပေးတာ ဝတ်ရမှာပေါ့၊ ပြီးတော့ ငါတို့သူငယ်ချင်းမှာ အဝတ်သစ် ဝတ်နိုင်တယ်ဆိုတော့ ငါတို့လည်း ဂုဏ်ရှိတာပေါ့ကွ”

“အေး၊ စောထူးပြောတာ ဟုတ်တယ်၊ မင်းရဲ့အင်္ကျီ ဘောင်းဘီ အသစ်လေးတွေကို ပွဲတော်ရက်မှာ ဝတ်ပါကွဲ့၊ ဟေ့ ဟိုမှာ ရေအိုင်ကလေးကွ ငါတို့ ငါးပက်ရအောင်”

သူငယ်ချင်းသုံးယောက် လယ်ကန်သင်းများပေါ်တွင်ပြေးလွှားကစားရင်း၊ စကားပြောရင်း လာနေကြရာမှ စောကွာစေးက ရေခန်းစပြုနေသည့် အိုင်ကလေးကိုမြင်ရာ ပြောလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။

“မလုပ်ကြပါနဲ့တော့ကွယ်၊ နှစ်ကူးခါနီးမှာ ငါတို့ စိတ်ကောင်းကောင်း ထားရအောင်၊ ငါးကလေးတွေလဲ နှစ်သစ်ကူးနိုင်ကြပါစေ”

“ဟား ဟား ဟား . . . စောထူးရေ နင့်အကြောင်းများ မသိရင်ခက်မယ်၊ ငါးကလေးတွေက သေးသေးလေးတွေ ဖြစ်နေလို့မဟုတ်လား”

မှန်တာပြောကြသည်ဆိုတော့ သုံးယောက်လုံးပင် တဟားဟား နှင့်ရယ်လိုက်ကြတော့သည်။

စောထူးအိမ်ပြန်ရောက်သောအခါတွင် စောထူးတို့အိမ်၌ အထက်အညာဒေသတွင်နေသည့် အဒေါ်နှင့်အစ်ကိုတို့ အလည်ရောက်နေကြသည်ကို တွေ့ရသဖြင့် ပို၍ဝမ်းသာသွားတော့သည်။

အဖိုး၏အစ်မကြီးဖြစ်သည့် အဒေါ်သည် တပ်မတော်မှ တပ်ကြပ်ကြီးတစ်ဦးနှင့် အိမ်ထောင်ကျပြီး တာဝန်ကျသည့်နေရာသို့လိုက်သွားခဲ့ရသည်။ တပ်မတော်သားပေမို့ နေရာအနှံ့တွင်

ပြောင်းရွှေ့နေထိုင်ခဲ့ကြရသည်။ ယခု အထက်အညာဒေသရှိ ရွှေဘို
မြို့တွင်နေထိုင်လျက်ရှိကြသည်။ ယခု အပေါ်နှင့်အတူပါလာသည့်
အစ်ကိုဆိုလျှင် ယခုမှပင် စောထူးတို့ရွာသို့ ရောက်ဖူးခြင်းဖြစ်
သည်။ အပေါ်ကိုယ်တိုင်ပင် ရွာသို့ မရောက်သည်မှာ ကြာခဲ့ပြီ။

အစ်ကိုစောသာမွှေးက သူ့ထက်သုံးနှစ်ကြီးပြီး သတ္တမတန်း
ကျောင်းသားကြီးဖြစ်သည်။

“အစ်ကိုလိုက်လာတာ ငါသိပ်ဝမ်းသာတယ်ကွာ၊ အစ်ကို
ကရော ငါတို့ရွာမှာ ပျော်ရဲ့လား”

“ပျော်တာပေါ့ စောထူးရာ၊ အမိုးဇာတိရွာလေးလည်းဖြစ်တယ်၊
ပြီးတော့ ဘယ်ကိုပဲကြည့်ကြည့် အစ်ကိုအတွက် အားလုံးဟာ အထူး
အဆန်းတွေချည်းပဲ”

“အဲဒါ ဘာဖြစ်လို့လဲအစ်ကို”

“အစ်ကိုတို့နေတဲ့အရပ်ဒေသမှာ ဒီလိုစိမ်းစိမ်းညိုညို တော
တွေ တောင်တွေ မရှိဘူးကွ၊ ဟောဟိုက မြင်နေရတဲ့ ဇွဲကပင်တောင်
ကြီးလို တောင်မျိုးကြီးလည်းမရှိဘူး”

တောများတောင်များကြားတွင် ကြီးပြင်းလာခဲ့ရသည့် စောထူး
အတွက် စောသာမွှေး၏ စကားများကို ထူးဆန်းအံ့ဩ၍နေသည်။

“ဟာ- ဒါဆို အစ်ကိုတို့ဆိုမှာ ဘာတွေရှိနေသလဲ”

“မြေပြန့်လွင်ပြင်ကြီးတွေရှိတာပေါ့၊ အဲဒီမြေပေါ်မှာမှ ထန်းပင်
တွေ၊ ထနောင်းပင်တွေ၊ တမာပင်တွေ ရှိနေတာပေါ့၊ ပြီးတော့
လယ်တောတွေရှိတယ်၊ လယ်တောတွေဆိုတာ ဒီမှာလိုမဟုတ်ဘူးကွ၊
တမျှော်တစ်ခေါ်ကြီးရယ် ကြည့်လို့မဆုံးနိုင်ဘူး”

“အစ်ကိုတို့နေတဲ့ရွှေဘိုဆိုတာ ဒီကနဲ့ဆိုရင် အဝေးကြီးပဲနော်၊
ကျောင်းမှာ ကျွန်တော်တို့သင်ရတဲ့ မြေပုံထဲမှာကိုပဲအဝေးကြီး”

“ဝေးတာပေါ့ကွာ၊ ဒါပေမဲ့ လာချင်ရင်အနီးလေး မလာချင်ရင် ခရီးဝေးသတဲ့၊ လာလိုက်တော့လည်း ရောက်လာတာပဲ မဟုတ်လား”

“ဟုတ်ပါတယ်၊ အစ်ကို့ရောက်လာလို့ပဲ မနက်ဖြန်ဆိုရင် ကျွန်တော်တို့ရဲ့ နာမည်ကျော် ကရင်ဒုံး ‘အက’ကို ကြည့်ကြရတော့ မှာပေါ့”

“ဟေ့- အိမ်ရှေ့က ညီအစ်ကိုနှစ်ယောက် ထမင်းစားကြမယ်” အမိုးခေါ်သံကြောင့် ထမင်းဝိုင်းဆီသို့ ထလာခဲ့ကြသည်။

“ထမင်းစားပြီးရင် ကျွန်တော့်သုငယ်ချင်း စောရီလှာတို့ဆီ သွားကြမယ်နော့ အစ်ကို”

“နေဦးကွ မင်းသုငယ်ချင်းတွေက နက်ဖြန်မနက်ဆိုကြမှာပဲ၊ ခုထမင်းစားပြီးရင် အမိုးက ရွာဦးဘုန်းတော်ကြီးကို သွားကန်တော့ ကြမယ်တဲ့၊ မင်းလည်းလိုက်ခဲ့ရမှာပဲ”

“ဪ... ဪ... ဟုတ်ကဲ့. . ဟုတ်ကဲ့”

ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းသွားရမည်ကို စောထူးသဘောကျပါ သည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ဘုန်းကြီးကျောင်းဝင်းအတွင်း၌ ရှိသော ကျွဲကောသီးပင်များမှ သန်စွမ်းလှသည့် ကျွဲကောသီးများကို မြင်ထား၍ ဖြစ်ပါသည်။

ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းမှ စောထူးတို့ပြန်လာချိန်တွင် မှောင်ရီ ပျိုးစ ပြုနေပြီ။ အပြန်လမ်းတွင် လူပျိုခေါင်းဆောင် အိမ်ဝင်း အတွင်း၌ လူငယ်များ စုစုဝေးဝေး ဆူညံနေကြသည်။ ပျော်ပျော် ပါးပါး စသံ၊ နောက်သံ၊ ပြောင်သံများပင်ဖြစ်ပါ၏။ ဘာကွာသံ၊ ဂီတာသံနှင့် သီချင်းသံများကလည်း ဆူညံနေသည်။ ဟင်းနံ့ ကလည်း မွှေးပျံ့၍နေပါသည်။

ထိုအိမ်ရှေ့အရောက်တွင် အစ်ကိုက စိတ်ဝင်စားစွာ ရပ်၍
ကြည့်ရင်း စောထူးကို မေးသည်။

“သူတို့ ဘာလုပ်နေကြတာလဲ”

စောထူးက အားလုံးကို သိနားလည်ထားသည့်လူကြီးဟန်ဖြင့်
ခေါင်းလေးကိုမတ်လိုက်ရင်း

“နှစ်သစ်ကူးပွဲအကြီးနေ့ မတိုင်ခင်မှာ ရွာထဲက လူငယ်လူရွယ်
တွေစုဝေးပြီး အမဲလိုက်ကြတယ် အစ်ကိုရဲ့၊ ရလာတဲ့ ဂျီတို့ ဆတ်တို့
ကို ဒီလိုနှစ်သစ်ကူးမှာ စုပေါင်းချက်ပြုတ်ပြီး ရွာထဲက မရှိဆင်းခဲ့တဲ့
သူတွေ၊ သက်ကြီးရွယ်အိုတွေကို ဝေငှပေးတယ်၊ ပြီးမှ သူတို့ စုပေါင်း
စားကြ ပျော်ကြတာပေါ့”

“ဟား- တကယ့်ကိုပျော်စရာကြီးပါလား”

“အစ်ကိုရော ပါချင်လို့လား၊ ရပါတယ် အဲဒီထဲမှာ စောရိုက္ခာရဲ့
အစ်ကိုကြီးရော၊ စောကွာစေးရဲ့ဦးလေးငယ်ရော ပါတယ်လေ၊
ကျွန်တော်လိုက်ပို့ပေးမှာပေါ့”

စောထူး အမေးကို စောသာမွှေးက ခေါင်းခါ၍ -

“နေပါစေတော့ကွာ၊ နောက်နှစ်တွေများမှပဲပေါ့”

“ကျွန်တော်ကြီးလာတဲ့အခါပေါ့၊ ဟုတ်လားအစ်ကို၊ ဟုတ်ပြီ
နောက်သုံးလေးနှစ်ဆို ကျွန်တော်လည်း အမဲလိုက်တဲ့အဖွဲ့ထဲ ပါလို့
ရပြီ၊ အဲဒီတော့ အစ်ကိုလာခဲ့ဦး၊ ဒါနဲ့ အစ်ကိုတို့ဆီမှာရော ဒီလို
နှစ်သစ်ကူးပွဲအကြီး မလုပ်ကြဘူးလား”

“ဟင့်အင်းကွာ၊ နှစ်သစ်ကူးနေ့တွေမှာ အမိုးက အိမ်မှာ
ကောက်ညှင်း၊ ရွှေထမင်းတို့ ဒါမှမဟုတ် မုန့်ဟင်းခါးတို့ လုပ်ပြီး
အသိမိတ်ဆွေတွေကို ဖိတ်ကျွေးတာပါပဲ”

“ဒါဆိုရင် နှစ်တိုင်းဒီကိုလာခဲ့ပါလား၊ ဒီမှာက အစ်ကိုမြင်တဲ့ အတိုင်းပဲ အရမ်းပျော်စရာကောင်းတယ်”

“အေး - အေး”

စောထူးတို့ညီအစ်ကိုနှစ်ယောက် အိမ်အနီးသို့ရောက်လာကြ ချိန်တွင်မူ ရွာထဲရှိခရစ်ယာန်ဘာသာဝင် အိမ်များမှ နှစ်သစ်ကူးကြို ဓမ္မတေးသံများက သာယာစွာဖြင့် ထွက်ပေါ်ပျံ့လွင့်နေပြီဖြစ်သည်။

ပြာသိုလဆန်း ၁ ရက်နေ့ဖြစ်ပါသည်။ ဇွဲကပင်တောင်ကြီး သည် စောထူးတို့ ကရင်အမျိုးသားများ၏ နှစ်သစ်ကူးပွဲကို ဂုဏ်ပြု သည့်အနေဖြင့် နှင်းသင်တိုင်းရှည်ကြီးကို လွှမ်းခြုံဝတ်ဆင်၍ထား ပါပြီ။

စောထူးတို့ရွာမှ နှစ်သစ်ကူးပွဲတော်အတွက် ဖိတ်ကြားထား သည့် ခုံးအကအဖွဲ့များသည်လည်း ကရင်ဗိုးရာဝတ်စုံများ ညီတူ ဝတ်ဆင်၍ စုံညီစွာရောက်ရှိနေကြပါပြီ။

ရွာခံဧည့်ကြိုဧည့်ခံအဖွဲ့များက ခုံးအဖွဲ့များနှင့် နှစ်သစ်ကူး ပွဲလာသည့် ဧည့်သည်များအား ကောက်သစ်ထမင်း၊ ဗိုးရာဟင်း၊ မုန့်တို့ဖြင့် ဧည့်ဝတ်ကျေပွန်စွာ ကျွေးမွေးဧည့်ခံနေကြပါသည်။

စောထူးခေါင်းဆောင်ပြီး စောသာမွှေးအပါအဝင် စောဗိုဂျာ၊ စောကွာဇေးတို့အဖွဲ့သည် နံနက်စောစောမှာပင် ပွဲတော်ကွင်းသို့ ရောက်ရှိလာခဲ့ကြသည်။ ရောက်လျှင်ရောက်ချင်း ကောက်သစ် ထမင်းဟင်းကို အဝစားလိုက်ကြသည်။

စောရီဂျာက ဂျင်းဘောင်းဘီ၊ ဂျင်းအင်္ကျီအသစ်တို့ဖြင့် သစ်လွင်တောက်ပနေသလို စောထူးတို့ကလည်း ကရင်ပုဆိုး၊ ကရင်သင်တိုင်းရှည် ခေါင်းပေါင်းလေးများဖြင့် လှပနေကြပါသည်။

ထမင်းစားပြီးလျှင် ခုံးအက အဖွဲ့ဝင်များရှိရာသို့ လာခဲ့ကြသည်။

အခြားကောက်သစ်စားပွဲ စသည့်ပွဲတော်များတွင် ခုံးအဖွဲ့သည် အနည်းဆုံး လူရှစ်ယောက်မှ ဆယ်ခြောက်ယောက်ထိ ကခုန်ကြသော်လည်း ယခုလို နှစ်သစ်ကူးပွဲတွင်မူ ခုံးအဖွဲ့ဝင်ပေါင်း ရာချီ၍ ကကြပါသည်။

ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်၊ ခရစ်ယာန်ဘာသာဝင်ဟူ၍ ဘာသာခွဲခြားခြင်းမရှိပါ။ တစုတဝေးတည်း ညီညာစွာ ကခုန်ကြရသည့် အကဖြစ်သဖြင့် မြိုင်ဆိုင်လှပနေပါသည်။

စောထူးတို့၏ နှစ်သစ်ကူးပွဲတွင် ခုံးအဖွဲ့ဝင်ခြောက်ဆယ်ကျော် ကပြကြပါမည်။ ခုံးအကသည် ညီညာမှု၊ တက်ကြွမှုတို့ကြောင့်လည်း ကျော်ကြားပါသည်။

“ဟေ့- စောထူး၊ ဟိုမှာ ဟိုဟာကြီးကို ဖားစည်လို့ခေါ်တာ မဟုတ်လား”

စောသာမွှေး၏ တစုံတဩမေးသံကြောင့် စောထူးကြည့်လိုက်သော် ကွင်းထဲတွင် ခမ်းနားစွာ ပြင်ဆင်ချထားသည့် ဖားစည်ကြီးကို တွေ့ရသည်။

“ဪ၊ အမိုးက ဖားစည်အကြောင်းတော့ ခဏခဏပြောတယ်၊ ခုမှပဲ မြင်ဖူးတော့တယ်၊ ခုပွဲမှာ သူ့ကိုလည်း တီးမယ်ပေါ့”

“တီးမှာပေါ့၊ အစ်ကိုရဲ့ကြည့်နေ၊ ဟိုမှာ ခုံးအဖွဲ့တွေ နေရာယူပြီ”

ကွင်းထဲတွင် ခုံးအဖွဲ့များ တန်းစီ၍ နေရာယူနေကြသည်။ နေရောင်ခြည်က နှင်းမှုန်ထုကို ဖြိုခွင်း၍ ပွဲတော်ကွင်းကို အလင်းရောင် ပေးနေပါသည်။

မကြာမီအချိန်အတွင်းတွင် ခုံးကမည့်သူများက ကရန်
အဆင်သင့်ဖြစ်နေကြသလိုပင် ခုံးအကကို အားပေးကြည့်ရှုကြမည့်
စောထူးတို့အပါအဝင် ရွှေပွဲလာပရိသတ်ကလည်း ကွင်းနံဘေးတွင်
တစုတဝေး ဖြစ်နေကြတော့သည်။

“ဟော၊ ဟော ကြည့်နေ အစ်ကို၊ ဟိုမှာ ခုံးအက စကြဖို့
ဦးစောစံရိုးကြီးတို့အဖွဲ့ ကျွဲချိုမှတ်တော့မယ်”

ကြွတောင့်ကြွခဲ တွေ့ဖူးရသည့်ပွဲပေမို့ စောသာမွှေးက ပွဲတော်
ကို မျက်တောင်မခတ်စတမ်း ကြည့်နေသည်။ သူ ကြည့်နေစဉ်
မှာပင် ဦးစောစံရိုးမှတ်လိုက်သည့် ကျွဲချိုသံက ပီသကြည်လင်စွာပင်
ထွက်ပေါ်၍ လာသည်။

ကျွဲချိုသံ ဆုံးလျှင်ဆုံးချင်းပင် မင်္ဂလာဖားစည်တီးသံကို
အောင်မြင်ခုံညားစွာ ကြားရတော့သည်။ ဖားစည်သံက ခုံညား
လွန်းသဖြင့် ကြားရသူများ ကြက်သီးမွှေးညင်းပင် ထသွားရ
ပါသည်။

ဖားစည်သုံးချက်တီးပြီးလျှင် ခုံးအဖွဲ့မှ ငုံ့ကို ပတ်ပုံပုံ၊ ပတ်ပုံပုံ
ဟု နှစ်ချက်ဆင့်၍ တီးလိုက်ပြီးသည့် နောက်တွင်တော့ ဘင်၊ နဲ့၊
လင်းကွင်း၊ မောင်းတို့ တညီတညာတည်း မြိုင်မြိုင်ဆိုင်ဆိုင် တီးမှတ်
လိုက်ခြင်းဖြင့် ခုံးအကကို စတင်ကကြတော့သည်။

စုပေါင်းထွန်ယက်စိုက်ပျိုးခြင်းကို အခြေခံ၍ ပေါ်ပေါက်လာ
သည့် ခုံးအကမှာ ရွှင်နေသည်။ မြူးနေသည်။ တက်ကြွ၍နေ
ပါသည်။

သံမြိုင်ဆိုလိုက်သည့် ခုံးသီချင်းသံက စောထူးတို့နားတွင်းသို့
ရွှင်ပျံ့ဖြူးထူးစွာ ဝင်၍လာသည်။

ဟေး . . . ပတီးခေါင်း - ပအေးအဲတို့
 ပဆဟီလာ - အဲကိုဆို
 ပဆလွန်နော - သားဝွန်သို့
 ထားဦးထားဖန် - သေးကိုကို
 ထူရှုမုံဗျာ - လေးခွိုက်ယို၊
 ဖွန်ခန့်ဆန် - တိုင်ဦးဆန်ပို
 ဆွန်ဘွန်ဖိုးသား - လာမတို့

ပွဲကြည့်သူများ စိတ်ဓာတ်တက်ကြွလွန်းစွာဖြင့် ခုံးအတီးနှင့် အပြိုင် ကိုယ်ကိုယ်မ်းနွဲ့ကာ နှုတ်မှလည်း လိုက်၍ဆိုကြသည်။

စောထူးတို့ ကလေးများက ကွင်းအပြင်မှ လိုက်၍ကကြသည်။ ခုံးအဖွဲ့က လက်ကိုင်ပဝါလေးများကို မြှောက်၍ 'ဟေး'ဟု အသံရှည် ဆွဲ၍ အော်လိုက်တိုင်း စောထူးတို့ကလည်း တပျော်တပါး လိုက်၍ အော်ရသည်မှာ ပျော်စရာကောင်းလှသည်။

စောသာမွှေးကမူ ဆိုကောင်း၍သာ လိုက်ဆိုနေရသော်လည်း သီချင်းအဓိပ္ပာယ်ကို မသိပါ။ ထို့ကြောင့် အနီးရှိ ဖထီးတစ်ယောက် ကို မေးကြည့်ရသည်။

“ဖထီး၊ ဖထီး အခု ခုံးအဖွဲ့က ဆိုသွားတဲ့ သီချင်းရဲ့ အဓိပ္ပာယ်က ဘယ်လိုပါလဲ ခင်ဗျာ”

“ဪ၊ ဖိုးခွား (သား) က မသိဘူးလား၊ သီချင်းလေးက အဓိပ္ပာယ်သိပ်ကောင်းတယ်ကွဲ့၊ ဖိုးခွားတို့ လူငယ်တွေ လေးလေး စားစားလိုက်နာကြရမယ့် သီချင်းလေးပဲ”

“ဟုတ်ကဲ့ ဖထီးက ပြောပြပါခင်ဗျာ”

“သီချင်းလေးက ဒီလိုကွဲ့-”

- တို့တိုင်းပြည်ကို တကယ်ချစ်လျှင် တို့ယဉ်ကျေးမှုကို အစဉ်လေးစားရမည်။
- တို့စာပေကိုလည်း တတ်မြောက်အောင်သင်ကြား၍ တို့နိုးရာအဝတ်အစားကိုလည်း မြတ်နိုးစွာဝတ်ဆင်ကြရမည်။
- တေးအလင်္ကာသီချင်းတို့ကို နားလည်တတ်မြောက်အောင် လေ့လာ၍ နိုးရာလေ့ထုံးတမ်းများကို မစွန့်ပယ်ကြရန် ဝိုင်းဝန်းထိန်းသိမ်းပြီး အားလုံးမြှင့်တင်ကြရမည်တဲ့။

က- ဘယ်လောက်ကောင်းတဲ့ သီချင်းလေးလဲ၊ အဖိုးတန်ကွဲ့၊ ဖိုးခွားတို့(သားတို့) ဖိုးမူတို့ (သမီးတို့) လူကြီးတွေဖြစ်လာကြတဲ့ အခါမှာလည်း ဒီလိုနိုးရာပွဲတော်တွေကို အစဉ်အလာမပျက်ဆောင်ရွက်နိုင်အောင် ခုကတည်းက လေးလေးစားစားနဲ့ မှတ်ထားကြ”

ထိုစဉ် စောထူးက အားရပါးရ ဝင်ပြောလိုက်သည့်စကားကြောင့် အားလုံးပင် သဘောကျသွားရတော့သည်။ စောထူးပြောလိုက်သည့်စကားက -

“အား စိတ်ချပါ ဖထီး၊ ကျွန်တော်တို့ ကြီးလာတဲ့အခါ ဒီလိုပဲ ကရင်ပုဆိုး၊ သင်တိုင်းအကျီနဲ့ ခေါင်းပေါင်း လှလှလေးပေါင်းပြီး ‘ဖိုး’ အကကို ကျကျနန ပျော်ပျော်ကြီး ကလိုက်မယ်” ဟူ၍ ဖြစ်ပေတော့သည်။

အစန်း (၅)

ကူထိုသို့တဲ ကယားဦးရာ "စိုးရယ်" ချစ်သည့်ပွဲတော်ပါ

ဆောင်းအကုန် နွေအကူးပေမို့ ရွက်ဝါတို့ တလွင့်လွင့်ကြွ
နေကြပြီ။ လေရွေးတစ်ချက် ဝေတိုက်လိုက်လျှင် မြေပြင်ပေါ်ရှိ
ရွက်ကြွေတို့ တသောသောတရုတ်ရုတ်နှင့် လူးလိမ့်၍ ပြေးသွား
နေကြသည်။

"ကလင်လင်လင် . . . ကလင်လင်လင် . . . ကလင်
လင်လင် . . ."

"ဝေး . . . ဟေး . . . ဟေး . . ."

နှစ်ဆုံးစာမေးပွဲကြီးပြီးဆုံးကြောင်း အချက်မေးခေါင်းလောင်းသံ
ထွက်ပေါ်လာပြီးနောက် မကြာမီမှာပင် အစိုးရမူလတန်း စာသင်
ကျောင်းလေးအတွင်းမှ ကျောင်းသားကျောင်းသူလေးများက
ဆူညံစွာ အော်ဟစ်ခန့်ပေါက်၍ ကျောင်းပေါက်ဝမှ အပြေးထွက်
လာနေကြသည်။

ထိုကျောင်းသားများထဲတွင် တတိယတန်းကျောင်းသား
ကယားအမျိုးသားလေး "စိုးရယ်" လည်း အပါအဝင်ဖြစ်လေသည်။

“စိုးရယ်”သည် သူငယ်ချင်းများဖြစ်သည့် ဘူးရယ်၊ ခွန်ထီး တို့နှင့်အတူ ပြေးလာနေသည်။ စာမေးပွဲကို ကောင်းစွာဖြေနိုင်ခဲ့ ကြ၍ သူတို့အားလုံး ပျော်နေကြပါသည်။

“စိုးရယ်”တို့၏ ရွာလေးသည် ဘီလူးချောင်းကမ်းဘေးတွင် ရှိသည်။ ရွာသူရွာသားများမှာ ရိုးသားသော ကယားလူမျိုးများ ဖြစ်၍ တောင်ယာလုပ်ငန်း၊ ဥယျာဉ်လုပ်ငန်းဖြင့် အသက်မွေးကြ သူများ ဖြစ်သည်။

သူတို့ရွာလေးသည် ကယားပြည်နယ်မြို့တော် လွိုင်ကော်နှင့် မနီးမဝေးတွင်ရှိသဖြင့် မြို့ပြနှင့်လည်း အဆက်အသွယ်မပြတ်ပေ။

“စိုးရယ်”အိမ်ပြန်ရောက်သောအခါ မိုး (အမေ) အား ကောက်ညှင်းဆန်များ ပြောနေသည်ကို တွေ့ရသည်။ လွယ်အိတ်ကို စလွယ်သိုင်း၍ ပြေးဝင်လာသည့် “စိုးရယ်”က မိုး မုန့်လုပ်တော့ မည်ဟု ထင်နေသည်။

“မိုး . . . ရေ”

“ဟော . . . ဖုပရယ်ခူး (သား)ပြန်လာပြီ၊ စာမေးပွဲဖြေနိုင် ရဲ့လား”

“ဖြေနိုင်တယ် မိုး၊ ဒီကောက်ညှင်းဆန်တွေက ဘာလုပ်ဖို့လဲ”

“ခေါင်ရည် ဖောက်ရအောင်ပေါ့”

“ခေါင်ရည် ဟုတ်လား မိုး”

“စိုးရယ်”က မိုးချထားသော များပြားလှသည့် ကောက်ညှင်း ဆန်များကို ကြည့်၍ အံ့ဩသလို မေးလိုက်သည်။

“အေးလေး၊ ငါတို့ တံခွန်တိုင်ပွဲ (ကူထိုပိုးပွဲ)ကြီး နီးပြီ မဟုတ်လား”

“ဟိုး . . . ဟိုး . . . ဟိုး . . .”

မိုးပြောလိုက်မှ “စိုးရယ်” က ကူထိုပိုးပွဲဟု ခေါ်သည့် တံခွန်တိုင်ပွဲကို သတိချပြီး ပျော်ရွှင်စွာ အော်ပစ်လိုက်သည်။

“ဟုတ်သားပဲ၊ တံခွန်တိုင်ပွဲဖြစ်ဖို့ ဘယ်လောက်လိုသေးလဲ မိုး”

“တန်ခူးလမှာ လုပ်မှာဆိုတော့ တစ်လခွဲလောက် လိုသေးတာပေါ့ဟဲ့”

“အာ . . . တစ်လခွဲတောင် လိုသေးတာ”

“ရော်- ပွဲတော်မှာ စည်သည်တွေ ဆွေမျိုးတွေကျွေးဖို့ စပါးစုရမှာနဲ့၊ အသားစုရမှာနဲ့၊ ဒီအချိန်လောက်မှ အတော်ပဲ၊ ပြီးတော့ ခေါင်ရည်ကလဲ ခုကတည်းကဖောက်မှ ကောင်းမှာပေါ့”

“မိုး ပြောတော့လည်း ဟုတ်တာပါပဲ”

“ကဲ . . . မိုး ခေါင်ရည်စိမ်တုန်း၊ ဖုပရယ်ခူး က ညီမလေးကို ထိန်းပေးထားဦး”

“ဟုတ်ကဲ့ မိုး၊ ဒါဆို ညီမလေးကိုပါခေါ်ပြီး ဘီလူးချောင်းဘေးကို ခဏသွားမယ်နော်”

“အေး . . . အေး”

မိုးထံမှ ခွင့်ပြုချက်ရသည်နှင့် “စိုးရယ်” က ညီမငယ်ကို ကျောပိုးခေါ်ခဲ့ပြီး ဘီလူးချောင်းရေတို့ကို ကြည့်နေလိုက်သည်။ ဘီလူးချောင်းရေသည် ကြည်လင်စွာဖြင့် ငြိမ်ငြိမ်လေး စီးဆင်းနေသည်။

ဤဘီလူးချောင်းသည် ရှမ်းပြည်နယ်တောင်ပိုင်းရှိ အင်းလေးကန်ကြီးမှ မြစ်ဖျားခံ၍ စီးဆင်းလာခဲ့သည်ဟု ဆရာက ပြောပြဖူးသည်။

သူ ကြီးလာလျှင် အင်းလေးကန်သို့ အရောက်သွားကြည့်မည်ဟု “စိုးရယ်” က စိတ်ကူးနေသည်။

“ဟေ့ကောင် စိုးရယ်”

ခေါ်သံကြောင့် လှည့်ကြည့်လိုက်ရာ သူငယ်ချင်း ထွန်းရယ်ကို တွေ့ရသည်။

“ထွန်းရယ်၊ မင်းက ဘယ်သွားမလို့လဲ”

“ဟင့်အင်း ငါ ဘယ်ကိုမှ မသွားပါဘူး၊ မင်းကို လာခေါ်တာ”

“ငါ့ကို လာခေါ်တယ်”

“အေး၊ မင်းရဲ့ ဖဲခွ (ဦးကြီး) ရောက်လာလို့၊ မင်း မိုးက ခေါ်ခိုင်းလိုက်တာ”

“ဟား၊ ဒါဆို ပျော်စရာကြီးကွ၊ ဖဲခွက ငါ့ကို လှိုင်ကော်ကို လိုက်လည်ဖို့ လာခေါ်တာ၊ ခုလည်း မုန့်တွေပါလာမယ်၊ လာ ငါတို့ သွားကြစို့”

“စိုးရယ်”၏ဖဲခွက မိုး၏အစ်ကိုကြီးဖြစ်ပြီး အရောင်းအဝယ် လုပ်ငန်းဖြင့် လှိုင်ကော်မြို့တွင် နေထိုင်သူဖြစ်သည်။ နွေကျောင်းပိတ် တွင် လှိုင်ကော်သို့ အလည်ခေါ်မည်ဟု “စိုးရယ်”ကို ကတိပေးထား သဖြင့် ယခုလာခေါ်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

“စိုးရယ်” လှိုင်ကော်မှ ပြန်ရောက်လာသည့်နေ့တွင် ဖဲ (အဖေ)ကို အိမ်တွင် မတွေ့ရပါ။

“မိုး၊ ‘ဖဲ’ က ဘယ်သွားနေသလဲ”

“တံခွန်တိုင်ခုတ်တဲ့ အဖွဲ့မှာ ပါသွားတယ်လေ၊ ညနေ ပြန်ရောက်ကြတော့မှာပဲ”

“ဖဲတို့ တံခွန်တိုင်သွားခုတ်ပြီဆိုရင် တံခွန်တိုင်ပွဲကြီးနီးပြီ ပေါ့နော့ မိုး”

“အေး၊ ဒါပေမဲ့ တံခွန်တိုင်က ‘အဖို့’ ရမလား၊ ‘အမ’ရမလား မသိ”

“ဧရာ- အဖို့ ရတော့ ဘာဖြစ်သလဲ၊ အမ ရတော့ ဘာဖြစ်သလဲ”

“ဟဲ့၊ ဒီလောက်မှ မသိဘူးလား ဖုပရယ်ခူး၊ အဖို့တိုင်ရရင် ငါးရက်စောင့်ရဦးမှာပေါ့၊ အမတိုင်ရတော့ သုံးရက်စောင့်ရတာပေါ့”

စပါးထောင်းနေရသည့် မိုးက “စိုးရယ်”ကို သိပ်စိတ်ရှည်ဟန် မတူတော့။ “စိုးရယ်”ကလဲ ဒါတွေ မေးကြည့်ဖို့ ဒီနှစ်မှပင် သတိ ရတော့သည်။ ပြီးခဲ့သော တံခွန်တိုင်ပွဲများတွင် စားလိုက်သောက် လိုက် ပျော်လိုက်ဖြင့် ပြီးသွားခဲ့သည်သာ။ ယခု မေးမိ တော့လည်း တံခွန်တိုင် အဖို့၊ အမဆိုတာ ဘယ်လိုခွဲမလဲ၊ ဒါကိုလည်း သိချင် လာသည်။

“အဲဒီ မိုးပြောတဲ့ တံခွန်တိုင် အဖို့၊ အမဆိုတာက ဘယ်လို သိမလဲ၊ တံခွန်တိုင်ဆိုတာ မြှောင့်စင်းနေရတာတော့ ကျွန်တော် သိပါတယ်”

“စိုးရယ်”စကားကို မိုးက ဟက်ဟက်ပက်ပက်ရယ်လိုက်သည်။

“ဩ-ဩ ဒီလောက်တော့လည်း သိမှပဲဟယ်၊ ‘အဖို့’ တိုင်ဆိုရင် အနည်းဆုံး ၂၅ ပေကနေ ပေ ၄၀ ကျော်ထိရှည်တယ်၊ ‘အမ’ တိုင်က အရှည်ဆုံးမှ ၁၂ ပေသာသာပေါ့”

“ဟဲ ဟဲ ဒီလိုရှင်းပြတော့လဲ သိသွားတာပဲ”

“စိုးရယ်”က ရယ်ရယ်မောမောနှင့် မိုးကို စပါးကူထောင်းပေး နေလိုက်သည်။

တံခွန်တိုင်ပွဲတော်သည် “စိုးရယ်”တို့ ကယားလူမျိုးများအဖို့ ပွဲတော်ကြီးဖြစ်ပါသည်။ တံခွန်တိုင်နတ်ဟု ခေါ်သော မိုးရေပေး သော နတ်ကိုပင့်၍ ပူဇော်ခြင်းဖြစ်သည်။

တံခွန်တိုင်ပွဲတော်ရက်အတွင်း ရောက်လာကြသည့် စည်သည်များကို ကျွေးမွေးရင်း စားရသောက်ရသည်ကိုလည်း “စိုးရယ်” ပျော်သည်။

တံခွန်တိုင်ကို ဝိုင်း၍ ကကြသည့် တံခွန်တိုင်အက ကလည်း ကြည့်၍ ကောင်းလှသည်။

တံခွန်တိုင်ထူခဲ့ကြသည့် အဆက်အနွယ်များ၏ တိမ်များကို တစ်တိမ်တက်ဆင်းသွား၍ မြူစောင်နီများကို မြှောက်ခါပင့်ခါ ‘က’ ချိန်တွင် “ဝိုးဝိုး” ဟု တိုင်ပေးလျှင် ‘ဝါး’ ဟု ပြန်အော်ရသည့်အချိန်မှာတော့ “စိုးရယ်” အပျော်ဆုံး ဖြစ်လေသည်။

“စိုးရယ်” နှင့် “မိုး” စပါးထောင်းနေစဉ် ‘မောင်း’ သံ သဲ့သဲ့ကို ကြားရသည်။

“ဟော- မောင်းသံကြားရတယ် မိုး”

“အေး၊ ငါလည်းကြားပါတယ်၊ နှင့် ဖဲတို့ တံခွန်တိုင်ခုတ်ပြီး ပြန်လာတာပဲ၊ သွားကြည့်ချေလေ”

မိုး အသံဆုံးသည်နှင့် “စိုးရယ်” က ခုန်းစိုင်း၍ ရွာဝင်လမ်းထိပ်ဆီသို့ ပြေးထွက်ခဲ့တော့သည်။ လမ်းတွင် သူကဲ့သို့ပင် ပြေးလာနေသည့် ထူးရယ်၊ ခွန်ထီး၊ အေးမြာ၊ စန်းမြာတို့ကို တွေ့ရသဖြင့် အဖွဲ့တောင့်သွားသည်။

“စိုးရယ်” တို့အားလုံးနှင့် တံခွန်တိုင်ကြိုသူများ ရွာထိပ်သို့ ရောက်လာချိန်တွင် မောင်းသံက ရွာအနီးသို့ ကပ်လာနေပြီ။ ရွာထိပ်တွင် တံခွန်တိုင်ကြိုရသည့်အဖွဲ့အား ထမင်းအိုး၊ ဟင်းအိုး၊ ခေါင်ရည်အိုးများနှင့်အတူ တွေ့ရသည်။ ဤနေရာတွင် တံခွန်တိုင်ထမ်းလာသည့်အဖွဲ့အား ထမင်းဟင်းကျွေးပြီး ခေါင်ရည်တိုက်ကြမည်ဖြစ်သည်။

“ဦးရယ်” တို့လို စောင့်ကြိုနေကြသူများအားလုံး စိတ်ထဲတွင်မူ ရလာသောတံခွန်တိုင်သည် အဖိုတိုင်ဖြစ်မည်လား၊ အမတိုင် ဖြစ်မည်လားဆိုတာကို တွေးနေကြသည်။

“ဟေး - ဟိုမှာ လာနေကြပြီ”

ပုရွက်ဆိတ်အုံကြီးက ထမင်းလုံးကို ထမ်းချီလာကြသလိုပင် ‘ဖဲ’တို့လူသိုက်ကြီးက တံခွန်တိုင်ပြုလုပ်မည့် သစ်ပင်ကြီးကို ထမ်း၍ လာနေကြသည်။

“မှောင် . . . မှောင် . . . မှောင် ”

မောင်းသံက ပို၍ ပို၍ ကျယ်လာသည်။ တံခွန်တိုင်သစ်လုံးကြီး ပေါ်တွင် နတ်ဆရာက ထိုင်၍ပါလာသည်။

“ဒီသစ်လုံးကြီးကို လူတွေထမ်းမလာဘဲ ကြီးနဲ့ချည်ပြီး ဆွဲခဲ့ရင် ရော မရဘူးလားဖဲ” ဟု ဖဲကို ဦးရယ်က မေးခဲ့ဖူးသည်။ ထိုစဉ်က ဖဲက သွဗခေါင်းကို ပုတ်လိုက်ပြီး -

“မရဘူး၊ ဖုပရယ်ခူးလေး၊ ဒီတံခွန်တိုင်လုပ်မယ့် သစ်ပင်ကို ခုတ်မယ့်ရက်ကိုက ကြက်ဦးထိုးပြီး ဝေဒင်မေးလို့ ဇွေးရတာ၊ ပြီးတော့ နတ်ဆရာပြတဲ့ အပင်ကိုမှ ခုတ်ယူရတာကွဲ့၊ ပြီးတော့ အဲဒီအပင် ကို လူအားနဲ့ပဲ အရောက်သယ်ကြရတာ ဖဲတို့ရဲ့ ဦးရာလေ့ထုံးစံ ပဲပေါ့၊ ရွာသားတွေရဲ့ စုပေါင်းလုပ်အားပေါ့ကွယ်၊ ပျော်စရာ ကောင်းပါတယ်၊ ဖူးပရယ်ခူးက မပျော်ဘူးလား” ဟု ပြန်ပြောတော့ သူက “ပျော်ပါတယ် ဖဲ” ဟု ပြန်ပြောခဲ့ဖူးသည်။

“ဝေး . . . ပျော်စရာပဲကွဲ့၊ တံခွန်တိုင်က အဖိုတိုင်ကို ရလာ ကြတယ်”

လူအုပ်ထဲရှိ ဖဲဒုတစ်ယောက်က ဝမ်းသာအားရအော်လိုက် သည်ဖို့ အားလုံးပင်ပျော်သွားကြပြီး ထမင်းကျွေးကြရန် စီစဉ်ကြ

တော့သည်။ အကျွေးအမွေးအဖွဲ့က စိုးရယ်တို့ကိုပါ ကျွေးသဖြင့် ထမင်းနှင့် ဝက်သားဟင်းများကို အဝစားကြတော့သည်။

“ဟေ့- ငါတို့ တံခွန်တိုင်ထားမယ့်နေရာထိ လိုက်ကြည့်ကြမယ်နော့”

“အေး. . .”

တစ်ဖွဲ့လုံးက ညီကြသည်။

မကြာမီရွှေဆုံးမှ မောင်းတီး၍ တံခွန်တိုင်နှင့်အတူ အားလုံးပင် ရွာထဲသို့ဝင်ကြတော့သည်။

တံခွန်တိုင်ကို ရွာလယ်ရှိကုန်းမြင့်လေးအထိ သယ်ယူလာကြသည်။ ကုန်းမြင့်လေးမှာ ကြိုတင်၍ သန့်ရှင်းရေးပြုလုပ်ထားသည့်အတွက် ရှင်းလင်းနေသည်။ တံခွန်တိုင်ကို မြေနှင့်မထိစေရန် စင်ပေါ်တွင်မို့၍ တင်လိုက်ကြသည်။

တံခွန်တိုင်ရောက်လာပြီဆိုသောအခါ တဖြည်းဖြည်းနှင့် ရွာထဲမှလူများနှင့် ကုန်းမြင့်လေးမှာ စည်ကားလာတော့သည်။ ဖဘို၊ မိဘိုတို့သာမက ကာလသားများနှင့် အပျိုများလည်းပါလာကြတော့သည်။

“အဖို့တိုင်ဆိုတော့ ငါးရက်စောင့်ပြီးမှ ပွဲစရမှာ”

“တံခွန်တိုင်တွေ တံခွန်ပြားတွေ ကောင်းကောင်းလုပ်ချိန်ရတာပေါ့”

ရွာသားအားလုံးပင် ဖြောင့်စင်းရှည်လျားသည့် တံခွန်တိုင်ကို ကြည့်၍ ဝမ်းသာနေကြလေသည်။

တံခွန်တိုင်တွင် ချိတ်ဆွဲရမည့် ဝါးဆည်းလည်း ကြက်လျှာထီး၊ ကုထိုးပိုးလယ်ခေါ် တံခွန်ပြားများကို ပြုလုပ်ရာ၌ ရွာရှိ အိမ်တိုင်းမှ အပျိုစင်များက တံခွန်တိုင်ရောက်ရှိလာပြီးချိန်မှ တံခွန်တိုင်မထူမီ အပြီးလုပ်ပေးကြရပါသည်။

တံခွန်တိုင်ကို စင်ပေါ်တွင် မှီတင်ထားပြီးနောက် ဖဲခွ(အခေါ်) တို့လက်မှာ ကိုင်ထားသည့် ရေတကောင်းများမှ ရေကို သပြေခက် နှင့်ယူ၍ တံခွန်တိုင်အား ပက်ဖျန်းကြသည်။

တစ်နေရာတွင်မူ နတ်ဆရာနှင့် ရွာလူကြီးများက တံခွန်တိုင် ကို ခွေးနှင့်အခြားတိရစ္ဆာန်များ ဖြတ်ကျော်မသွားစေရန်ကို အရေး တကြီး ပြောဆိုတိုင်ပင်နေကြသည်။

တငေးတမော နားထောင်လိုက်၊ ကြည့်လိုက်လုပ်နေသည့် “စိုးရယ်” ကို ဖဲက ပြန်ကြစို့ဟု လာခေါ်ယူရသည်။ ထိုအခါမှပင် “စိုးရယ်”သည် သူငယ်ချင်းများကို နှုတ်ဆက်၍ ဖဲနှင့် တိမ်ပြန်လိုက် ခွဲရတော့သည်။

“ဖဲ ရေ တံခွန်တိုင်ကို ခွေးကျော်တော့ ဘာဖြစ်သလဲ၊ ခွေးတွေ က ရွာထဲမှာ ဒီလောက်ပေါနေတာ၊ ခွေးမကျော်အောင် ဘယ်လို လုပ်ကြမှာလဲ”

ဖဲကတော့ ထုံးစံအတိုင်း ကွမ်းငုံထားသည်မို့ ကွမ်းတံတွေးကို ပစ်ခနဲ ထွေးထုတ်လိုက်ပြီးမှ -

“တံခွန်တိုင်ကို ခွေးမကျော်ရအောင် နေ့ရောညရော တစ်လှည့်စီ စောင့်ရမှာပေါ့ ဖုပရယ်ခူးရယ်”

“ကျော်တော့ ဘာဖြစ်မလဲ”

“ဟား၊ တံခွန်တိုင်ကို ခွေးပဲဖြစ်ဖြစ် တိရစ္ဆာန်တစ်ကောင် ကောင်ပဲဖြစ်ဖြစ် ကျော်ပြီဆိုတာနဲ့ အတိတ်နိမိတ် မကောင်းတော့ ဘူးပေါ့၊ ဒီတော့ ဖဲတို့တစ်ရွာလုံး နေရာသစ်ကို ပြောင်းကြရမှာပေါ့၊ ဖုပရယ်ခူးကို မမွေးခင်က ဖဲတို့ရွာက ဒီနေရာမှာမဟုတ်ဘူးကွဲ့၊ ဟိုးက မြင်နေရတဲ့ တောင်တွေရဲ့ဟိုဘက်မှာ၊ ဖုပရယ်ခူးကို မွေးမယ့် နှစ်မှာ တံခွန်တိုင်ကို ခွေးကျော်ပါရော၊ ဒါနဲ့ ဖဲတို့တစ်ရွာလုံး

ဒီနေရာကို ရွှေခွဲကြဲရတာ၊ ဒီတော့ ဖဲတို့ခုတ်ထွင်ထားတဲ့တောင်ယာတွေ၊ ဥယျာဉ်တွေကို ပစ်ခွဲရတာကွဲ့။”

“ဟာ၊ ဒါဆို တံခွန်တိုင်ကို ခွေးကျော်တဲ့နှစ်တိုင်း ပြောင်းနေရမယ်ပေါ့။”

“အေးပေါ့၊ ဒါကြောင့် တံခွန်တိုင်ကို ခွေးမကျော်အောင် စောင့်ရှောက်ဖို့ သိပ်ကိုအရေးကြီးတယ်ကွဲ့။”

“ဟုတ်ကဲ့၊ ကျွန်တော်နားလည်ပါပြီ။”

“ဖဲတို့ရွာသားတွေက ညီညီညာညာနဲ့ တောနက်ထဲကိုသွားပြီး ခုတ်ယူခဲ့ကြတယ်။ ရွာအရောက် အပင်ပန်းခံပြီး စုပေါင်းသယ်ခဲ့ကြပြီး ရွာလယ်ကိုရောက်လာတဲ့ တံခွန်တိုင်ကို စောင့်ကူပါမယ်။”

“စိုးရယ်” ဧကားကြောင့် “စိုးရယ်” ဧမခင်မှာ သားဖြစ်သူ၏ ခေါင်းကို အားရကျေနပ်စွာ လက်ဖြင့်သိမ်းဖက်လိုက်လေသည်။

တံခွန်တိုင်သည် အဖိုတိုင်ဖြစ်သောကြောင့် ငါးရက်နေပြီးမှ ထူရပါသည်။ မိုးရေပေးသော နတ်အား တံခွန်တိုင်ထူ၍ ပူဇော်ခြင်းဖြစ်ပြီး မိုးကောင်း၍ ကောက်ပဲသီးနှံများ ဖွံ့ဖြိုးစေရန် ဆုတောင်းကြပါသည်။ တန်ခူးလတွင်းမို့ ရာသီဥတုက ပူပြင်း၍ နေပါသည်။

တံခွန်တိုင်ကို ယနေ့ထူမည်ဖြစ်သောကြောင့် “စိုးရယ်”တို့ အားလုံး ဝတ်ကောင်းစားလှများ ဝတ်ဆင်၍ တံခွန်တိုင်ရှိရာ နေရာတွင် နံနက်စောစောကြီးပင် ရောက်လာခဲ့ကြသည်။

ရပ်ဝေးမှဆွေမျိုးများ၊ မိတ်ဆွေများကတော့ မနေ့ကတည်းက ရောက်ရှိလာကြသည်မို့ “စိုးရယ်”တို့ တစ်ရွာလုံး အုတ်အုတ် ကျက်ကျက်ဖြင့် စည်ကားနေပါသည်။

နံနက် ငါးနာရီခွဲတွင်တော့ ရွာထဲရှိလူအားလုံး တံခွန်တိုင်ရှိရာ သို့ တဖွဲဖွဲရောက်လာကြပါတော့သည်။

ပန်းခက်၊ ပန်းလက်၊ ဝါးဆည်းလည်း၊ ကြက်လျှာ၊ ထီး၊ ကူထိုး ပို့လယ်(တံခွန်ပြား)များ တပ်ဆင်ထားသည့် တံခွန်တိုင်ကြီးမှာ ရှည်လျားသမျှ လှပခုံညားနေပါသည်။

ရွာလူကြီးများ စုံလင်သည့်အချိန်တွင် နတ်ဆရာ၏ညွှန်ကြားချက်အတိုင်း စုပေါင်းအားဖြင့် တံခွန်တိုင်အား မထူလိုက်ကြသည်။ ရွာသားများ၏ ဝမ်းသာရွှင်မြူးစွာဖြင့် 'ဟေး' ခနဲ သံပြိုင်အော်လိုက်သံက မိုးကောင်းကင်ထိ လွင့်ယုံတက်သွားရုံမက တောစိမ်းစိမ်းတောင်မှိုင်းမှိုင်းတို့ကိုပါ ဖြတ်ကျော်၍ သွားပါတော့သည်။

မားမားမတ်မတ်ထူပြီးသည့် တံခွန်တိုင်ကြီးအား ကယားဇိုးရာ အမျိုးသားဝတ်စုံပြည့် ဝတ်ဆင်ထားသည့် ကယားအမျိုးသားများက ဝိုင်းပတ်ပြီး သာယာသည့် တွဲပလွေသံ၊ မောင်းသံတို့နှင့်အတူ စည်းချက်ညီညီ ကနေကြသည်မှာ လွန်စွာပင် ကြည့်၍ကောင်းလှတော့သည်။

ဖဲဒူခန့်ရယ် မှတ်နေသည့် တွဲပလွေသံက သံစုံမြည်လျက် သာယာလှသည်။ ဝါးများကို တွဲ၍ ပြုလုပ်ထားသည့် ကယားဇိုးရာ တူရိယာပစ္စည်းဖြစ်သည်ဟု ဖဲက စိုးရယ်ကိုပြောပြထားပါသည်။

စိုးရယ်က နောက်သုံးနှစ်၊ လေးနှစ် ဆိုလျှင် တံခွန်တိုင်အကကို သူလည်း က၍ရတော့မည်ကို တွေးကြည့်ရင်း ပျော်နေသည်။ တံခွန်တိုင်အကကို အမျိုးသားများသာ ကရပါသည်။ အမျိုးသမီးများ မကရပါ။

'က'နေသောအမျိုးသားများအား လှပစွာဝတ်ဆင်ထားသည့် အမျိုးသမီးလေးများက ရေနှင့်လောင်းကြသည်။ ရေလောင်းနေသူ

များထဲတွင် ငွှေးမြာ၏အစ်မ အေးမြာလည်း ပါသည်။ ထူးရယ်၏ အစ်မ စောမြာလည်းပါသည်။

“ဟေ့- ငွှေးမြာ ငါတံခွန်တိုင် ‘က’ပြီဆိုရင် နင်ကငါ့ကို ရေလောင်းရမှာနော်”

“အေး -အေး လောင်းရမှာပေါ့၊ ဒါပေမဲ့ ရေလောင်းတာများ အဲဒီအချိန်ထိ မစောင့်ရပါဘူးကွဲ့”

ပြောပြောဆိုဆို ငွှေးမြာက နောက်တွင်ဝှက်ယူလာသည့် ရေပုံးအပြည့်ဖြင့် စိုးရယ်ကို လောင်းချလိုက်သဖြင့် စိုးရယ်မှာ ဘာမှ မတတ်နိုင်ဘဲ စိုရွဲ၍ သွားတော့သည်။

စိုးရယ်တို့ ရေပက်ဆော့ကစားနေချိန်တွင် ဝဲရော မိုးပါ မအား ရှာပါ။ ဆွေမျိုးများ မိတ်ဆွေများ ဧည့်သည်များကို ဧည့်ခံကျွေးမွေး ရင်း မနက်ဖြန်တွင် မိုးရေပေးသော နတ်မင်းကြီးအား နတ်စာ ကျွေးရန်အတွက် ဝါးကြက်လျှာ၊ စက္ကူကြက်လျှာများကို ပြုလုပ် နေရသည်။ ငှက်ပျောသီး၊ ပေါက်ပေါက်နှင့် သပြေပန်းများကိုလည်း အဆင်သင့်ဖြစ်အောင် ရှာဖွေပြုလုပ်ထားရပါသည်။

တံခွန်တိုင်ပွဲတော်ပြီးလျှင် ပြန်ကြမည့် ဆွေမျိုးများအား ခေါင်ရည်တစ်ဘိုးနှင့် ဝက်သားတစ်တုံးစီ လက်ဆောင် ပေးလိုက် ရန် စီစဉ်နေရသည့် မိုးနှင့်ဖဲတို့မှာ စိုးရယ်တို့အိပ်ရာဝင်ချိန်ထိ အလုပ်မပြီးကြရှာသေးပါ။

မိုးလင်းသည်နှင့် ဖဲက စိုးရယ်ကိုလာနှိုးသည်။ စိုးရယ် ကယျာကယာ အိပ်ရာမှထလိုက်ပြီး မျက်နှာသစ်သည်။ နံနက် ခင်းစာ အဆာပြေ ထမင်းစားပြီးသောအခါတွင် ဖဲမှာ တံခွန် တိုင်ပွဲ အတွက် အထူးရက်လုပ်ထားသည့် ခြံစောင်အနီကြီးကိုကိုင်၍

နတ်စာကျွေးရမည့် ငှက်ပျော၊ ပေါက်ပေါက်၊ သပြေတို့အား ယူသွားနိုင်ရန် မိုးကထည့်ပေးနေသည်။

ဤကဲ့သို့ မိုးနတ်အားပူဇော်သည့်နေ့တွင် ရွာမို့အိမ်တိုင်းမှ တစ်အိမ်တစ်ယောက် မလိုက်မနေရ လိုက်ကြရပါသည်။

စိုးရယ်နှင့်ဖဲတို့ အိမ်ဝင်းအပြင်ကို ထွက်လာချိန်တွင် ရွာလမ်းပေါ်တွင် ရွာသားများဖြင့် စည်ကားနေပေပြီ။ အားလုံးပင် ပြုံးရွှင်ရယ်မောစွာဖြင့် ပျော်ပျော်ပါးပါး စု၍လာခဲ့ကြသည်။ တံခွန်တိုင်သို့ ရောက်လျှင် ထူးရယ်နှင့်ခွန်ထီးတို့ ရောက်နှင့်နေကြသည်။ စိုးရယ်က ဖဲကိုလက်တွဲဖြုတ်လိုက်ပြီး ထူးရယ်တို့နှင့်သွားရော နေလိုက်သည်။

ရွာသားများအားလုံးစုံလျှင် ရွာလူကြီးများဦးဆောင်ပြီး ရွာဝင်ရှိ ရေထွက်ပေါက်များ ရှိရာသို့ သွား၍ နတ်ပူဇော်ကြလေသည်။

နတ်ပူဇော်ရာမှ အပြန်တွင် ရွာထဲရှိ တံခွန်တိုင်ထုခဲ့သည့် အဆက်အနွယ်များ အိမ်သို့ တစုတဝေး သွားကြတော့သည်။ “စိုးရယ်”တို့ ကလေးများက လူကြီးများနောက်မှ တက်ကြွစွာ လိုက်သွားကြတော့သည်။

ဦးဆုံးဝင်သည့်အိမ်မှာ ငွှေးမြာတို့အိမ်ဖြစ်သည်။ လူကြီးများက အိမ်ကို လက်ယာရစ် လှည့်ပတ်ကာ လှည့်နေစဉ် ခေါင်းဆောင်ဖြစ်သည့် ဖဲဒုက ခြံစောင်အနီကိုမြှောက်၍ “ဝိုး ဝိုး”ဟု တိုင်ပေးလျှင် ကျန်လူများကလည်း ခြံစောင်များကိုမြှောက်ပြီး ‘ဝါး’ဟု အားရပါးရ သံပြိုင်ပြန်အော်သည်။ အလွန် ပျော်စရာကောင်းသည့် အချိန်ပင်တည်း။

အိမ်ကိုတစ်ပတ်ပတ်မိလျှင် ဖဲဒုက အိမ်ပေါ်သို့တက်၍ သပြေခက်၊ ကြက်လျှာ၊ ငှက်ပျောတို့ကို အိမ်ဦးထရံတွင် စိုက်ပေး

လိုက်သည်။ အိမ်ရှင်ဌေးမြာတို့က တတ်နိုင်သမျှထည့်၍ ပူဇော်ကြသည်။ အိမ်ရှင်နှင့်အတူ ရွာသားများက နှစ်သစ်ကူးတွင် မိုးကောင်း၍ ကောက်ပဲသီးနှံများ ဖွံ့ဖြိုးပါစေဟု ဆုတောင်း ကြသည်။ ပြီးလျှင် ဌေးမြာ၏ဖဲက ဖဲဒူကို ရေတစ်ခွက်လောင်းသည်။

ရေလောင်းပြီးလျှင် ဌေးမြာတို့အိမ်မှ ကျွေးမွေးသည့် မုန်များ၊ ခေါင်ရည်များကို ပျော်ရွှင်စွာ စားကြသောက်ကြရလေသည်။

“ဌေးမြာ” တို့အိမ်မှ ထွက်ခဲ့ပြီးနောက် ဝင်သည့်အိမ်မှာ “ထွန်းရယ်” တို့အိမ် ဖြစ်ပါသည်။

ဤသို့ တစ်အိမ်ပြီးတစ်အိမ် ဆုတောင်းပေးကြရင်း အိမ်စေ့သွားအိမ်တွင် စိုးရယ်တို့ ငိုက်တင်းနေပေပြီ။ တစ်နှစ်လျှင် တစ်ကြိမ် ကျင်းပသည့် တံခွန်တိုင်ပွဲတော်ကြီးလည်း အောင်မြင်စွာ ပြီးစီးသွားလေပြီ။

အိမ်အပြန်တွင် စိုးရယ်က ဖဲလက်ကို ဆွဲကိုင်လာရင်းမှ -

“ဒီတံခွန်တိုင်ပွဲတော်ကို ဖဲတို့ ငယ်ငယ်ကလည်း လုပ်ခဲ့ကြတာပဲလားဟင်”

စိုးရယ်က မေးလိုက်လျှင် ဖဲက သူထုံးစံအတိုင်း ကွမ်းတံတွေးကို ထွေးလိုက်ပြီးမှ -

“ဖဲငယ်ငယ်ကတင် ဘယ်ကမလဲ ဖုပရယ်ခူးရဲ့၊ ဖဲတို့ရဲ့အဘိုးအဘွားတွေ လက်ထက်ကတည်းက ကျင်းပခဲ့ကြတဲ့ ဖဲတို့ ကယားအမျိုးသား စိုးရာပွဲတော်ကြီးပေါ့၊ ဖုပရယ်ခူး မပျော်ဘူးလား . . .”

“ပျော်တယ်၊ သိပ်ပျော်တယ် ဖဲ”

“ပျော်ရုံတင်မကဘူးလေ ဖဲတို့ ကယားအမျိုးသားအားလုံးက ဒီတံခွန်တိုင်ပွဲတော်ကြီး အောင်အောင်မြင်မြင်နဲ့ ကျင်းပပြီးရင်

မိုးလေဝသ ကောင်းမယ်လို့ ယုံကြည်ကြတယ်။ မိုးကောင်းတော့ ဆန်ရေစပါး ကြယ်ဝမှာပေါ့ မဟုတ်ဘူးလား”

“ဟုတ်တယ်၊ ဟုတ်တယ် ဖဲ”

“အေး. . . အေး၊ ဝါတင်လည်းမကသေးဘူး၊ ပွဲတော်ကို ဟိုး အဝေးကရွာတွေက ဆွေမျိုးတွေနဲ့အတူ ဧည့်သည်တွေပါလာကြ တော့ မိတ်သစ်ဆွေသစ်လည်း တိုးပွားတယ်၊ ပွဲတော်အတွက် တစ်အိမ်နဲ့တစ်အိမ် ကူညီပြီးဝိုင်းဝန်းလုပ်ကိုင်ကြရတော့ ဆွေမျိုး သားချင်းအချင်းချင်းမှာလည်း ချစ်ခင်ရင်းနှီးစိတ် ပိုပြီးခိုင်မြဲလာကြ ရတာပေါ့”

“ဟုတ်ကဲ့”

“ဝါကြောင့် ကိုယ့်ရိုးရာ ယဉ်ကျေးမှုပွဲတော်တွေဆိုတာ ဘယ်တော့မှ မမေ့ရဘူးကွဲ့၊ ဖဲတို့တွေ အသက်ကြီးပြီး ဘုံသွားကြတဲ့ အခါမှာ ဖုပရယ်ခူးတို့ကဆက်ပြီး လုပ်ကြမှာမဟုတ်လား”

“အိုး. . . ဒီလောက်ပျော်စရာကောင်းတဲ့ တံခွန်တိုင်ပွဲတော် ကို ကျွန်တော်တို့ ဆက်ပြီးလုပ်ကြမှာပေါ့ ဖဲ၊ တကယ်. . . တကယ်”

အားရပါးရပြန်ပြောလိုက်သော စိုးရယ်ကိုကြည့်၍ ဖဲက ကွမ်းချေးများတက်၍ မည်းနေသည့် သွားများပေါ်အောင်ပင် တဟားဟားနှင့် အားရကျေနပ်စွာ အော်၍ရယ်လိုက်တော့သည်။

ဖဲကိုကြည့်ပြီး စိုးရယ်ကလည်းရယ်သည်။ စိုးရယ်နှင့် ဖဲတို့၏ ရယ်မောသံများက နွေလေပြေနှင့် အတူ ပျံ့လွင့်၍ သွားပါ တော့သည်။

အခန်း (၆)

“နိုင်ပန်းလှ” တို့ မွန်ရိုးရာ ဂျပင်တော်နှင့်ပွဲခင်းပျော်ခရာ

နိုင်ပန်းလှသည် မွန်တိုင်းရင်းသားလေးဖြစ်သည်။ နိုင်ပန်းလှသည် မွန်ပြည်နယ်မြို့တော် မော်လမြိုင်မြို့ကြီးနှင့် ငါးပိုင်ခန့်ကွာ ဝလပ်တော်ရွာလေးတွင် နေထိုင်သည်။ နိုင်ပန်းလှတို့ရွာလေး၏ အရှေ့ဘက်တွင် တသွင်သွင်စီးဆင်းနေသော သံလွင်မြစ်ကြီး ရှိပါသည်။

နိုင်ပန်းလှ၏ မိဘများမှာ မွန်ရိုးရာခြံလုပ်ငန်းကို လုပ်ကိုင်ကြသည်။ နိုင်ပန်းလှတွင် အစ်မ နှစ်ယောက်နှင့် အစ်ကိုတစ်ယောက် ရှိပါသည်။ နိုင်ပန်းလှက စတုတ္ထတန်းကျောင်းသားကြီး ဖြစ်ပါသည်။ နိုင်ပန်းလှက မိသားစုတွင် အငယ်ဆုံးသားလည်း ဖြစ်ပါသည်။

နိုင်ပန်းလှတို့မွန်လူမျိုးများ၏ အပြုအမူအပြောအဆို အနေအထိုင်များမှာ များသောအားဖြင့် ဗမာလူမျိုးများ၏ အပြုအမူအပြောအဆို အနေအထိုင်များနှင့် တူညီသကဲ့သို့ မွန်လူမျိုးများ၏ တပေါင်းပွဲ၊ သင်္ကြန်ပွဲ၊ သီတင်းကျွတ်မီးထွန်းပွဲ၊ တန်ဆောင်မုန်းပွဲ၊ ထမနဲပွဲ စသည်တို့မှာလည်း ဗမာရိုးရာပွဲတော်များနှင့် အတူတူပင် ဖြစ်တော့သည်။

ထိုကဲ့သို့ မွန်ရိုးရာ ပွဲတော်များစွာအနက် နိုင်ပန်းလှ အပျော်ဆုံး ပွဲမှာ ယခုလိုဝါတွင်းကာလ အဖိတ်နေ့ညများတွင် ပြုလုပ်လေ့ ရှိသော ဂျပံတောင့်ပွဲပင် ဖြစ်တော့သည်။

ဂျပံတောင့်ပွဲကို ဝါဆိုလပြည့်ကျော်မှ သီတင်းကျွတ်သည်အထိ ဝါတွင်းသုံးလပတ်လုံး အဖိတ်နေ့ညများတွင် အပတ်စဉ် ပြုလုပ်ကြ ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ယနေ့ညသည် အဖိတ်နေ့ည ဖြစ်ပါသည်။ ရာသီမရွေး သာယာလှသည့် နိုင်ပန်းလှတို့ရွာလေးသည် ယနေ့ညအဖို့ အထူးပင် ညည်စည်စည် ဖြစ်နေပါတော့သည်။

ယနေ့ညအဖို့ ညစာစားပြီးကတည်းက နိုင်ပန်းလှသည် အကျီသစ် ပုဆိုးသစ်များလဲပြီး အစ်ကိုကြီး နိုင်ပန်းစိန်တစ်ယောက် ဂျပံတောင့်ပွဲသွားလျှင် လိုက်နိုင်ရန် ထိုင်စောင့်နေတော့သည်။

မှောင်လာပြီမို့ အဖေက ဘက်ထရီမီးချောင်းများကို ထွန်းသည်။ မီးများဝင်းလက်ပြီး ခဏနေမှပင် အကိုကြီးက ရေခိုး၊ ထမင်းစားပြီးတော့သည်။

အဖေနှင့် အမေကို ခွင့်တောင်းပြီး အစ်ကိုကြီးနှင့် သူတို့ နှစ်ယောက် အိမ်ပိုင်းထဲမှ ထွက်လာချိန်တွင် နိုင်ပန်းလှတို့ အိမ်ပိုင်း တွင်းသို့ အစ်မ မိလှမွန်၏ သူငယ်ချင်းများရောက်လာကြသည်။ အစ်မ၏သူငယ်ချင်းများအားလုံးပင် သနပ်ခါးဖုံးလိမ်း၍ ပုန်းညက် ပန်းများကို ဝေနေအောင်ပန်ထားကြသည်။ သူတို့အနီးမှဖြတ်လာ ချိန်တွင် သနပ်ခါးနဲ့ ပန်းနဲ့တို့ဖြင့် မွှေးကြိုင်သင်းယုံ၍ နေပါသည်။

သူတို့သည် ဤညအဖို့ နိုင်ပန်းလှတို့အိမ်တွင် အိပ်ကြမည် ဖြစ်ပြီး နံနက် ဥပုသ်ဆွမ်းကပ်ရန်အတွက် အစ်မ မိလှမွန်နှင့်အတူ ကူညီချက်ပြုတ်ပေးကြမည် ဖြစ်ပါသည်။ ရွာလယ်လမ်းမကြီးပေါ်သို့

ရောက်လျှင် အစ်ကိုကြီး၏ သူငယ်ချင်းများနှင့် တွေ့တော့သည်။
နိုင်ဝင်းကျော်က ပလွေကို မှတ်လာသည်။ နိုင်ဘကျော်က ဘင်ဂျီ
တီးလျက်၊ နိုင်ထွေးမောင်က အဆိုတော်လုပ်၍ လာကြခြင်းဖြစ်
သည်။ အစ်ကိုကြီးကိုမြင်တော့ အားလုံးရပ်လိုက်ကြသည်။

“ငါတို့က မင်းကိုလာခေါ်တာကွ၊ ပန်းစိန်ရ”

“အေး၊ ငါကလည်း မင်းတို့ မလာနိုင်လို့ ထွက်လာတာ”

“အံ့မယ်၊ ပန်းလှက လူလူသူသူ လိုက်လာပါလား၊ ဘာလဲ
မင်းက ဂျပ်တောင့်တတ်ပြီလား”

“ကျောင်းမှာ သူငယ်ချင်းတွေနဲ့ ကစားနေတာပဲဗျ၊
တောင့်တတ်တာပေါ့”

“ဘယ်နှစ်ပွဲ နိုင်ဖူးပြီလဲ”

နိုင်ထွေးမောင်မေးသည်ကို နိုင်ပန်းလှကိုယ်စား အစ်ကိုကြီးက
ဖြေသည်။

“အထင်မသေးကြနဲ့ မောင်တို့ရေ နေ့လယ်က မိမွှေးတို့နဲ့
ကစားတာတဲ့”

“နိုင်တယ်ပေါ့”

“ဘယ်ကလား သုံးပွဲကစားတာ၊ လေးပွဲနဲ့တဲ့ကောင်”

“ဟား... ဟား... ဟား”

အားလုံးဝိုင်းရယ်ကြသဖြင့် နိုင်ပန်းလှ ရွက်သွားသည်။
ရွက်ရွက်နှင့် အော်ပစ်လိုက်သည်။

“မိမွှေးတို့က ညစ်တာကိုး အစ်ကိုကြီးရ”

“မင်းဆိုတဲ့ကောင်ကလည်း မိမွှေးတို့အဖွဲ့ဆိုတာနဲ့ အနွဲ့ပေး
ချင်နေတာ မဟုတ်လား”

နိုင်ပန်းလှကို ချစ်စနိုးဖြင့် စရင်းနောက်ရင်း ဆက်လျှောက် လာခဲ့ကြသည်။ မိုးသားအနည်းငယ်ရွာသော်လည်း ဝါခေါင်လပြည့် အကြိုည၏ လမ်းကြီးအရောင်က ဝင်းစက်လျက်ရှိသည်။ ရွာ လမ်းမကြီးကို အထင်းသား မြင်နေရသည်။ သူတို့လိုပင် ဟိုမှသည်မှ သွားလာနေကြသည့် လူငယ်လူရွယ်များ၊ လှပစွာ ဖြိုးလိမ်းပြင်ဆင် ထားကြသည့် မိန်းမပျိုလေးများကို အုပ်စုလိုက် တွေ့ရသည်။ ကိုယ့်အဖွဲ့လေးနှင့်ကိုယ် သီဆိုတီးမှုတ်လာကြသဖြင့် နိုင်ပန်းလှတို့ ရွာလေးမှာ လရောင်ဖောက်တွင် တီးသံ၊ မှုတ်သံ၊ သီချင်းသံတို့ဖြင့် သာယာလှပါတော့သည်။

“ဇေး . . . အစ်ကိုပန်းစိန်တို့က ဘယ်သူ့အိမ်ကိုလဲဟေ့”

အစ်မ မိမြဦးက သူတို့အိမ်ပေါက်ဝမှ လှမ်းမေးသဖြင့် အစ်ကိုကြီးက -

“အရှေ့ပိုင်းက မိထောကွန်တို့ အိမ်ကို” ဟု ပြန်ဖြေသည်။

အစ်ကိုကြီးဖြေသံကို ကြားရသည့် နိုင်ပန်းလှက ဝမ်းသာသွား သည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ယခု အစ်ကိုကြီးတို့သွားမည့် အစ်မ ထောကွန်တို့အိမ်တွင် အစ်မထောကွန်၏ မောင်ငယ်နှစ်ယောက် ဖြစ်သည့် နိုင်တူးနှင့် နိုင်ဇော်တို့မှာ နိုင်ပန်းလှ၏ သူငယ်ချင်းများ ဖြစ်သောကြောင့်ပါပင်။

အစ်ကိုကြီးတို့က အခြားသူများအိမ်သို့ သွား၍ ကစားကြသလို ယခုအချိန်တွင် နိုင်ပန်းလှတို့အိမ်၌ အစ်မ မိလှမွန်တို့၏ ဂျပ်ခုံ တွင်လည်း အခြားကာလသားအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ ရောက်ရှိနေပေမည် ဖြစ်သည်။

လျှပ် ဟူသည်မှာ အဆန်းတကြယ်တော့ မဟုတ်ပါ။ ခုံညင်းသီး
 အတွင်းမှ ခုံညင်းစေ့ကို ခေါ်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ တည်သောလျှပ်ကို
 'ဇယ်'ခေါ်၍ တောင့်သောလျှပ်ကို 'ဒိုး' ဟု ခေါ်သည်။ ရိုးရာ
 လျှပ်တောင့်ပွဲတွင် 'ဇယ်' တစ်လုံး၊ 'ဒိုး' တစ်လုံး စုစုပေါင်း နှစ်လုံးသာ
 အသုံးပြုပါသည်။

လျှပ်တောင့်ပွဲတွင် လျှပ်ခုံသည် အဓိကဖြစ်ပါသည်။ သုံးလက်မ၊
 နှစ်လက်မထုနှင့် အရှည် တစ်လခန့်ရှိသော သစ်သားပြားကို
 လျှပ်ခုံအဖြစ် အသုံးပြုပါသည်။ သုံးလက်မ အကျယ်ရှိသော ဒိုးပြေး
 လမ်းတစ်လျှောက် ညီညာမှုရှိစေရန် မျက်နှာပြင်ကို ချောမွတ်စွာ
 ပြုလုပ်ထားသော်လည်း လိပ်၏ကျောကုန်းသဖွယ် အလယ်တွင်
 အနည်းငယ် ခုံးထားပါသည်။ ဒိုးပစ်သည့်အမျိုးသားများ ဇယ်ကို
 မထိနိုင်စေရန် ကာကွယ်ထားခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ ဒိုးပစ်လမ်းကို
 ခုံးထားခြင်းဖြင့် ဒိုးသည် မြောင့်တန်းစွာပြေးရန် မလွယ်တော့ပါ။

လျှပ်ခုံ၏တစ်ဖက်စွန်းတွင် ဇယ်တစ်ဝက်ခန့် မြှုပ်နိုင်ရန်
 ထွင်းထားသည့် နေရာရှိသည်။ အခြားတစ်ဖက်စွန်းတွင် ထုံး (သို့)
 မြေဖြူဖြင့် ရေးမှတ်ထားသည့် ကန့်လန့်ဖြတ်မျဉ်းတစ်ကြောင်း
 ရှိပါသည်။ ထိုမျဉ်းကြောင်းတွင် ဒိုး ထားရပါသည်။ ဒိုးစည်းပင်
 ဖြစ်ပါသည်။ လျှပ်ခုံတစ်ခုံ (အိမ်တစ်အိမ်) တွင် မိန်းမပျို ခုနစ်ယောက်
 မှ ၁၂ ယောက်ထိ ရှိပါသည်။ မိန်းမပျိုလေးများက မြီးလိမ်း ပြင်ဆင်
 ၍ လျှပ်ခုံ၏တစ်ဖက်တွင် တန်းစီ၍ထိုင်နေကြရပါသည်။ လျှပ်တောင့်
 မည့် ကာလသားအဖွဲ့က လျှပ်ခုံကို အလယ်တွင်ထား၍ အခြား
 တစ်ဖက်တွင် ကိုယ့်အုပ်စုနှင့်ကိုယ် ထိုင်၍လျှပ်တောင့်ရသည်။

မိန်းမပျိုလေးများဘက်မှ လျှပ်တည်သူခေါင်းဆောင်တစ်ဦး၊
 ကာလသားများဘက်မှ လျှပ်တောင့်သူ ခေါင်းဆောင်တစ်ဦးရွေးပြီး

လောင်းကြေးထည့်၍ ကစားရပါသည်။ လောင်းကြေးထည့်ရာတွင် ကာလသားများသည် မိမိနှစ်သက်သည့် အမျိုးသမီးလေးတစ်ဦးစီကို ကမ်းလှမ်း၍လောင်းနိုင်ပါသည်။ ကာလသားများဘက်မှ ဂျပင်တောင့်သူ ခေါင်းဆောင်က “လွတ်ပီး”ဟု ကျယ်လောင်စွာ အော်၍ လက်ခလယ်(သို့) လက်ညှိုးကို တစ်ဖက်လက်ချောင်းများဖြင့် ကုတ်အားယူ၍ ဒိုးကို ပစ်တောင့်လိုက်ရသည်။ ထိုအခါ ဒိုးသည် ပြေးလမ်းတစ်လျှောက် အစိုန်ဖြင့် ပြေးသွားပြီး တစ်ဖက်မှ ဇယ်ကိုထိ၍ မြှုပ်ထားသည့်ဇယ်သည် တွင်းမှထွက်သွားလျှင် ကာလသားများဘက်မှနိုင်သည်။ ဇယ်က ခုန်မထွက်ဘဲနေလျှင် ကာလသားများ နှုံးသည်။

များသောအားဖြင့် ဒိုးသည် အောက်သို့လည်းကောင်း၊ အထက်သို့လည်းကောင်း၊ ဘေးကိုလည်းကောင်း ချော်ထွက်သွားသည်ကများသဖြင့် ဂျပင်တောင့်တော်သူကို ကာလသားများဘက်မှ ရွေးရန်လိုပါသည်။ ဒိုးက ဇယ်ကိုထိသည့်တိုင် တွင်းထဲက တစ်ဝက်ခန့်မြှုပ်ထားသည့်ဇယ်က အလွယ်တကူ မထွက်ပါ။

မူလဂျပင်တောင့်နေသည့် အဖွဲ့သည် အခြားတစ်ဖွဲ့ရောက်လာလျှင် ဖယ်ပေးပြီး နောက်တစ်အိမ်သို့ ပြောင်းရွှေ့ရပါသည်။

သီတင်းအဖိတ်နေ့ညများ၌ ဥပုသ်ဆွမ်းလှည့်ကျသည့်အိမ်များတွင် ဂျပင်တောင့်ကစားကြခြင်းဖြစ်ပြီး ထိုအိမ်များတွင် ဘုရားမီးပူဇော်ခြင်း၊ စုပေါင်း၍ ဥပုသ်ဆွမ်းချက်ခြင်းများကို ဖျော်ဖျော်ပါးပါး ပြုလုပ်ကြပါသည်။

နိုင်ပန်းလှတို့အဖွဲ့ အစ်မမိထောကွန်တို့အိမ်ပိုင်းထဲသို့ဝင်သွားသည့်အခါတွင် သူတို့အရင် ရောက်နှင့်နေသည့် အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ကို

တွေ့ရသည်။ စိတ်ဝင်စားစွာ အားရပါးရအော်ဟစ်နေ၍ ကစား
နေကြသောကြောင့် သူတို့အဖွဲ့က အိမ်ရှေ့ ဧည့်ခံသည့်နေရာတွင်
ထိုင်လိုက်ကြသည်။

အစ်မထောကွန်၏အမိက ရေနေ့၊ လက်ဖက်နှင့် မုန့်ပိန္နဲစေ့
များကို လာ၍ချထားပေးရင်း “စားကြဦးကွဲ့၊ ဖြည်းဖြည်းပေါ့” ဟု
ပြောသည်။

“ဟုတ်ကဲ့ခင်ဗျ၊ နိုင်ထွန်းသာတို့အဖွဲ့ထင်ပါရဲ့ အဖိုး”

“ဟုတ်တယ်ထင်ပါရဲ့ကွယ်၊ ကဲ ကဲ မုန့်စားကြဦး၊ စားဟေ့
ပန်းလှ အဝစားကြကွဲ့နော်”

“ဟုတ်ကဲ့”

မုန့်ပိန္နဲစေ့သည် နိုင်ပန်းလှတို့ မွန်မိုးရာ မုန့်တစ်မျိုးဖြစ်ပြီး
နိုင်ပန်းလှလည်း ကြိုက်နှစ်သက်ပါ သည်။ နိုင်ပန်းလှတို့ နေထိုင်
သည့်နေရာမှ ဧည့်ခန်းတွင်းသို့ ကြည့်လိုက်လျှင် မောင်းကလေး
များကို လခြမ်းပုံစံထားသည့် မွန်မိုးရာတူရိယာဖြစ်သည့် ကြေး
လခြမ်း တူရိယာကို တွေ့နေရပါသည်။ နိုင်ပန်းလှတို့၏ဖခင်သည်
ကြေးလခြမ်း တူရိယာကို ကောင်းစွာတီးခတ်နိုင်သူ ဖြစ်ပါသည်။

နိုင်ပန်းလှတို့ရောက်ပြီး မကြာမီ နိုင်ထွန်းသာတို့အဖွဲ့က
အစ်ကိုကြီးကိုနှုတ်ဆက်ပြီး အိမ်ဝိုင်းထဲမှ ထွက်သွားကြပါသည်။

“သွားမယ်ဟေ့ ပန်းစိန်၊ ငါတို့တော့ ငါးပွဲကစားတာ လေးပွဲ
နှုံးတယ်ကွ၊ မင်းတို့က နိုင်အောင်ကစားလိုက်စမ်း”

“စိတ်ချ စိတ်ချ”

နှုံးသွားသည့်အဖွဲ့ကို အစ်မထောကွန်တို့က လှောင်ပြောင်၍
ကုန်ရစ်သည်။

“ဟေ့- ကောင်မလေးတွေ၊ သူများနဲ့တော့ကိုချည်း ပြောင်မနေနဲ့၊ နင်တို့နဲ့တော့အခါ အပြောင်ခံဖို့ အားတင်းထားကြ”

“ဟောတော့၊ ကိုပန်းစိန်တို့ဟေ့ ဒီအဖွဲ့ကိုတော့ ငါတို့ နဲ့တော့ မှာပါ”

“အေး၊ ဒီလိုသိကြမှပေါ့၊ လောင်းကြေးအပြင် နဖူးမှာ ထုံးခွေ ကြေးထည့်ဦးမလား”

“အမယ်လေး၊ မထည့်ရဲပါဘူးနော်၊ လောင်းကြေးတောင်မှ နည်းနည်းပဲ ထည့်ရဲတယ်”

“ဟား၊ သတ္တိကလည်း ကောင်းမှကောင်းပါလား”

အစ်ကိုကြီးက ဂျပ်တောင့်တော်သူဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် အစ်မတော့ကွန်တို့ လန့်ကြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ နိုင်ထူးတို့ကို မတွေ့ရသောကြောင့် အစ်မထော့ကွန်ကို မေးကြည့်သောအခါ သူတို့ ဦးလေးငယ် ဂျပ်တောင့်ပွဲကစားရာသို့ လိုက်သွားကြသည်ဟု သိရသည်။

“ကဲဟေ့၊ ပွဲစမယ် ငါတို့ဘက်က ပန်းစိန်ဂျပ်တောင့်မယ်၊ နင်တို့ဘက်က ဘယ်သူဂျပ်တည်မလဲ”

“မိနှင်းဦး ဂျပ်တည်မယ်”

အားလုံးဂျပ်ခုံဘေးတွင် ထိုင်လိုက်ကြသည်။ အစ်ကိုကြီးက ဂျပ်တောင့်မည့်သူဖြစ်၍ စည်းထိပ်မှာ ထိုင်သည်။ အစ်မနှင်းဦးက ဇယ်တည်မည့်ဘက်မှ ထိုင်သည်။

“နှင်းဦး ပေးစမ်း၊ နင်တည်မယ့် ဇယ်”

“ဘာလုပ်မလို့လဲ”

“ဟ- နင်က ယုံရတာမဟုတ်ဘူး၊ ဇယ်မှာ ကပ်စေးတွေသုတ်ပြီး တည်ရင် ဒုက္ခ”

တကယ်ပင် အစ်ကိုဝင်းကျော်က ဇယ်ကိုယူ၍ လှည့်ပတ်
ကြည့်နေသောကြောင့် ဝိုင်းရယ်ကြသည်။

“ကဲ၊ လောင်းကြေးဘယ်လောက်လဲဟေ့ နှင်းဦး”

“တစ်ဆယ်”

“ဟေ့ ငါက မိထောကွန်နဲ့လောင်းမယ်၊ ဘယ်လောက်လဲဟေ့
ထောကွန်”

“ငါးကျပ်”

“နည်းမှ နည်းပဲ”

“အံ့မယ် တော်ရောပေါ့နော်”

“ကျွန်တော်က အစ်မတို့ဘက်က ငါးကျပ်လောင်းတယ်”

နိုင်ပန်းလှ အသံကြောင့် အစ်ကိုဝင်းကျော်တို့က နိုင်ပန်းလှကို
မုက်လုံးဖြူ၍ ကြည့်လိုက်ကြပြီး -

“ဟေ့ကောင် ပန်းလှ၊ မင်းက ဘာသစ္စာဖောက်တာလဲ၊ ငါတို့နဲ့
လိုက်လာပြီး လောင်းတော့ အစ်မတို့ဘက်ကတဲ့ ဟုတ်မှဟုတ်”

“အိုး ၊ သူက ကလေးပဲ၊ သူလောင်းချင်တဲ့ဘက်က လောင်း
မှာပေါ့”

အစ်မတို့က ဆတ်ဆတ်ကြမခံ ပြန်ပြောကြသည်။

“ပန်းလှ အစ်မတို့ဘက်လောင်းရင် နွဲ့လိမ့်မယ်၊ မင်းအစ်ကိုကြီး
က ကျပ်တောင့်တော်မှတော်”

“မနွဲ့စေရဘူး၊ စိတ်ချ”

သူ့ကိုကြည့်၍ အစ်ကိုကြီးက ပြုံးနေပါသည်။ နောက် အစ်ကို
ထွေးမောင်က အစ်မ မိစုဝင်းနှင့် ငါးကျပ်စီ လောင်းကြသည်။

“ပွဲစမယ်၊ နှင်းဦး နင် ဇယ်တည်တော့”

အစ်မနှင်းဦးက ဇယ်ကို တွင်းထဲသို့ သေသေချာချာ ကပ်၍ တည်လိုက်သည်။

“ပြီးပြီ”

“ဒါဖြင့် စိမ်ပြီနော်”

“စိမ်”

အစ်မနှင်းဦးက စိမ် ဆိုသည်နှင့် အစ်ကိုကြီးက စည်းထိပ်တွင် အကျအန နေရာပြင်ထိုင်၍ ဒိုးကို လက်ညှိုးနှင့်ချိန်ရွယ်ကာ “လွတ်ပြီး” ဟု အားရပေးရအောင်ရင်း ပစ်လွှတ်လိုက်သည်။

“ဟေး . . .” ဟု အော်သံတို့နှင့်အတူ ဒိုးကလေးက တစ်ဟုန်ထိုးပြေးသွားပြီး ဇယ်ကို “ဒေါက်”ကနဲ ထိသည်။ သို့သော် ဇယ်က ခါရုံလေးခါပြီး ခုန်ထွက်မသွားပါ။

“ဟေး . . . ကိုပန်းစိန်တို့ ရှုံးပြီဟေ့”

“ဟာကွာ ပန်းစိန် ဘယ်လိုလဲဟ”

“ကွတ် - အားပျော့လိုက်တာကွာ ညံ့မှညံ့ပဲ”

အားလုံး တအံ့တဩဖြစ်သွားကြသည်။ အမှန်လည်းပဲ အံ့ဩစရာပါ။ အစ်ကိုကြီး ပစ်လွှတ်လိုက်သည့် ဒိုးသည် ဇယ်ကိုထိလျှင် ခုန်ထွက်သည်ချည်းသာ ဖြစ်သည်မဟုတ်လား။

ဘာကြောင့် ဇယ်ခုန်မထွက်ရသည်ကို သိနေသည့် နိုင်ပန်းလှက မအောင့်နိုင်ဘဲ ရယ်လိုက်မိသည်။

“ဟဲ ဟဲ ဟဲ”

“ဟာ ဒီခွေးလေးက သူနိုင်တာနဲ့ ရယ်နေလိုက်တာ”

သူတို့ပြောမှ ပိုရယ်ချင်လာသဖြင့် တဟားဟားရယ်လိုက်မိတော့သည်။

“ဟားဟားဟား နိုင်လို့ရယ်တာမဟုတ်ပါဘူး”

“အံ့မာ ဒါဖြင့် ဘာလို့ရယ်တာလဲ”

“ရယ်မှာပေါ့ ညနေက တုံးပိမိလို့ အစ်ကိုကြီးလက် နာနေတာကို အစ်ကိုတို့မှမသိဘဲ၊ ဒါကြောင့် ကျွန်တော်က အစ်မတို့ဘက်က လောင်းတာပေါ့”

“ဟာကွာ- ဒါများ စောစောက ပြောရောပေါ့”

ပြောပြောဆိုဆို နိုင်ပန်းလှခေါင်းကို ထုမည်ပြင်ကြသောကြောင့် နိုင်ပန်းလှက အစ်မထောကွန်၏ နောက်သို့ ပြေးပုန်းလိုက်သည်။

“ပန်းစိန်ဆိုတဲ့ကောင်ကလဲ လက်နာနေတာကို မပြောဘူးဗျာ”

“ဟား ဟား ငါက ရမယ်ထင်တာကိုးကွ”

နောက်တစ်ပွဲတွင် အစ်ကိုဝင်းကျော် ဂျပ်တောင့်သည်။ ဒိုးက အပေါ်သို့ ထောင်တက်သွားသည်။ အပြောကြီးသည့်လူဖို့ အားလုံးပင် တဝါးဝါးတဟားဟား ရယ်ကြရသည်။

နောက်ပွဲ၌ အစ်ကိုဘကျင်ဂျပ်တောင့်သည်။ ဒိုးကဘေးကို ပြေးထွက်သွားပြန်သည်။

“တောက်၊ ဒီဇွေကံမကောင်းပါလားနော်”

“အံ့မယ် အံ့မယ်၊ မြိုင်ရာဇာတွတ်ပီလေသံနဲ့ လာပြောမနေနဲ့၊ ဘယ်သူမှ မသနားဘူး”

နောက်တစ်ပွဲတွင် ဆက်တိုက်နှုံးနေသည်ကို မကျေနပ်သည့် အစ်ကိုကြီးက ဂျပ်တောင့်သည်။ ယခုအခါတော့ အစ်ကိုကြီးတို့က နိုင်သွားသည်။ ခုန်ထွက်သွားသည့် ဇယ်ကလေးကိုကြည့်၍ အားရပါးရ ပြောချလိုက်သည်။

“မှတ်ထားကွ ပန်းစိန်တဲ့၊ လက်နာနေတာတောင် နိုင်တာဟင်းဟင်းဟင်း”

“ကိုပန်းစိန်ကြီးနော် ကြွားမှကြွားပဲ”

ထိုစဉ် နိုင်ရွှေမောင်တို့အဖွဲ့က ဂီတာသံတစ်ခေါင်ခေါင်ဖြင့် ရောက်လာသောကြောင့် အစ်ကိုကြီးတို့က အစ်မထောကွန်တို့ကို နှုတ်ဆက်လိုက်ကြသည်။

“ဟေ့- ထွေးမောင်တို့ ဘယ်သူ့အိမ်ကိုသွားကြမလဲ”

“တောင်ပိုင်းက မိရွှေပွဲတို့အိမ်ကို သွားရအောင်၊ ညနေက ငါတို့လာခဲ့မယ်လို့ပြောထားတယ်”

ဤသို့ဖြင့် တစ်အိမ်ပြီးတစ်အိမ်သွား၍ သန်းခေါင်ယံအထိ ကစားကြမည်ဖြစ်ပါသည်။ အစ်ကိုကြီးတို့ သီချင်းအော်ဆို၍ ထွက်သွားကြချိန်တွင် နိုင်ပန်းလှက ချက်ချင်းလိုက်မသွားနိုင်ပါ။ အစ်မထောကွန်ထည့်ပေးနေသည့် မုန့်ပိန္နဲစေ့ထုပ်ကို စောင့်ယူနေရသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

ခဏကြာလျှင် ဝေးဝေးသို့ရောက်နေပြီဖြစ်သော နိုင်ပန်းစိန်တို့နောက်သို့ မုန့်ပိန္နဲစေ့ထုပ်ကိုကိုင်ထားသည့် နိုင်ပန်းလှတစ်ယောက် အပြေးလေးလိုက်သွားပါတော့သည်။

လရောင်အောက်တွင် နိုင်ပန်းလှတို့ရွာကလေး အေးချမ်းစွာ ပျော်ရွှင်နေကြပါသည်။

မှတ်ချက်။ ။ လွပ်တောင့်ပွဲ လောင်းကြေးအနိုင်အရှုံးသည် ဘုရားပူဇော်ရန်နှင့် ဥပုသ်ဆွမ်းအတွက်သာ ဖြစ်ပါသည်။

အစန်း (၄)

“စံထူးအောင်” ခပျာ်ခွင်မြူး ရခိုင်သင်္ကြန်နှစ်သစ်ကူး

“သာယာမှုနန့် ဝပြောရေ
တောတောင်စိုပြီ ကြည့်လို့မဆုံး
သိကြားစိုးပိုင် ပြည့်မက္ကိုင်
ပြည်ရခိုင် နန့်မပြားမနား
သမီးဟိရေမွှေးမာတာ သမက်ရွာကြည့်လိုက် ရွလိုက်
ဟေးလာမောင်ရိုဝါး . . .”

ပျော်ရွှင်မြူးထူးစွာ သံပြိုင်ဆိုနေသည့် သံချပ်သံကြောင့်
စံထူးအောင်လန့်နိုးလာသည်။

“ဟေး- သင်္ကြန်ကျပြီကွ”

အားရပါးရအော်ရင်း အိပ်ရာမှ ခုန်ထလိုက်သည်။

“ဟေ့ကောင်- စံထူးအောင် နိုးလာပြီလားဟေ့”

“နိုးလာပြီ အစ်ကိုကြီး”

“နိုးရင် အောက်ကိုဆင်းခဲ့တော့၊ ဒီကောင်တောသား လည်ချင်
တာလဲ သူပြင်မရှိဘူး၊ အိပ်ရေးကြီးလိုက်တာလည်း လွန်ပါရော”

အစ်ကိုကြီးစကားက မှန်နေသည်မို့ သူ့သဘောကျစွာ ရယ်နေမိသည်။

အစ်ကိုကြီးကသူ့ကို တောသားဟု ချစ်စခိုးဖြင့် ခေါ်သည်မှာလည်း အမှန်ပင်ဖြစ်ပါသည်။

စံထူးအောင်၏ ဘိုးဘွားတို့မှာ ရခိုင်ပြည်နယ်၊ စစ်တွေမြို့မှ ဖြစ်သော်လည်း စံထူးအောင်၏ မိဘများက စစ်တွေမြို့ပေါ်မှာမနေ။ စစ်တွေမြို့အနီး ကျွန်းတောရွာလေးတွင်နေထိုင်၍ ခြံလုပ်ငန်းများကို လုပ်ကိုင်နေထိုင်ကြသည်။

စံထူးအောင်မှာ ယခုနှစ်သင်္ကြန်ပွဲများကို ရွာတွင် နွဲ့ခဲ့ရပါသည်။ ယခုနှစ်သင်္ကြန်ခါတွင် စံထူးအောင်၏ မိဘများက စံထူးအောင်တို့ မောင်နှမကိုပါခေါ်၍ စစ်တွေမြို့ရှိ အဘိုးအဘွားထံ ကန်တော့လာကြသည်မို့ စစ်တွေမြို့၏ သင်္ကြန်ပွဲကို စံထူးအောင် တစ်ယောက် ပျော်ရွှင်စွာ ဆင်နွှဲခွင့်ရရှိခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

တတိယတန်းစာမေးပွဲကို ပထမအဆင့်မှ အောင်မြင်ခဲ့သည့်အတွက် ယခုနှစ်သင်္ကြန်ပွဲတော်မှာ စံထူးအောင်အဖို့ ပို၍ ပျော်စရာကောင်းနေပါတော့သည်။

စံထူးအောင်တို့ ရခိုင်သင်္ကြန်ပွဲတော်သည် သင်္ကြန်အကြီးနေ့တွင် နွဲ့သာသွေးပွဲ ရှိပါသည်။ မမကြီး လှမြင့်၊ မမလေးလှမြဖြူတို့လို အမျိုးများက အဖွဲ့လိုက်၊ အစုလိုက် နွဲ့သာသွေးပြိုင်ကြပါသည်။

လှလှပပ ဝတ်စားပြင်ဆင်ထားသည့် မမလေးတို့က ရှင်းသန့်နေသည့် ကျောက်ပျဉ်များပေါ်တွင် နွဲ့သာတုံးများကိုတင်၍ နွဲ့သာသွေးပြိုင်ကြသည်မှာ အလွန်ကြည့်၍ ကောင်းပါသည်။

နွဲ့သာသွေးပွဲသည် ရခိုင်အမျိုးသားဇိုးရာ ခြိုင်ပွဲတစ်ခုဖြစ်သည်ဟု ပါပါ(အဖေ)က ရှင်းပြထားပါသည်။

မမလေးတို့သွေးသည့် နံ့သာရည်များသည် သင်္ကြန်အကျနေ့တွင် မဟာအတုလမာရဇိန်ဘုရားကြီးအား ပူဇော်ရန် ဖြစ်ပါသည်။

အဘိုးအဘွားတို့နှင့်အတူနေသည့် ဦးလေးတို့မိသားစုတွင် မမကြီးနှင့် မမလေးတို့အပြင်သားနှစ်ယောက် ရှိပါသေးသည်။ သူတို့က စစ်တွေမြို့ရှိ အစိုးရအထက်တန်းကျောင်းမှ ကျောင်းသားကြီးများဖြစ်ကြသည်။

ယခု သူ့ကိုအော်နှိုးနေသည့် အစ်ကိုကြီးကျော်စံဦးက အကြီးဖြစ်ပါသည်။ အစ်ကိုကြီးနှင့်အတူ အလည်ထွက်ရန် စံထူးအောင်က အိပ်ရာကို သပ်ရပ်အောင် ခေါက်သိမ်းလိုက်ပါသည်။

စံထူးအောင် မျက်နှာသစ်ပြီး နံနက်စာ ကော်ဖီနှင့်မုန့်စားသောက်ပြီးသောအခါ အိမ်ရှေ့သို့ ပြေးထွက်လာခဲ့ရသည်။ အိမ်ရှေ့တွင် အစ်ကိုကြီးတို့ကို မတွေ့ရပါ။ ထိုစဉ် အိမ်နောက်ဘက်မှ ရယ်သံမောသံ ဆူဆူညံညံအသံများ ထွက်ပေါ်လာသဖြင့် အိမ်ဘေးမှပတ်၍ အိမ်နောက်ဘက်သို့ ပြေးသွားလိုက်ပြန်သည်။

“အားပါး . . . ပိတောက်ပန်းတွေပါလား”

မနုေက သင်္ကြန်အကြိမ်ရွာလိုက်သဖြင့် အိမ်နောက်ဘက်ထောင့်တွင်ရှိသည့် ပိတောက်ပင်ကြီးမှ ပိတောက်ဖူးတို့ ပွင့်နေကြပါသည်။ ပိတောက်ပင်အောက်တွင် မမကြီး၊ မမလေးနှင့် သူတို့၏သူငယ်ချင်းမများ ရောက်နေသောကြောင့် ဆူညံ၍နေကြခြင်းဖြစ်သည်။

“ဟေ့ကောင် ဘာငေးနေတာလဲ”

သူငေးကြည့်နေစဉ် အစ်ကိုကြီးက နောက်မှရောက်လာပြီး သူ့ပခုံးကိုပုတ်သည်။ အလည်သွားမည်ဟု ပြောထားပြီး အဝတ်အစားပင် မလဲသေးသည့် အစ်ကိုကြီးအား သူ မကျေနပ်ပါ။

“အစ်ကိုကြီးက အဝတ်အစားလည်း မလဲသေးဘူး၊ အလည် မသွားသေးဘူးလား”

“သွားမှာပေါ့ကွ၊ ဒါပေမယ့် ငါက အိမ်မှာ ကုသိုလ်ယူခဲ့ဦးမှာ၊ မင်းရော ကုသိုလ်မရချင်ဘူးလား”

“ရချင်တာပေါ့”

“ဒါဆို ငါနဲ့ ရေဂိုင်းခပ်၊ လူကြီးတွေအတွက် ဆိုးရေခပ်ပေးခဲ့ ရအောင်”

အတူလည်ရမည့် အစ်ကိုက ကုသိုလ်ယူမည်ဆိုတော့ သူလည်း ယူရတော့မည်ဖြစ်သည်။ ပြောပြောဆိုဆို ရှေ့မှထွက်သွားသည့် အစ်ကိုကြီးနောက်သို့ လိုက်ရတော့သည်။

မြဲထောင့်ရှိ ရေတွင်းသို့ရောက်လျှင် အစ်ကိုကြီးငင်ပေးသည့် ရေပုံးကို သူကဆွဲယူပြီး တုတ်ရေကန်နှင့်သွယ်ထားသော ဝါးပိုး ဝါးခြမ်းကြီးထဲသို့ လောင်းထည့်ပေးရသည်။

ရေလောင်းထည့်နေရင်းမှ စံထူးအောင်က စိတ်ကူးပေါက်၍ မေးလိုက်သည်။

“သင်္ကြန်ဆိုတာ ဘာကိုခေါ်တာလဲ အစ်ကိုကြီး”

“မင်းက ဘယ်လိုထင်ထားလို့လဲ”

“ကျွန်တော်ကတော့ သင်္ကြန်ဆိုတာ ဖျော်ရတယ်၊ ရေပက်ရ တယ်၊ စားရတယ်၊ အဝတ်အစားလှလှဝတ်ပြီး တုန်းကြီးကျောင်းကို သွားရတယ်လို့သိတယ်။ ကျွန်တော်ကတော့ ပွဲတကာပွဲမှာ ဟောဒီ သင်္ကြန်ပွဲကိုအဖျော်ဆုံးပဲ ဟား . . . ဟား . . . ဟား”

ပြောရင်း ရယ်လိုက်သည့်သူ့ကို အစ်ကိုကြီးက ကြည့်၍ “မင်းက ဘာရယ်တာလဲ” ဟု မေးသည်။

“ရယ်စရာကောင်းတယ်ဗျ၊ မနှစ်ကရွာမှာလေ သင်္ကြန်ကျတော့ ကျွန်တော်တို့အဖွဲ့က ခွေးတစ်ကောင်ကို ဖမ်းပြီးတော့ သူ့ကိုယ်မှာ နို့ဆီခွက်အလွတ်တွေ တွဲထားတဲ့ကြီးကိုချည်၊ ဥပုသ်ကျောင်းက ပြန်လာတဲ့ မဇိုးချော့(အစ်မလေး) တို့ကြားထဲ မောင်းလွှတ်လိုက်တာ၊ မဇိုးချော့တို့ ခုန်တဲ့လူကခုန်၊ ပြေးတဲ့လူကပြေးနဲ့ သိပ်ပျော်စရာကောင်းတာပဲ”

“မင်းတို့ကို ခိုက်မသွားတာကံကောင်း”

“ခိုက်တော့ မခိုက်ဘူး၊ နောက်နေ့ အဲဒီ မဇိုးချော့တို့အရပ်ကို ရေသွားပက်တော့ သူတို့က ကျွန်တော်တို့ကို ဝိုင်းဖမ်းထားပြီး မျက်နှာမှာ တိုမည်းသုတ်ပြီး မျောက်က ‘က’ ခိုင်းလို့ ဟား . . . ဟား . . . ဟား”

“မင်းရော ‘က’ရတာလား”

“က ရတာပေါ့၊ ကောင်မလေးတွေက ဝိုင်းပြောင်နဲ့ ရွက်လည်းရှက်၊ ပျော်လည်းပျော်ပဲ”

စံထူးအောင်ကို ကြည့်၍ အစ်ကိုကြီးကပါ ရယ်လိုက်သည်။

“မင်း ‘က’တဲ့ မျောက် ‘က’ လေးမှ မကြည့်ရကွာ တူလိုက်မှာ”

“အား ကျွန်တော့်ထက် သာထွန်းဝေ ဆိုတဲ့ကောင်က ပိုတူတာ၊ မနှစ်က အစ်ကိုကြီးက ပါပါနဲ့ ရန်ကုန်ကိုရောက်နေတာလေ၊ ရန်ကုန်မှာလည်း ကျွန်တော်တို့လိုပဲ ရေပက်ကြတာ သိပ်ပျော်စရာကောင်းတယ်ဆို”

“အေးကွ၊ ရန်ကုန်က မြန်မာပြည်ရဲ့ မြို့တော်ဆိုတော့ ပိုစည်ကားတာပေါ့”

“ကျွန်တော့်သူငယ်ချင်း စံလှမောင်လေ သူတို့က ရှမ်းပြည်နယ်ကို ပြောင်းသွားရတာ သူက စာထဲမှာထည့်ရေးလိုက်တယ်၊ ရှမ်းပြည်က သင်္ကြန်ကလဲ ပျော်စရာကောင်းတယ်တဲ့”

“သင်္ကြန်ဆိုမှတော့ ပျော်စရာကောင်းတာပဲပေါ့ကွ”

“ဝါဆိုရင် သင်္ကြန်ပွဲဆိုတာ နေရာတိုင်းမှာ ရှိနေတာပဲ ပေါ့နော်”

“ဟေ့၊ မင်းမေးလိုက်ပုံကလည်း တောသားရယ်၊ သင်္ကြန်ပွဲဆိုတာ ငါတို့ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံခွဲ ရိုးရာပွဲတော်ကွ၊ ဒီတော့ သင်္ကြန်ကျပြီဆိုတာနဲ့ မြန်မာနိုင်ငံတစ်ဝန်းလုံးမှာရှိတဲ့ မြို့ရွာဒေသ အားလုံးဟာ ကိုယ့်ရိုးရာလေ့ထုံးစံနဲ့အညီ ပွဲတော်လုပ်ကြတာ ပါပဲ”

“ရေပက်ကြတာပဲပေါ့”

“ရေပက်ရုံနဲ့ သင်္ကြန်လို့မခေါ်ဘူးကွ၊ ဒီလိုကွာ မင်းနားလည်အောင် ပြောရရင် သင်္ကြန်ဆိုတာ ကူးပြောင်းခြင်းလို့ အဓိပ္ပာယ် ရှိတယ်ကွ”

“ကူးပြောင်းခြင်းတဲ့လား”

“အေးလေကွာ၊ တစ်နှစ်ကနေ နောက်တစ်နှစ်ကို ကူးတာပေါ့၊ တဲဒီလို ကူးတဲ့အခါ သန့်ရှင်းပါစေ၊ စင်ကြယ်ပါစေ၊ အေးမြပါစေ ဆိုပြီး တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် ချစ်ခင်ရင်းနှီးစွာနဲ့ ရေလောင်းကြတယ်ပေါ့၊ ရာသီဥတုကလည်းပူတာကိုးကွ”

“ဟုတ်တယ်၊ ခုကိုပဲ ပူနေပြီ”

“အေးပါ၊ ပူနေပါပြီ၊ ရေလည်း ပြည့်တော့မှာပါ”

“အစ်ကိုကြီးပြောတော့ ရေလောင်းရုံနဲ့ သင်္ကြန်မခေါ်ဘူးဆို”

“ဆက်ပြောမှာပါကွ၊ မင်းကလည်း နားထောင်၊ သင်္ကြန်နဲ့ တွေ့မှာ ကိုယ်တတ်နိုင်သမျှ မုန့်တွေနဲ့ဒါနလုပ်ကြရတယ်၊ အဘိုးအဘွားတွေကို ဒီလို ချီးရေခပ်ပေး၊ ရေချိုး၊ ခေါင်းလျှော်ပေး၊ လက်သည်းခြေသည်းညှပ်ပေး စသဖြင့်ပေါ့ကွာ လုပ်ပေးပြီး ကောင်းပူ

ပြုကြရတာပေါ့။ ဒါမှ နောက်နှစ်မှာ သန့်သန့်ရှင်းရှင်းနဲ့ ရောဂါ ဘယတွေ ကင်းဝေးပြီး စိတ်ချမ်းသာကိုယ်ကျန်းမာ နေကြရမယ်လို့ ယုံကြည်ကြတယ်။

“ဒါဆိုရင် သင်္ကြန်မှာရေပက်ရင် သန့်ရှင်းတဲ့ရေနဲ့ပက်မှ နှစ်သစ်မှာ သန့်သန့်ရှင်းရှင်းလေးနေရမှာပေါ့။”

“ဒါပေါ့ကွ”

“ရွှေဦးမောင် ဆိုတဲ့ကောင် မနှစ်တုန်းက ရေကုန်သွားလို့ ဆိုပြီး မြောင်းရေတွေနဲ့ပက်တယ်။”

“ဟာ- အဲဒါတော့ ဘယ်ကောင်းမလဲကွာ၊ အပက်ခံရတဲ့လူက စိတ်ဆိုးမှာပေါ့။ စိတ်ဆိုးတော့ ဒေါသဖြစ်တယ်၊ ဒေါသဖြစ်တော့ ရန်ဖြစ်တော့မှာပေါ့။”

“ဟုတ်တယ်၊ အဲဒီတုန်းက ဟိုလူကြီး စိတ်ဆိုးပြီး ရွှေဦးမောင် ကို လိုက်ရိုက်တယ်။”

“အေး၊ အဲလိုဆိုတော့ သင်္ကြန်ဟာ ဘယ်ပျော်စရာကောင်း တော့မှာလဲ၊ မင်းတို့မနက်ဖြန် ရေပက်တာလည်း ပက်ကြ၊ သူများ စိတ်ညစ်အောင်၊ ဒေါသဖြစ်အောင်တော့ မပက်ရဘူးနော်။”

“ဟုတ်ကဲ့၊ အစ်ကိုကြီးက ခုလို ပြောပြထားတော့ ကျွန်တော် သူငယ်ချင်းတွေကိုလည်း ကောင်းကောင်းကစားဖို့ ပြောပြမယ်၊ ပြီးတော့ ရေကုသိုလ်လည်း လုပ်ကြပါမယ်။”

“ကောင်းတယ်၊ ခုကိုဘဲ ငါ့ညီလေးမှာ ကုသိုလ်တွေရနေပါပြီ၊ ကဲ အုတ်ကန်ကြီးလည်း ပြည့်သွားပြီ အစ်ကိုတို့သွားကြစို့။”

အိမ်အထွက်တွင် ဘုန်းကြီးကျောင်းမှ ပြန်လာကြသည့် ပါပါ (အဖေ)နှင့် မာမာ (အဖေ)တို့ကို တွေ့ရသည်။ အဘိုးနှင့်အဘွားက ကျောင်းမှာနေရစ်ခဲ့ဟန်တူသည်။

“ဟေ့၊ ဒီညီအစ်ကိုနှစ်ယောက် ခုမှ ထွက်ကြသလား”

“ဟုတ်ကဲ့၊ ပါပါတို့ခွီးဖို့ ရေခပ်နေလို့ပါ”

“သာဓုဗျာ၊ သာဓု၊ သာဓု လိမ္မာတဲ့လူလေးတွေကို ပါပါက ဆုချရမယ်၊ ရော့”

တစ်ယောက်လျှင် ငွေအစိတ်စီ ပါပါက မုန့်ဖိုးပေးသဖြင့် စံထူးအောင် ပျော်သွားသည်။

“ကဲ၊ ကုသိုလ်လုပ်တာ ချက်ချင်းကောင်းကျိုးပေးတယ်ကွ၊ တွေ့လား”

“ဟုတ်တယ်”

“ဝါပြင့် ငါတို့ အခု နာမည်ကျော် ရခိုင်မုန့်တီသွားစားချေကြစို့ သဘောတူသလားဟေ့”

“မေးစရာတောင် မလိုပေါင်ဗျာ”

ပြောနေရင်းပင် စံထူးအောင်၏ ကိုယ်ကလေးက ကျော်စံဦး ကိုင်ဆောင်ထားသည့် စက်ဘီး၏ နောက်ခုံပေါ်သို့ ရွေ့ခနဲရောက်မို့ သွားတော့သည်။

ရခိုင်မုန့်တီကို ငရုတ်သီးစပ်စပ်ဖြင့် ရှုစူးရှုရှုစားကြပြီးနောက် ကျော်စံဦးတို့ ရပ်ကွက်မှထွက်မည့် အလှပြကား ပြင်ဆင်နေသည့် နေရာသို့ ထွက်ခဲ့ကြသည်။

စံထူးအောင်တို့ လာရာလမ်းတစ်လျှောက်တွင် အိုးစည်သံ၊ ဗုံသံ၊ ဒိုးပတ်သံတို့ဖြင့် စည်စည်ညည် ချီနေသည်။ သံချပ်သံများ ကလည်း ဟိုမှသည်မှ မြူးထူးတက်ကြွစွာ ကြားနေရသည်။

ယခုလို သင်္ကြန်အကျနေညနေတွင် သင်္ကြန်အလှပြကားများ အားလုံး စစ်တွေမြို့၏ အလယ်ဗဟိုတွင်ရှိသော “အတုလမာရင်နီ”

ခေါ် ပြည်လုံးချမ်းသာ စေတီတော်မြတ်ကြီးအား ဦးစိုက်ပူးမြော်၍
ရေသပ္ပာယ်ကြရမည်ဖြစ်သည်။

ဘုရားကန်တော့ သွားရာတွင် အိုးစည်ဗုံမောင်းများ၊
ကာလပေါ် တီးခိုင်းများ တီး၍ပူတ်၍ အကအခုန်များဖြင့် တပျော်
တပါးသွားကြမည်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့်ပင် မြို့လုံးအနှံ့ တီးသံ
ပူတ်သံ သီဆိုသံတို့ဖြင့် စည်ကားဆူညံ၍နေခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ကျော်စံဦးတို့ အလှပြကားနာမည်က "သင်္ကြန်မောင်"ဖြစ်
သည်။ "သင်္ကြန်မောင်"ရွာသို့ မရောက်မီ လမ်းတွင် "ရွှေသင်္ကြန်"
ရေပက်မဏ္ဍပ်ကြီးကို တွေ့ရသဖြင့် စံထူးအောင်က ခဏကြည့်ရ
အောင်ဟု ပြောလိုက်သောကြောင့် ကျော်စံဦးက စက်ဘီးကိုရပ်၍
ဆောက်နေဆဲမဏ္ဍပ်တွင်းသို့ ဝင်သည်။

"ရွှေသင်္ကြန်" အဖွဲ့ကို မြဦးရွှေက ခေါင်းဆောင်သည်။ မဏ္ဍပ်
ဆောက်သူကဆောက်၍ သီချင်းဆိုသူက ဆိုနေကြသည်။

သီချင်းသံကို နားထောင်ရင်း စံထူးအောင် သဘောကျစွာ
ရယ်လိုက်မိသည်။ သူတစ်ယောက်တည်းရယ်၍ အားမရသဖြင့်
မြဦးရွှေနှင့် စကားပြောနေသည့် ကျော်စံဦးကိုပါ ပြောလိုက်သည်။

"အစ်ကိုကြီး အစ်ကိုကြီး သူတို့ဆိုနေတဲ့ သီချင်းကို နားထောင်
ကြည့်စမ်းပါ"

"ဟေ- မင်းက ငါတို့အဖွဲ့ကို အားပေးတယ်ပေါ့ ဟုတ်သလား"

"အစ်ကို တို့အဖွဲ့က သီချင်းသံက တကယ်ရယ်စရာ
ကောင်းတယ်"

"နို့ သူတို့ဆိုနေတာ မဟုတ်လို့လားကွ"

"ဟုတ်ပါတယ်၊ ဟုတ်လို့ရယ်ရတာပေါ့" ပြောရင်းသူက
တဟဲဟဲရယ်မိပြန်သည်။

သီချင်းဆိုနေသူတို့က အားရပါးရ အော်ဆိုနေကြဆဲ -
 “တစ်နှစ်တစ်ခါ သင်္ကြန်ကျ ပျော်လဲပျော်ရပါရေ
 ပိုးလဲ ပိုးရပါရေ
 ပိုးမယ် ပန်းမယ် ဇာဖြိုက်တယ်လဲ
 အခွန်တော်ငွေလဲ မပီးရပါလေ
 အမြတ်တော်ကြေးလဲ မပီးရပါလေ
 အပျိုကိုဝါကြီး ပိုးရေ ဝါကြီးမကို လပျိုပိုးရေ
 အပျိုကလဲပိုးပိုး၊ ဝါကြီးကလဲပိုးပိုး
 ဝါကြီးကလဲပိုးပိုး၊ လပျိုကလဲ ပိုးပိုး
 လပျိုပိုးကေလမ်းကိုလျှောက်တယ်
 ဝါကြီးပိုးကေ အိမ်ကိုရောက်တယ်
 ‘အလို’ အစွမ်းကုန်ပိုးကပ်ပါရလေ... .”

တက်ကြွရွှင်မြူးဖွယ် ခိုးပတ်သံက မြိုင်ဆိုင်စွာ ထွက်ပေါ်၍
 လာသည်။

“ဟေ့ကောင် ဒီမှာ အချိန်ကုန်နေလို့မဖြစ်ဘူး၊ သာဦးမောင်က
 ငါ့ကို မျှော်လှစရာမယ်”

အစ်ကိုကြီးတို့‘သင်္ကြန်မောင်’ကို အစ်ကိုကြီး၏ သူငယ်ချင်း
 သာဦးမောင်က ဦးဆောင်သည်။

‘ရွှေသင်္ကြန်’ မှ ထွက်လာကြသောအခါ စံထူးအောင်၏
 နှုတ်ဖျားတွင် “တစ်နှစ်တစ်ခါသင်္ကြန်ကျ၊ ပျော်လဲ ပျော်ရပါရေ
 ပိုးလဲ ပိုးရပါလေ” ဟူသည့် သီချင်းက စွဲ၍ပါလာသည်။

သင်္ကြန်အကျနေ့တွင် ရေမပက်ရဟုဆိုသော်လည်း သာဦးမောင်
 တို့ခြံသို့ မရောက်မီတွင် စံထူးအောင်တို့ တစ်ကိုယ်လုံး ရေများစိုခွဲ၍

နေပါပြီ။ သင်္ကြန်ပျော်ကလေးများကို တားဆီး၍ မရပါ။ ကျော်စံဦးနှင့် စံထူးအောင်ကလည်း မတားခဲ့ကြပါ။

သာဦးမောင်တို့ခြံထိပ်တွင် 'သင်္ကြန်မောင်' ရေပက်မဏ္ဍပ်ကြီးကို တွေ့ရသည်။

"ဒီမဏ္ဍပ်ကြီးကို မနေ့က အစ်ကိုကြီးတို့ ဆောက်ကြတာပေါ့ဟုတ်သလား"

"အေး၊ မင်းကိုလိုက်ခဲ့ပါလို့ ခေါ်သားပဲ၊ မင်းက နဲ့သာသွေးပွဲကြည့်ချင်လို့ မလိုက်ခဲ့ဘဲကိုး"

"အခုမြင်နေရပြီပဲလေ၊ လှတယ်နော်"

မဏ္ဍပ်တိုင်များတွင် အုန်းလက်၊ ငှက်ပျောပင်များနှင့် ပိတောက်ကိုင်းများကို ဝေဝေဆာဆာ ချည်နှောင်ထားသဖြင့် အမြင်အေးလှသည်။ မဏ္ဍပ်ကြီးအတွင်းတွင် လောင်းလှေကြီးနှစ်စင်းကို ခုံညားစွာချထားသည်။

မနက်ဖြန် သင်္ကြန်အကြတ်နေ့တွင် ယင်းလောင်းလှေကြီးများအတွင်းသို့ ရေအပြည့်ထည့်ပြီး လောင်းလှေ၏တစ်ဖက်တွင် အဖို့ ၁၀ ယောက် (သို့မဟုတ်) ၁၅ ယောက်က တန်းစီရပ်နေပြီး အခြားတစ်ဖက်တွင် ရေပက်ချင်သူ အမျိုးသားများကရပ်၍ မိမိရေပက်ချင်သည့် အမျိုးသမီးလေးကို ခွင့်တောင်းပြီး တစ်ယောက်နှင့် တစ်ယောက် လောင်းလှေအတွင်းမှ ရေဖြင့် ပက်၍ ကစားကြမည်ဖြစ်သည်။

တစ်ယောက်ယောက်မှ အစွဲမပေးမချင်း ကစားကြသည်။ ရပ်ကွက်အလိုက်သော်လည်းကောင်း၊ အဖွဲ့လိုက်၊ အရလိုက်သော်လည်းကောင်း အိုးစည်စုံမောင်းတီး၍ ဆို၍ ပျော်ပျော်ပါးပါး ရေကစားကြခြင်း ဖြစ်သည်။ တစ်ဖွဲ့က ရေပက်ကစားနေလျှင်

အခြားတစ်ဖွဲ့က စည်းကမ်းရှိစွာ စောင့်နေကြချိန်း နောက်အဖွဲ့
ရောက်လာသည်နှင့် ပထမ ရေကစားနေသူများကလည်း အလိုက်
သိစွာ ထွက်ခွာပေးကြပါသည်။

လောင်းလှေကြီးများကို စင်တင်၍ တခမ်းတနားထားခြင်း
ဖြစ်ရာ လောင်းလှေအနီးသို့သွားပြီး ရပ်ကြည့်နေသည့် စံထူးအောင်
မှာ လောင်းလှေကို မိရုံပင်ရှိသည်မို့ မကျေမနပ်ဖြင့် လှေအတွင်းမှ
ရေများကို လက်နှစ်ဖက်နဲ့နှိုက်လှက် တဘမ်းဘမ်းမြည်အောင်
လုပ်လိုက်သည်။

“အမြင့်ကြီးတင်ထားတော့ ဘယ်လိုလုပ်ပြီး ပက်ရတော့မလဲ”

“ဟေ့- လူကလေးရ မင်းတို့အရွယ်တွေ ကစားဖို့မှ မဟုတ်ဘဲ၊
မင်း လူဖို့ဖြစ်လာတော့ ဒီလှေကြီးတွေကလဲ ဘယ်မြင့်တော့မှာလဲ”

“ဒါလဲ ဟုတ်တာပါပဲလေ၊ အစ်ကိုကြီးရော မနက်ဖြန်
ဘယ်သူ့ကို ရေပက်မှာလဲ”

“ဟေ့၊ ဒါကတော့ ဘယ်ပြောလို့ဖြစ်မလဲ”

“ဘယ်သူနဲ့ပဲဖြစ်ဖြစ် အစ်ကိုကြီး အနှုံးမပေးနဲ့နော်”

“ဟား . . . ဟား . . . ဒါလဲ ဘယ်ပြောလို့ရမလဲကွာ”

“ပျော်စရာကြီးကွနော အစ်ကိုကြီး”

“အေးပေါ့၊ တကယ်ကို ပျော်စရာကောင်းပါတယ်၊ ယဉ်ယဉ်
ကျေးကျေး ရေကစားလို့ရတာပေါ့၊ ဒီလို လောင်းလှေနဲ့ ရေပက်တဲ့
ခလေ့က အစ်ကိုကြီးတို့၊ မင်းတို့ ရခိုင်အဖို့းသားတွေရဲ့ ဇိုးရာခလေ့
ပဲကွ၊ သိပ်မြတ်နိုးစရာကောင်းတယ်”

“ကျွန်တော်တို့ရွာမှာလည်း ဒီလိုပဲ လောင်းလှေကြီးနဲ့
ပက်ကြတယ်၊ ဒါပေမဲ့ တစ်နေရာတည်းပဲရှိတယ်”

“အေးကွာ၊ တချို့ရွာတွေဆို ဒီလိုရေမကစားကြတော့ တာတောင် ရှိတယ်”

“ကျွန်တော်ကတော့ သဘောကျတယ်”

“ကျရမှာပေါ့ကွ၊ ငါတို့အဘိုးအဘွားတွေ လက်ထက်ကတည်းက ရှိလာတဲ့ ရေကစားနည်းဟာ၊ နောင်လည်းပဲ ရှိနေရမှာပေါ့။ ရှိနေအောင်လည်း အစ်ကိုတို့က မင်းတို့လိုကလေးတွေကို သိအောင် နားလည်အောင် ပြောပြပေးရမယ်။ ကဲ- ခု အစ်ကိုပြောတာ မင်း သဘောပေါက်သလား”

“ပေါက်ပါတယ် အစ်ကို၊ ကိုယ့်အမျိုးသားမိုးရာ ယဉ်ကျေးမှု ဓလေ့ဆိုတာ ဘယ်တော့မှ မမေ့ရဘူး၊ ပျောက်ကွယ်မသွားအောင် ထိန်းသိမ်းကြရမယ်။ လိုက်နာကြရမှာကို ပြောတာမဟုတ်လား”

“အေး၊ အေးကွာ ဟုတ်တယ်။ ကဲ- ငါတို့ ခြံထဲကို သွားကြစို့” ခြံထဲတွင် ‘သင်္ကြန်မောင်’ အလှပြကားကို ပြင်သူကပြင်၊ ဒိုးတီးသူကတီး၊ သံချပ်ထိုးသူက ထိုးဖြင့် ဆူညံနေသည်။

“ဟာ၊ ဟေ့ကောင် ကျော်စံဦး ခွီးတဲ့မှပဲ၊ ခုမှပေါ်လာတယ်။ မင်းမလာနိုင်လို့ အိမ်လိုက်ခေါ်တော့လည်း မတွေ့ဘူး”

အစ်ကိုသာဦးမောင်က အစ်ကိုကြီးကို မြင်သည်နှင့် ကပျာကယာ ပြေးထွက်လာပြီး ပြောသည်။

“ဒီမှာကွာ ငါ့ညီလေးကို လျှောက်ပြနေရသေးတာ၊ ကဲ- ငါ့ကို ဘာများအရေးတကြီး လိုအပ်နေလို့လဲ”

“ဟေ- ဒါမင်းညီလေးလား၊ အတော်ပဲကွာ ငါတို့ ဒိုးအဖွဲ့မှာ သံချပ်အော်ဖို့ လူလိုနေတာ၊ ဖြစ်ပါ့မလားဟေ့ ညီလေး”

“ကျော်စံဦးညီပါကွ မဖြစ်ဘဲနေပါ့မလား”

အစ်ကိုကြီးက အာမခံနှင့်ပြီဆိုတော့ ခံထူးအောင် ခေါင်းညိတ် ရတော့သည်။ ကိုယ်တိုင်ကလည်း ဖိုးအော်ချင်ဖြစ်နေသည် မဟုတ် ပါလား။

“ကဲ- ဝါဆို ညီလေးဇောနေဦး၊ ကျော်စံဦးက ကားပေါ်တက်၊ ဂီတဝိုင်းထားဖို့ နေရာပြင်ဦးကွ”

အစ်ကိုကြီး ကားပေါ်သို့တက်သွားသည်နှင့် အစ်ကိုသာဦးမောင် က ခံထူးအောင်ကို လက်ဆွဲခေါ်သွားပြီး ဖိုးအဖွဲ့သို့ပို့ပေးသည်။ နားလျှင် အိမ်တွင်းသို့ဝင်ပြီး ရွှေရင်အေးသောက်ကြရန်ပြောပြီး ပြန်ထွက်သွားပြန်သည်။

အော်ဆိုရမည့် သံချပ်များကလည်း ပျော်စရာကြီးပေမို့ အချိန်တိုလေးအတွင်းမှာပင် ခံထူးအောင်နှင့် သင်္ကြန်မောင်က တစ်သားတည်း ဖြစ်သွားတော့သည်။

- “မဇိုးဈေး မဇိုးဈေး ရေတဆိတ်လောက်ပီးပါလားလေ”
- “သနပ်ခါး ဖုံဖုံ နီးလိုနီ ခုယောက်ထိတောင်မ ဆင်းသိလား”
- “လောင်းမဟိလို့ ပီပါခံ၊ ကဗျာကရာဆောက်တဲ့မဏ္ဍပ်”
- “သင်္ကြန်ကျလို့ ရီလောင်းရေ ၊ မာန်မပါတဲ့နှမချေရို့”
- “အစ်ကိုကြီးကမှာလိုက်ကေ၊ မရိဖြူကိုရအောင်လောင်းခဲ”
- “ယောက္ခမကြီးအဆာကျယ်၊ အခါလည်ယဲ့လို့ပစ်လိုက်”
- “အေ... မဏ္ဍပ်သူ မလှစီချင်၊ ချစ်ရီစင်နန်းတို့ပက်ရိုက်လိုက်”
- “သမီး ဟိရေ ဖွီးမာတာ၊ သမက်ယှာ ကြည့်လိုက် ရှုလိုက်”
- “ဟေး... လား... မောင်တို့... ဝါး...”

ခံထူးအောင်တို့အဖွဲ့က အားရပါးရ အော်ဆိုနေကြစဉ် သင်္ကြန်မောင်၏ တေးဂီတဝိုင်းမှ “တစ်ခိုင်လုံးရွှေ” သီချင်းသံက မြိုင်မြိုင်ဆိုင်ဆိုင်ထွက်ပေါ်၍လာသည်။

“ဒီအတာသကြိန်ပွဲမှာလေ xxx ပန်းပိတောက်တွေ ရွှေရည်လူး xxx အဖူးအပွင့်ဝေတူးတင့်နေ xxx မြိုင်မြိုင် ဆိုင်ဆိုင် တစ်ခိုင်လုံးရွှေ xxx”

“တစ်ခိုင်လုံးရွှေ သီချင်းသံကလည်း ကံ့ချင်စရာကောင်းလှသည်။

“ကဲ- ဒီအဖွဲ့ကနားမယ် အားလုံးရွှေရင်အေးသောက်ကြမယ် ဟေ့၊ ဘာလိုလိုနဲ့ နာရီပြန်နှစ်ချက်ထိုးသွားပြီ”

“ဒါဆို ရေချိုးမှာနဲ့ အဝတ်အစားလဲကြရမှာနဲ့ ပြန်ကြဦးမှပဲ”

“သုံးနာရီခွဲလောက်တော့ ထွက်နိုင်မှကွနော်. . .”

တစ်ယောက်တစ်ပေါက်ပြောကြရင်းမှ ရွှေရင်အေးသောက် ကြသည်။ ပြီးလျှင် အလှပြကားလည်း အားလုံးပြင်ဆင်ပြီးသွားပြီမို့ စံထူးအောင်တို့ညီအစ်ကိုနှစ်ယောက် ညနေအလှပြကားပေါ်တွင် လိုက်ပါရန်အတွက် အဝတ်အစားလဲရန် အိမ်သို့ပြန်လာကြ တော့သည်။

ညနေစောင်းလေပြီ။ စစ်တွေမြို့၏ အဓိကလမ်းမကြီးဖြစ် သည့် ဦးဥတ္တမလမ်းမကြီးတွင် အုတ်အုတ်ကျက်ကျက်ဖြင့် စည်ကား နေပြီ ဖြစ်သည်။

သကြိန်မောင်သည်လည်း အလှဆုံးဖြစ်နေပေပြီ။ အစ်ကိုကြီး တို့ သကြိန်မောင်အဖွဲ့က ရခိုင်ပုဆိုး ကြည်ပြာရောင်၊ ခွပ်အင်္ကျီ အဖြူ တိုက်ပုံအဖြူ ဆင်တူဖြင့် ချင်းသန့်ချောမောနေကြသည်။ အစ်ကိုကြီးတို့နှင့် ဆင်တူဖြစ်စေရန် စံထူးအောင်ကို ပါပါက သူ၏ ရခိုင်ပုဆိုးအားပေးသည်။ ထို့ကြောင့် စံထူးအောင်လည်း လှလှ ပပလေး ဖြစ်နေသည်။

စံထူးအောင်ကားပေါ်ရောက်ပြီးနောက် မကြာမီ သင်္ကြန်မောင်
အလှပြကားကြီး ခြံထဲမှ မောင်းထွက်တော့သည်။

ဦးဥတ္တမလမ်းမကြီးပေါ်သို့ သင်္ကြန်မောင်ရောက်လာချိန်တွင်
သင်္ကြန်မောင်၏ရှေ့၌ အလှပြကား သုံးစီး ရောက်နှင့်နေပေသည်။

ကားအားလုံးပင် အလှဆုံးပြင်ဆင်ထားပြီး မိုးရာအကအခုန်၊
အတီးအမှုတ်များဖြင့် ဆူညံ၍ နေသည်။ 'သင်္ကြန်မောင်'၏
နောက်မှ 'ရွှေသင်္ကြန်'၊ နောက်တွင် 'ပီတောက်ချစ်သူ'က
အဝါရောင်တူညီ ဝတ်စုံဖြင့် မြူတူးတက်ကြွလျက်၊ နောက်မှာလည်း
ကားတန်းကြီးကတရွေ့ရွေ့...။

အားပေးကြည့်ရှုနေကြသည့် စစ်တွေမြို့လူထုကြီးကလည်း
တိုးစည်သံ၊ ဝိုးပတ်သံ၊ ခေတ်ပေါ်တေးဂီတသံတို့ဖြင့် ပျော်ရွှင်
တက်ကြွစွာ ကခုန်နေကြသူများကို ရွှင်လန်းအားရကျေနပ်သည့်
အပြုံးများဖြင့် လမ်းဘေးဝဲယာမှလည်းကောင်း၊ တိုက်ဝရန်တာများ
ပေါ်မှလည်းကောင်း ကောင်းအိုးဩဘာပေးလျက်...။

ကားပေါ်မှလိုက်ရသည်ကို အရသာတွေ့နေသည့် စံထူးအောင်
က အားပေးနေသည့် ပရိသတ်ကို ငဲ့ကြည့်ပြီး အပျော်ကြီးပျော်နေ
တော့သည်။

သာယာမှုနုနုနုပြောရေ
တောတောင်နီမြို့၊ ကြည့်လို့မဆုံး
သိကြားစိုးပိုင်၊ ပြည့်မဏ္ဍိုင်
ပြည်ရခိုင်နန်၊ မပြားမနား
သမီးဟိရေမွှီးမာတာ သမက်ယှာကြည့်လိုက်ရွှဲလိုက်...။

သံချပ်ကို အော်၍ဆိုရင်း စံထူးအောင် ပျော်နေပါသည်။
အလှပြကားကြီးနှင့် လူထုပရိသတ်များသည် အတူလ မာရဇိန်

စေတီတော်ကြီးကို ဦးခိုက်လျက် တရွေ့ရွေ့သွားနေပါသည်။

ဘုရားသို့ရောက်လျှင် နံ့သာရေများဖြင့် ရေသပ္ပာယ်ပြီး ဆုမွန်
ကောင်းများ တောင်းကြပါသည်။

မနက်ဖြန် သင်္ကြန်အကြတ်နေ့တွင်တော့ စံထူးအောင်
တို့သည် ရခိုင်မိုးရာလေနှင့်အညီ အတာသင်္ကြန်ပွဲတွင် ပျော်ရွှင်စွာ
ရေပက်ဆော့ကစားကြတော့မည်ဖြစ်ပါသည်။

အနန်း (၈)

မော့ခိုးပတ် သိမ့်သိမ့်တုန် “မောင်ခေတ်” ချော်သည့် ပွဲကဆုန်

နှစ်သစ်ကူး၍ တန်ခူးလကုန်ပြီး ကဆုန်လသို့ ရောက်ခဲ့ပါပြီ။
ယနေ့သည်ပင် ကဆုန်လပြည့်အဖိတ်နေ့ (ကဆုန်လဆန်း
ဆယ့်လေးရက်) ဖြစ်ပါသည်။

“ကဆုန်-နယုန် ငွေ့ငွေ့ခုန်” ဟူသော စကားနှင့်အညီ
နေမင်းကြီးသည် ခြစ်ခြစ်တောက်အောင်ပင် ပူနေပါသည်။
ကဆုန်လသည် နွေနှောင်းအခါကာလပေမို့ အစွမ်းကုန်အောင်
ပူနေရောသလားဟုပင် မှတ်လောက်ပါသည်။ နေပူရှိန်ကြောင့်
ပတ်ဝန်းကျင်သည် သွေ့ခြောက်၍နေသည်။ သည်ကြားထဲတွင်
နွေလေပူက ဖုန်ထူထူကို သယ်ယူလာလိုက်သေးသည်။

ဤမျှ နေပူရှိန်ပြင်းထန်နေပါသော်လည်း စစ်ကိုင်းတိုင်း၊
ရေဦးမြို့နယ်အတွင်းရှိ ရေဦးမြို့နှင့် နှစ်မိုင်မျှသာဝေးသော ထိန်ပင်
ကုန်းရွာလေးကမူ နေပူပူ ဖုန်ထူထူကြားမှပင် အပူမာတ်ကို
အန်တု၍ ပျော်ရွှင်စွာ လှုပ်ရှားနေကြပါလေသည်။

ထိုအထဲတွင် ထိန်ပင်ကုန်းရွာသားလေးများလည်းဖြစ်ပြီး
ထိန်ပင်ကုန်းရွာ အစိုးရမူလတန်း ကျောင်းသားလေးများလည်း

ဖြစ်ကြသော မောင်ဇော်နှင့်သူငယ်ချင်းတစ်စုလည်း အပါအဝင် ဖြစ်လေသည်။ နွေရာသီ ကျောင်းရက်ရှည်ကြီးပိတ်၍ သင်္ကြန်ပွဲကြီး ပြီးကတည်းက မောင်ဇော်တို့ မျှော်လင့်တောင့်တခဲ့ကြသော ကဆုန်လ ညောင်ရေသွန်းပွဲတော်ကြီးကို နက်မြန် ကဆုန်လပြည့် နေ့တွင် ကျင်းပတော့မည် မဟုတ်ပါလား . . . ။

ယနေ့ နံနက်စာထမင်းစားပြီးကတည်းက မောင်ဇော် တစ်ယောက် အိမ်မှထွက်ခဲ့ပြီး သူငယ်ချင်းများကို စုသည်။

မောင်ဇော်ခေါင်းဆောင်သည့် ဆွေလင်းမောင်၊ ဝေလင်း အောင်၊ ကျော်နိုင်ဝင်းတို့က နိုင်ဦးအိမ်သို့ နိုင်ဦးကိုခေါ်ရန် ရောက်လာကြသည်။

လယ်ယာလုပ်ငန်းခွင်မှ အနားယူချိန်ဖြစ်သောကြောင့် အိမ်တိုင်းတွင် လူစုံတက်စုံဖြင့် စည်ကားနေသည်။ နံနက်ခင်း မှာပင် မုန့်ဆီကြော်နို့ကို ရနေသည်။

မောင်ဇော်တို့ နိုင်ဦးအိမ်သို့ရောက်သွားချိန်တွင် နိုင်ဦးက နွားရေသောက်ရန်ခပ်နေသဖြင့် ထိုင်စောင့်နေကြရသေးသည်။

မောင်ဇော်တို့အားလုံးပင် မူလတန်းကျောင်းသားလေးများ ဖြစ်သော်လည်း အိမ်အလုပ်ကို ကိုယ်နိုင်သမျှဖြင့်သော်လည်း ဝိုင်း၍ ကူညီလုပ်ကိုင်ကြရပါသည်။ သုံးရေခပ်ရသည်။ နွားဆေးကျုံး ရသည်။

ကောက်စိုက်ချိန်၊ စပါးရိတ်ချိန်များတွင် လယ်တောသို့ ရေခွေးအိုးပို့၊ ထမင်းပို့၊ သွားပေးရသည်။ ကလေးထိန်းပေးရသည်။ ဟင်းရွက်ခူး၊ မန်ကျည်းရွက်ခူး အပါအဝင် မိခင်ကခိုင်းသည့် တောက်တိုမယ်ရလေး များစွာကို လုပ်ပေးရသည်။

ယခု ကဆုန်ညောင်ရေသွန်းပွဲတော်တွင်တော့ ယနေ့နှင့် မနက်ဖြန်ပါ ရေခပ်၊ တံမြက်စည်းလဲ့ အလုပ်ပြီးသည်နှင့် နေကုန် အောင်လည်ခွင့်ကို ရရှိထားကြပါသည်။

ကျော်နိုင်ဝင်းက နိုင်ဦးကို စောင့်နေစဉ်မှာ နွားတဲဘေးရှိ သရက်ပင်ပေါ်သို့ တက်ပြီး သရက်သီးစိမ်းများကို ဆွတ်ယူ နေသည်။

“ဟေ့ကောင် သုံးလုံးလောက်ဆို တော်ပြီကွ၊ ဝေစားတာပေါ့”

မောင်ဇော်က အပင်ပေါ်မော့၍ အော်နေစဉ် နိုင်ဦး ရေခပ်ပြီး သွားသည်။ သုံးလုံးဟု အော်ပြောသော်လည်း ကျော်နိုင်ဝင်းက သရက်သီးငါးလုံး ခူးလာခဲ့သည်မို့ တစ်ယောက်တစ်လုံးစီယူလိုက် ပြီး ချက်ချင်းပင် ခွဲစားလိုက်ကြတော့သည်။

“ကဲ- ခု ငါတို့ ဘယ်ကိုသွားကြမှာလဲဟေ့၊ ငဇော်”

“မြသပိတ်မဲပေါက်တဲ့ ဦးကြီးဘမောင်အိမ်က အရင်ဆုံးသွား မယ်ကွာ၊ ပြီးတော့ ဇာတ်တိုက်နေတဲ့ အိမ်တွေ လျှောက်ကြည့် ကြမယ်”

“အေး... ကောင်းတယ် ဦးကြီးဘမောင်အိမ်က လက်ဖက် သုပ်၊ ချင်းသုပ် အဝတုပ်ရမယ်ကွ”

ပြောပြောဆိုဆိုပင် သရက်သီးစားထား၍ ပေနေသည့်လက် များကို ပုဆိုးတွင်သုတ်လိုက်ကြပြီး နိုင်ဦး၏အိမ်မှ သူငယ်ချင်းတစ်စု ထွက်လာကြတော့သည်။

“ဟေ့- အနောက်ပိုင်းက အ အ၊ ဇာတ်တိုက်နေတာက ရယ်ရ တယ်ကွ၊ အဲဒီကိုသွားရအောင်”

“အ အ၊ ဇာတ်ဆိုတာက ဘယ်လိုလဲကွ၊ စကားမပြောမှတော့ ကြည့်တဲ့သူတွေ ဘယ်လိုလုပ်နားလည်မလဲ”

ကျော်နိုင်ဝင်းကို မေးနေသည့် နိုင်ဦးအား မောင်ဇော်က ဇက်ပိုးကိုရိုက်လိုက်ပြီးမှ -

“မင်းဆိုတဲ့အကောင်ဟာ တော်တော်အူသေးတာပဲ၊ မင်း နာမည်ကိုတောင် နိုင်အူလို့ ပြောင်းဖို့ကောင်းနေပြီ”

“ကဲပါ၊ အူတယ်ပဲပြောပြော အ၊ တယ်ပဲပြောပြော မသိတာ က မသိတာပဲ”

“ဒီကောင် တစ်ခါမှ ဇာတ်တိုက်တဲ့နေရာကို မရောက်သေးဘူး ထင်တယ်”

“မရောက်ဘူး၊ ဒီတစ်ပတ်လုံး အဘနဲ့ ပဲလှေလိုက်နေရတာ”

“အော် . . . အော် ဒါဆိုရင်တော့လွတ်စေကွာ၊ မှတ်ထား အ. အ ဇာတ်ဆိုတာ နောက်က ကက်ဆက်ဖွင့်ထားပြီး လူက ကက်ဆက်ဇာတ်လမ်းထဲကအတိုင်း စကားမပြောဘဲ လက်ဟန် ခြေဟန်လုပ်တာ၊ လွဲသွားတဲ့အခါ သိပ်ရယ်ရတာပဲ”

မောင်ဇော်က သေသေချာချာခွင်းပြသောကြောင့် နိုင်ဦး နားလည်သွားပြီး တဟဲဟဲ ရယ်နေသည်။

“ငါတို့မြောက်ပိုင်းက ကုလားက ကလည်း ကြည့်လို့ကောင်း တယ်၊ ကိုသံချောင်းကြီးက ကုလားမလုပ်တာ တကယ်တူတယ်၊ ကိုပေသီးက ကုလားလုပ်တာ”

“ဟား. . . ဟား ကိုပေသီးက ပုပုလေး ကိုသံချောင်းက အရှည်ကြီး တကယ့်ဟာသအတွဲပဲ၊ သွားကြည့်ရမယ်”

“ရွာအလယ်က မင်းသားမင်းသမီးမြိုင်ထအက တိုက်နေတာ ကွ၊ မင်းသားတဲ့ ကိုထင်ပေါ်ကြီးက၊ သူ့ကိုယ်သူ ဘီအီးဒီစီ ထင်ပေါ် တဲ့ကွ”

“ငါဖြင့် ဘီအီးဒီအောင်သိုက်လို့ပဲ ကြားဖူးတာ၊ ဘီအီးဒီ ထင်ပေါ်ဆိုလဲ ဟုတ်သေး”

“ဟောဒါကြောင့် မင်းကို နိုင်အုလို့ပြောတာ၊ ဘီအီးဒီဆိုတာ အရက်ဆိုင်ကိုပြောတာဟာ ကိုထင်ပေါ်ကြီးက အရက်သိပ်သောက် တယ် မဟုတ်လား။ ဒါကြောင့် သူက ဘီအီးဒီထင်ပေါ် ဖြစ်သွား တာပေါ့”

ပြောလိုက်တော့လည်း နိုင်ဦးက သဘောပေါက်သွားပြီး တဟားဟား ရယ်ချလိုက်သည်။

“ဟားဟားဟား ဟုတ်ပါရဲ့၊ ငါ့ကိုကလည်းအူပါတယ်”

“ခွေးလေးမြတို့ အရှေ့ပိုင်းက ရေဦးက အငြိမ့်မင်းသမီး ငှားတယ်တဲ့ကွ”

“အံ့မယ် အစ်ကိုဝင်းနိုင်လူငယ်အဖွဲ့က မန္တလေးက အဆိုကျော် နှစ်ယောက်သွားငှားတာ ဒီနေ့ ပြန်ရောက်မှာတဲ့”

“ဟာ- ဒါဆို ဒီနှစ်ပိုစည်မှာကွ”

တစ်ယောက်တစ်ပေါက်ပြောနေရင်း ဆွေလင်းမောင်က ဦးရွှေလုံးအိမ်အောက်တွင် ဝပ်နေသည့်ခွေးကို ခဲနှင့်ပေါက်လိုက်သဖြင့် ခွေးကတစ်ရွှေထိုးဟောင်ပြီး လိုက်ကိုက်သောကြောင့် ငါးဦးသား ဖဝါးနှင့်တင်ပါး တစ်သားတည်းကျအောင် ပြေးခဲ့ရလေတော့သည်။

မြသပိတ်မဲပေါက်ထားသည့် ဦးဘမောင်၏အိမ်မှ ဖွင့်နေသည့် လော်စပီကာမှ အဆိုကျော် ဟင်္သာတထွန်းရင်၏ ‘စာဉ်’ သီချင်းသံ က ထိန်ပင်ကုန်းရွာကို လွှမ်း၍နေသည်။

ကဆုန်လပြည့်နေ့မတိုင်မီ တစ်ပတ်ခန့်ကြို၍ မြသပိတ်မဲကို တစ်ရွာလုံးနှိုက်ကြပါသည်။ တိတိကျကျ မသိကြသော်လည်း ရှေးအခါ

မြတ်စွာဘုရားသခင် သက်တော်ထင်ရှားရှိစဉ်အခါက မဟာဇုက ဆိုသူ ဆင်းရဲသားကြီးတစ်ဦးသည် ယခုလိုပင် မဲနှိုက်ရာ ဘုရားရှင်၏မြသပိတ်ကို မဲပေါက်ပြီး ဘုရားရှင်အား ဆွမ်းကပ်လှူခွင့်ရသောကြောင့် သူဌေးကြီးဖြစ်သွားဖူးသည့်အကြောင်းကို အမေကြီးက မကြာခဏပြောပြဖူးသည်မို့ မြသပိတ်မဲပေါက်လျှင် ကံကောင်းသူဖြစ်သည်ဟု မောင်ဇော်တို့နားလည်ကြသည်။

မောင်ဇော်တို့ရွာတွင် ယခုလိုအဖိတ်နေမှစ၍ မြသပိတ်မဲပေါက်သည့်သူက ဘုရားရှင် ကိုယ်စားပြုသပိတ်ကို ပင့်ဆောင်ပြီး အိမ်၌ ပူဇော်ကြသည်။ မြသပိတ်ရသည့်အိမ်အား ပရိသတ်ကို ကွမ်း၊ ဆေးလက်ဖက် ဧည့်ခံရန်အတွက် ရွာမှစုပေါင်းပြီး ငွေလှူဝါန်းကြသည်။

မြသပိတ်ရသည့် အိမ်ရှင်ကလည်း ပရိသတ်အား ထမင်း၊ ကြာဆံ၊ အုန်းနို့ခေါက်ဆွဲ စသည်ဖြင့် တတ်နိုင်သမျှနှင့် ကျွေးမွေးဧည့်ခံလေ့ရှိသဖြင့် မောင်ဇော်တို့အဖွဲ့က မြသပိတ်ရသည့်အိမ်သို့ အရင်ဦးဆုံး ရောက်ရှိလာကြခြင်း ဖြစ်တော့သည်။

မောင်ဇော်တို့ မျှော်လင့်ထားကြသည့်အတိုင်းပင် ဦးကြီးဘမောင် အိမ်ရှေ့တွင် ထိုးထားသည့် မဏ္ဍပ်တွင်းသို့ဝင်၍ ဟန်ဟန် ပန်ပန် ထိုင်လိုက်ကြသည်နှင့် သူတို့ရှေ့သို့လက်ဖက်ပွဲများ လာ၍ချပေးသည်။ ဝါနပြုသည့်ပွဲမို့ ကလေးလူကြီး ခွဲခြား၍ မထားပါ။ မောင်ဇော်တို့ကလည်း အလှူရှင် ဝါနမြောက်အောင် အားရပါးရ စားလိုက်ကြပါ၏။

မဏ္ဍပ်တွင်း၌ ပြင်ဆင်ထားသည့် ပန်းစက္ကူကြီး ရောင်စုံများ၊ ပူစီပေါင်းများ၊ မဏ္ဍပ်တိုင်တွင် အလှူချိတ်ထားသော မြကွဲဒိန်ပေါင်းစုံတို့ကိုကြည့်ပြီး လှ/မလှ ငြင်းကြရသေးသည်။

“မေသန်းနုက လှတယ်ကွ”

“လင်းဇာနည်ဇော် က ပိုလှတယ်ကွ”

“ဟေ့- ငါကတော့ ကျော်ရဲအောင်မှ သဘောကျတာ”

“နေဆန်းကမှ မိုက်တာ”

“လာကြဟေ့ ဘီအီးဒီစီထင်ပေါ်ဇာတ်သွားကြည့်ကြရအောင်”

မောင်ဇော်၏စကားကို ကန့်ကွက်သူမရှိ တစ်ဖွဲ့လုံးပင် ရွာလယ်ပိုင်းသို့ ချီတက်လာခဲ့ကြသည်။

မန်ကျည်းပင်၊ ကုက္ကိုပင်ကြီးများအောက်ရှိ ဖိုကျင်းများ၌ မုန့်ဆီကြော်၊ မုန့်ပေါက်ကြော် ညော်နဲ့များက သူတို့၏နာဝသို့လာ၍ ကလီ နေကြသည်။ အချို့က မုန့်နီထုပ်၊ မုန့်ဖြူထုပ် ပေါင်းအိုးများကို ပေါင်းနေကြပါသည်။

နေရာသီ မီးဘေးကာကွယ်ရန်အတွက် မီးဖို၌ မချက်ပြုတ် ကြဘဲ အိမ်အနီးတွင် ဖိုကျင်းများတူး၍ ချက်ကြပြုတ်ကြသည်မှာ ထိန်ပင်ကုန်းရွာ၏ စည်းကမ်းကောင်းတစ်ခုပင်ဖြစ်ပါသည်။

လမ်းတွင် မောင်ဇော်၏ အရိုးလေးအိမ်ကို ဖြတ်သွားရပါ သည်။ သီးပင်ခြေရင်းရှိ ဖိုကျင်းတွင် မုန့်ကြော်နေသည့် အရိုးလေး က သူတို့ကို မြင်သွားသည်။

“ဟဲ့- ငဇော်တို့မဟုတ်လား၊ လာကြစမ်း ငါ့ကို ရေ တစ်ခေါက် လောက် ဆွဲထည့်ပေးသွားစမ်း၊ ငါ့မှာ မုန့်ကြော်နေရတာနဲ့ ရေကို မခပ်အားသေးဘူး”

မောင်ဇော်က သူ့အဖွဲ့အား ပခုံးတွန့်ပြသည်။

“လုပ်စမ်း၊ လုပ်စမ်း နင့်အစ်ကိုက ဘာဆိုလား တီးလုံးတိုက် တဲ့ နင့်ဦးလေးကလည်း မနက်ကတည်းက ဘုန်းကြီးကျောင်းထွက်

သွားလိုက်တာ၊ နင့်အစ်မကလည်း ခုထိ ရေဦးဈေးသွားတာ မြန်မရောက်လာဘူး”

တကယ်လုပ်ရတော့မှာမို့ မောင်ဇော်က ရေငင်ပုံးကိုယူသည်။ ကျန်လူများလည်း မနေသာတော့ -

“ကဲပါကွာ၊ မြန်မြန်ပြီးအောင် ငါတို့လည်းဝိုင်းခပ်မယ်၊ ရေပုံးယူမနေနဲ့၊ အဲဒီက ရေဘိုးသုံးလုံးစလုံး ဆွဲခဲ့ရအောင်၊ နှစ်ယောက်တစ်ဘိုး ဆွဲလိုက်ရင် ပြီးရောပေါ့”

လုပ်လိုက်ကြတော့လည်း ခဏနှင့်ပင် ပြီးသွားသည်။

“ဒါကြောင့် ဆရာကပြောတာ၊ တစ်ယောက်တစ်လက် ကျောင်းသားလက် စုပေါင်းလုပ်ရင်မကြာဘူး ဆိုတာလေ”

“အေးပါ အေးပါ၊ စုပေါင်းလုပ်ခြင်း အကန့်ကတော့ အနီးလေးက မုန့်ဆီကြော်တစ်ချပ်စီ ပေးလိုက်ခြင်းပါပဲ”

“ဟဲ . . . ဟဲ . . . ဟဲ . . .”

အားလုံးပင် ပျော်နေကြသည်မို့ ဘာပြောပြောရယ်စရာ ချည်းသာ ဖြစ်နေပါတော့သည်။

မောင်ဇော်တို့အဖွဲ့ နောက်ဆုံးရောက်သွားသည့်နေရာမှာ ရွာတောင်ဖျားရှိ ဝိုးပတ်ဝိုင်းရွှံ့ရာကို ဖြစ်သည်။ ကိုကြီးပြေအေး၏ ဝိုးပတ်ဝိုင်းက လူစည်ကားနေသည်။

အေးဖျားရွှံ့နစ်နေသည့် ဝိုးပတ်အဖွဲ့မှာ မောနေသည့်ဟန်မရှိ၊ အားလုံးပင် တက်ကြွစွာတီးလျက် ရှိကြသည်။ အားမာန်ပါသည့် ဝိုးပတ်သံက လူတိုင်းကို မြူးတူးရွှင်လန်းစေပါသည်။

ဝိုးပတ်သံကြောင့် မောင်ဇော်တို့အဖွဲ့ ခြေလှုပ်လက်လှုပ်နှင့် ကျင်စိတ်များ တဖွားဖွား ပေါ်၍လာတော့သည်။

“ငဇော် ‘က’ပါလားကွ”

“မ’က’ရဲလို့ပေါ့ကွာ၊ ‘က’ရဲရင် မင်းတောင်ပြောစရာမလိုဘူး”

ထိုစဉ် ဦးရွှေရိုး က၊သည့် ကိုစိန်လှမောင်က မောင်ဇော်ကို ရွာထိပ်ရှိ ကွမ်းယာဆိုင်မှ ကွမ်းယာဝယ်ခိုင်းသဖြင့် ကွမ်းယာထုပ် ဝယ်ပေးလိုက်ရသေးသည်။

ဦးပတ်အဖွဲ့အား အိမ်ရှင်ဦးဖိုးတောနှင့် ဒေါ်ရွှေလှမိတို့က မုန့်ဖက်ထုပ်ကျွေးသဖြင့် မောင်ဇော်တို့ပါ စားကြရသည်။

“ဟဲ့- ဒီကောင်လေးက ဒီရောက်နေတာကိုး၊ ဟိုမှာ နင့်အမေ က လိုက်ရှာနေတာ”

ဝေလင်းအောင်၏ ခေါင်းကိုပုတ်၍ပြောသံကြောင့် မောင်ဇော် တို့အားလုံး မော့ကြည့်တော့ ဝေလင်းအောင်တို့နှင့် အိမ်နီးချင်း အစ်မသန်းဌေး ဖြစ်နေသည်။

“ဘာလုပ်ဖို့တုလဲ၊ ကျွန်တော် ဒီနေ့ လျှောက်လည်မယ်လို့ ပြောခဲ့သားပဲ”

“နက်ဖြန် ဆွမ်းတော်ကြီးကပ်ဖို့ မုန့်ထုပ်ဝယ်ခိုင်းမလို့တဲ့”

“ဟာဗျာ အစ်မ ရေဦးကိုသွားတာပဲ၊ သူက မဝယ်ခဲ့ဘူးတဲ့လား”

“နင့်အစ်မက ညောင်ရေသွန်းပွဲဝတ်ဖို့ အင်္ကျီအပ်ထားတာ စောင့်ယူနေရလို့ မေ့ခဲ့တယ် ပြောသံကြားတာပဲ၊ သွားလိုက်ဦး ခုကိုပဲ နေစောင်းနေပြီ”

“ဟုတ်ကဲ့”

ဝေလင်းအောင်က ရေဦးကို သွားရဦးမည်ဖို့ ထိုင်ရာမှထ လိုက်သည်။

“မင်းပြန်မှတော့ ငါတို့လဲ ပြန်ကြမှဘဲ ဟေ့ကောင်တွေ နေခဲ့ ဦးမလား”

“ဟင့်အင်း ငါတို့လဲပြန်မယ်”

အားလုံး တညီတညာတည်းပင် အိမ်ပြန်ကြရန် ဒေါ်ရွှေမိတို့ ခြံထဲမှအထွက်တွင် ယခုမှဝင်လာကြသည့် သက်ဇော်၊ အောင်မျိုးနိုင် နှင့် တရုတ်ကြီးတို့သုံးယောက်နှင့် တွေ့ကြသည်။

“မင်းတို့က ပြန်ကြတော့မှာလား . . .”

“အေးကွ- ငါတို့ရောက်တာကြာနေပြီ၊ မင်းတို့က နောက်ကျ တာကိုး”

“နောက်ကျဆို ဟောဒီကောင် သက်ဇော်က နက်ဖြန် ညောင်ရေ သွန်းပွဲလှည့်တဲ့အခါ ဝတ်ဖို့ချုပ်ထားတဲ့အင်္ကျီနဲ့ပုဆိုးက ရေဦးက အပ်ချုပ်ဆိုင်မှာ ဒီနေ့မှ တမေ့တမော စောင့်ယူနေရတာလေ”

“အံ့မာ . . အံ့မာ ငနိုင်ရာ၊ မင်းအစ်မအင်္ကျီ စောင့်ရတာတော့ မပြောဘူးနော်”

“ဟေ့ကောင်တွေ ဒါကအရေးမကြီးဘူး၊ ညကျရင် ဘုန်းကြီး ကျောင်းဝင်းထဲမှာ ငွီဒီယိုသုံးကား ပြမှာတဲ့ကွ”

ငွီဒီယိုသံကြားသဖြင့် တရုတ်ကြီးကေးကို စိတ်ဝင်စားသွား ကြသည်။

“မင်းကို ဘယ်သူပြောသလဲကွ တရုတ်ကြီး”

“ဦးပခွင်းကုသလ ပြောတာကွ၊ ငါ့ကိုတော့မဟုတ်ဘူး အဘကို ပြောနေတာ”

“ဦးပခွင်းပြောတာဆိုရင် ဟုတ်တယ်၊ ဘယ်အချိန်ပြမှာတဲ့လဲ”

“ဟာကွာ ပြမယ်ဆိုရင်ပြီးတာပဲ၊ ဘယ်အချိန်ပြပြပေါ့”

“အေးပါလေ ဟုတ်ပါတယ်၊ ကဲ- ဒါဆိုငါတို့ သွားမယ်ဟေ့ ညကျမှ ဆုံကြစို့”

လူစုကွဲသွားသော်လည်း မောင်ဇော်နှင့် ကျော်နိုင်ဝင်းက
အိမ်နီးချင်းမို့ အတူတူပင်ပြန်လာကြသည်။

“ငဇော်ရေ”

“ဝေ . . .”

“ငါတို့ရွာ မီးထွန်းပွဲတို့၊ ဝါဆိုပွဲတို့၊ သင်္ကြန်ပွဲတို့လဲ လုပ်ကြပါ
တယ်။ ဒါပေမဲ့ ဒီကဆုန်ညောင်ရေသွန်းပွဲက ပိုပျော်စရာကောင်း
တယ်နော်”

“အေး- မင်းပြောတာဟုတ်တယ်”

“တစ်ရွာလုံးကလည်း ဒီကဆုန်ပွဲမှာမှ ပိုပြီး စိတ်ပါလက်ပါ
ကျကြ ခုန်ကြနဲ့”

“ဒါလည်း ဟုတ်တာပဲ၊ အဖေပြောတာတော့ ကဆုန်လပြည့်
နေ့က ဗုဒ္ဓနေ့လို့ ပြောတယ်ကွ”

“အဲဒီလို ဘာလို့ပြောတာလဲ”

“အဲဒါတော့ ငါလည်းမသိဘူး၊ ညကျမှ အဖေ့ကို သေသေ
ချာချာ မေးကြည့်ရမယ်”

“မင်းသိရင် ငါ့ကိုလည်း ပြောပြနော်”

“အေးပါ၊ ကဲ- ငါ့အိမ်ကိုရောက်ပြီ မင်းဝင်ဦးမလား”

“မဝင်တော့ဘူးကွာ၊ သွားမယ်”

မောင်ဇော်အိမ်ပြန်ရောက်သောအခါ အဖေ၊ အမေနှင့်အစ်မ
တို့ပင် ညနေစာ စားနေကြပေပြီ။

မိုးလေကင်းစင်လျက်ရှိသဖြင့် လမင်းသည် ထိန်ထိန်သာနေ
သည်။ ညဉ့်ဦးယံတွင် တိုက်ခတ်လာသည့် နွေလေပြေနှင့်အတူ

အင်ကြင်းပန်းနှင့် စကားဝါပန်းတို့၏ မွှေးပျံ့သည့်ရနံ့သင်းသင်းလေးများ ပါလာတတ်သည်။

နေ့လယ်ခင်းက နေရောင်အောက်တွင် တက်ကြွစွာ လှုပ်ရှားနေခဲ့သည့် ထိန်ပင်ကုန်းရွာလေးသည် ညအခါ လရောင်အောက်၌လည်း ပျော်ရွှင်စွာ သွားလာလှုပ်ကိုင်လျက်ရှိကြသည်။

မောင်ဇော်တို့အိမ်ရှေ့ရှိ မန်ကျည်းပင်ကြီးအောက်မှ ကွပ်ပျစ်သည် ကျယ်ပြန့်သမျှ ရွာလယ် လမ်းမကြီးနှင့်လည်း ကပ်လျက်ရှိသောကြောင့် လူစည်ကားနေပါသည်။

တစ်ယောက်ဝင်တစ်ယောက်ထွက်ဖြင့် လူပြတ်သည် မရှိတော့။ အမေက ရေခွေးကြမ်းတိုကို အဆက်မပြတ်စေရန် ထည့်ပေးနေသည်။ လက်ဖက်၊ ချင်း၊ ပဲကြမ်းကြော်၊ နှမ်း၊ မြေပဲ၊ ဆီ၊ ဆားတို့ ရောနယ်ထားသည့် လက်ဖက်အုပ်ကိုလည်း ချထားပေးသည်။ အဖေနှင့်ဦးလေးရွှေအောင်တို့က ဒိုင်ခံ၍ ဧည့်ခံစကားပြောနေသည်။

ယနေ့ည အဖေတို့ပြောသည့် စကားများက စပါးအကြောင်း၊ နွားအကြောင်းများ မပါပါ။ မနက်ဖြန်နံနက် ဆွမ်းတော်ကြီးလှည့်မည့် အစီအစဉ်၊ အာဂန္တူ (ဘုန်းကြီးဧည့်သည်)များအား ဧည့်ဝတ်ပြုရမည့် အစီအစဉ်၊ ညနေတွင် ညောင်ရေသွန်းပွဲလှည့်ရာ၌ လုပ်ရကိုင်ရမည့်အကြောင်းများသာ ဖြစ်ပေသည်။

အဖေက ဧည့်သည်များနှင့် စကားမပြတ်သေးသဖြင့် မောင်ဇော်က သိချင်သည်ကိုမေးရန် စောင့်နေစဉ် ကျော်နိုင်ဝင်းရောက်လာသည်။

“မင်းရောက်လာတာနဲ့အတော်ပဲ၊ ငါတောင် အဖေ့ကို မမေးကြည့်ရသေးဘူး။”

သူ့အသံကို အဖေကကြားသွားသည်။

“မင်းက ဘာမေးချင်လို့လဲ လူလေးရ”

“ဒီလိုပါအဖေ၊ ကျွန်တော်ရော ကျွန်တော့်သူငယ်ချင်းတွေကရော သိချင်နေကြတာရှိပါတယ်”

“ဘာကိုလဲ လူလေးရဲ့ မေးပါ”

“ကျွန်တော်တို့ရွာမှာ တခြားသီတင်းကျွတ်ပွဲ၊ ဝါဆိုပွဲ၊ သင်္ကြန်ပွဲ တွေထက် ဒီကဆုန်ပွဲက ဘာဖြစ်လို့ ပိုပြီးစည်ကားရတာလဲ ဆိုတာ ရယ်၊ ပြီးတော့ အဖေပြောဖူးတဲ့ ကဆုန်လပြည့် ဗုဒ္ဓနေ့ဆိုတာ ဘာကြောင့်ပြောရတာလဲဆိုတာကို သိချင်ကြတာပါ။ အဲဒါ ခု ကျွန်တော်တို့ကို ပြောပြပါလား အဖေ”

မောင်ဇော်စကားဆုံးလျှင် အဖေမျက်နှာ ပြုံးပြုံးကြီးဖြစ် သွားသည်။

“ဟေ့- လူလေးတို့က တော်တယ်ဟေ့၊ ဒီကဆုန်လပြည့်နေ့ဟာ ဘာကြောင့် ဗုဒ္ဓနေ့လို့ခေါ်ကြသလဲဆိုတာ ရွာထဲက တချို့လူတွေ တောင်မှ မသိဘူးကွ၊ မသိတာကိုလဲ သိအောင်မေးရကောင်းမှန်း နားမလည်ဘူး၊ သူများယောင်လို့ယောင်ရတယ်၊ အမောင်တောင် မှန်းမြောက်မှန်း မသိဆိုတာတွေ”

“ဒီလိုကွ၊ လူလေးတို့ရဲ့ တခြားပွဲတော်တွေထက် ဒီ ကဆုန်ပွဲက ဘာကြောင့်ပိုစည်ရသလဲဆိုတာ အချက်နှစ်ချက်ရှိတယ်ကွ”

“ဟုတ်ကဲ့”

“ပထမအချက်က ဒီကဆုန်လဆိုတာ အဖေတို့တောင်သူ လယ်သမားတွေ လယ်ယာလုပ်ငန်းက အားလပ်ချိန်ဖြစ်နေတယ် လူလေးတို့ ကျောင်းသူကျောင်းသားတွေလည်း နွေကျောင်းပိတ်ရက် အားနေကြတယ် မဟုတ်ဘူးလားကွာ”

“ဟုတ်ပါတယ်အဖေ”

“လုပ်ငန်းခွင်က အားနေကြတော့ ပွဲတော်အတွက်လုံ့လစိုက်ပြီး လုပ်နိုင်ကိုင်နိုင်ကြတာပေါ့၊ ဒီတော့ ကဆုန်ပွဲက တခြားပွဲတွေထက် ပိုပြီးစည်တော့တာပေါ့၊ နားလည်ပြီလား”

“နားလည်ပြီအဖေ၊ ဗုဒ္ဓနေ့ဆိုတာကို ပြောပါဦး”

“အေးအေး နားထောင်၊ ဒီကဆုန်လပြည့်နေ့ကို ဗုဒ္ဓနေ့လို့ ဘာလို့ခေါ်ကြသလဲဆိုရင် အဖေတို့လူလေးတို့ ကိုးကွယ်နေကြတဲ့ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရားသခင် နှစ်က သုမေဓာလို့ခေါ်တဲ့ ရှင်ရသေ့ဘဝ မှာတုန်းက ဒီပက်ရာမြတ်စွာဘုရားရှင်ထံမှာ သဗ္ဗညုတ ရွှေဉာဏ် တော်ကိုရရှိပြီး ဘုရားစင်စစ် ဧကန်ဖြစ်ရပါလို့လို့ ဘုရားဆုပန် ခဲ့တဲ့နေ့ဟာ ဒီလို ကဆုန်လပြည့်နေ့မှာပဲ၊ ပြီးတော့ ဘုရားလောင်း သိဒ္ဓတ္ထမင်းသားကို ဖွားမြင်တော်မူတဲ့နေ့ဟာလည်း မဟာသက္ကရာဇ် ၁၀၃ ခုနှစ် ကဆုန်လပြည့်နေ့ပါပဲ၊ အဲ- အဲဒီ ဘုရားလောင်းဖွားမြင် တော်မူတဲ့နေရာမှာပဲ ဗောဓိညောင်ပင်လည်း ပေါက်တော်မူတယ်”

အဖေပြောပြနေသည်များက စိတ်ဝင်စားစရာကောင်းလွန်းလှ သဖြင့် မောင်ဇော်ဇော ကျော်နိုင်ဝင်းပါ လေးစားစွာ နားထောင် နေကြသည်။

“နောက်ပြီးတော့ မဟာသက္ကရာဇ် ၁၃၈ ခုနှစ် ကဆုန်လပြည့် နေ့မှာ မဟာဗောဓိ ညောင်ပင်အောက်မှာ သဗ္ဗညုတ ရွှေဉာဏ် တော် ကိုရပြီး ဘုရားအဖြစ်ကို ရောက်တော်မူခဲ့တယ်”

“မှတ်ထားနော်၊ မဟာဗောဓိညောင်ပင်ဟာ မြတ်စွာဘုရား ဖွားတော်မူတာနဲ့ သူလည်းပေါက်ခဲ့တယ်၊ ဟော- အခု ဘုရားအဖြစ်ကို ရောက်တော့လည်း ဒီဗောဓိညောင်ပင်အောက်မှာပဲ မှတ်မိလား”

“ဟုတ်ကဲ့ မှတ်ထားပါတယ်”

“ဒါနဲ့ မပြီးသေးဘူးကွ၊ မြတ်စွာဘုရားသခင်ဟာ သက်တော် ၈၀၊ ဝါတော် ၄၅ ဝါ အရမှာ ပရိနိဗ္ဗာန် စံဝင်တော်မူတော့လည်း ဒီ ကဆုန်လပြည့်နေ့မှာပဲ၊ ကဲ- ဒီတော့ ကဆုန်လပြည့်နေ့ဟာ ဗုဒ္ဓနဲ့ပတ်သက်တဲ့ နေ့ထူးနေ့မြတ်ကြီး ဖြစ်မနေဘူးလားကွာ”

“ဟုတ်ကဲ့- ကျွန်တော်နားလည်ပြီအဖေ၊ ကျွန်တော်တို့ မြတ်စွာ ဘုရားသခင်ဟာ ဒီနေ့မှာ ဘုရားဆုကိုပန်တယ်၊ ဖွားမြင်တော် မူတယ်၊ မဟာဗောဓိညောင်ပင် ပေါက်တယ်၊ နောက်ဆုံး ဒီကဆုန် လပြည့်နေ့မှာပဲ ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူတယ်၊ ဒီအကြောင်းတရား တွေကြောင့် ကဆုန်လပြည့်နေ့ကို ဗုဒ္ဓနေ့လို့ခေါ်တာပေါ့၊ ဟုတ်သလား အဖေ”

“အေး- အေး၊ လူလေးက သဘောပေါက်သားပဲ၊ ပြီးတော့ ဗောဓိညောင်ပင်အောက်မှာ ဘုရားအဖြစ်ကို ရောက်တော်မူတာ ဆိုတော့ ဗောဓိညောင်ပင်ကိုလည်း အထွတ်အမြတ်ထားပြီး ရေလောင်းကြတာပေါ့နော်”

“အေးအေး၊ ဟုတ်တယ် ဟုတ်တယ်၊ ဘုရားရှင်သက်တော် ထင်ရှား ရှိစဉ်ကတည်းကိုက ငါဘုရားကိုယ်စား ဗောဓိပင်ကိုလည်း ကိုးကွယ်အပ်တယ်လို့ မိန့်တော်မူခဲ့တာက လူလေးဧ၊ ပြီးတော့ ကဆုန် လဆိုတာ အင်မတန်ပူပြင်းတဲ့လ၊ တန်ခူး-ရေကုန် ကဆုန်-ရေခန်း တဲ့လ၊ ဒါကြောင့် ရာသီဥတုဒဏ်ကိုမခံနိုင်ဘဲ ဗောဓိညောင်ပင်တွေ ညှိုးနွမ်းခြောက်သွေ့မှုကို စိုးရိမ်လို့ ဒီလို ကဆုန်လပြည့်နေ့မှာ ဗောဓိညောင်ပင်ကို စုပေါင်း ရေသွန်းလောင်းကြပြီး အေးချမ်း သာယာပါစေရယ်လို့ ဆုမွန်ကောင်းတွေ တောင်းကြတယ်ပေါ့ကွာ”

“ဒါဟာ အဖေတို့ရဲ့ ဘိုးဘွားဘီဘင်လက်ထက် ဟိုးရွေးရှေး ကာလကတည်းက ပြုလုပ်ကုင်းပခဲ့ကြတဲ့ မိုးရာပွဲတော်ကြီး တစ်ခု ပဲပေါ့။ ဒီတော့ လူလေးတို့လက်ထက်မှာလည်း ဒီလို မွန်မြတ်တဲ့ ပွဲတော်ကြီးကို အစဉ်အလာမပျက်အောင် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက် ကြရမယ်နော်”

“ဟုတ်ကဲ့ပါ အဖေ၊ ကျွန်တော်တို့လူကြီးဖြစ်လာရင်လည်း မိုးရာယဉ်ကျေးမှုပွဲတော်တွေကို ပိုပြီး စည်ကားတိုးတက်အောင် ကြိုးစားပါမယ်”

“ဟေ့- ပွဲတော်တွေတင်မဟုတ်ဘူးနော် လူလေး အပြောအဆို၊ အနေအထိုင်၊ ဝတ်တာစားတာကစ ကိုယ့်ယဉ်ကျေးမှုလေးနဲ့ ကိုယ့် မိုးရာမပျက်အောင်ထိန်းပြီး ပြောမှ၊ ဆိုမှ၊ ဝတ်မှ၊ စားမှကွ”

“ဟာ- အဖေကလည်း ခုရော ကျွန်တော်တို့က မိုးရာ ပျက်အောင် ဝတ်စားနေလို့လား”

“ဟ ကောင်ရ ခုလို ကဆုန်လပြည့်နေ့လို နေ့မျိုးမှာ လှင်း ဘောင်းဘီဝတ်ချင်တာ မိုးရာပျက်တာပေါ့ကွ၊ နေပူရတဲ့အထဲ မဟုတ်ဘူးလား”

“ဟား. . ဟား. . ဟား. . ဒါလေးများ အဖေကလဲ”

“အေး၊ ဒါလေးတွေကနေ ဒါကြီးဖြစ်သွားမယ်ဗျ၊ ဒါကြောင့် မိုးရာယဉ်ကျေးမှုကို လိုက်နာကြဖို့ပြောနေတာ”

“စိတ်ချပါအဖေရယ်၊ ဒီလောက်စိတ်မပူပါနဲ့”

ကြာလျှင် အဖေကဆက်၍ ဆူနေတော့မည်မို့ မောင်ဇော်က ရယ်၍ အဖေကိုပြောရသည်

“ဟဲ. . . ဟဲ ကျွန်တော်တို့ ဗွီဒီယိုသွားကြည့်ဦးမယ်နော် အဖေ”

“အေး သွားကြ၊ ရန်မဖြစ်ကြနဲ့ ကြားလား”

“ဟုတ်ကဲ့”

မောင်ဇော်တို့ ဘုန်းကြီးကျောင်းဝင်းအတွင်းသို့ ရောက်သော အခါ ဝှီဒီယိုပြနေပေပြီ။

နံနက် အရက်တက်ချိန်တွင်ပြုလုပ်သော ဆွမ်းတော်ကြီးလှည့်ပွဲကို မောင်ဇော်မလိုက်နိုင်ပါ။ ညက ဝှီဒီယိုကို နာရီပြန် တစ်ချက်ကျော်သည်အထိ ကြည့်နေမိ၍ အိပ်ရာထ နောက်ကျနေသောကြောင့် ဖြစ်သည်။

မောင်ဇော်အိပ်ရာမှ နိုးလာချိန်သည် နံနက်ခုနစ်နာရီဖြစ်သည်။ ထိန်ပင်ကုန်းရွာတွင် ဟိုမှသည်မှ ဖွင့်နေကြသည့် လော်စပီကာသံများဖြင့် ဆူညံနေပြီ။ အမေပင်လျှင် ဘုန်းကြီးကျောင်းမှ ဆွမ်းပို့၍ ပြန်ခဲ့ပြီ။ ဘုန်းကြီးကျောင်း ဝေယျာဝစ္စအဖွဲ့တွင်ပါသည့် အဖေက မနေ့ညနေက ဘုန်းကြီးကျောင်းတွင် အိပ်ရသည်။ ယနေ့ညမှပင် အိမ်ပြန်လာရမည် ဖြစ်သည်။

မောင်ဇော်တစ်ယောက်သာမဟုတ် ကျော်နိုင်ဝင်းတို့လည်း ဆွမ်းတော်ကြီးလှည့် မလိုက်နိုင်ကြပါ။ အားလုံးပင် အိပ်ပျော်နေကြ၍ ဖြစ်ပါသည်။

ဆွမ်းတော်ကြီးလှည့် မလိုက်နိုင်သည့်အဖွဲ့က ညနေ သုံးနာရီမှလှည့်မည့် ညောင်ရေသွန်းပွဲလိုက်ရန်ကိုမူ မွန်းတည့် ၁၂ နာရီကတည်းက တက်ကြွစွာပြင်ဆင်၍ နေကြသည်။

ထိန်ပင်ကုန်းရွာရှိ အိမ်တိုင်းစေ့လိုပင် ဧည့်သည်များကို ဧည့်ခံနေကြရသည်။ ထိန်ပင်ကုန်းရွာဝန်းကျင်ရှိ မန်ကျည်းတော၊ ကုလှိုစု၊ ရွာသားလေး၊ မူးသာကုန်းရွာများမှ ထိန်ပင်ကုန်းရွာ ညောင်ရေသွန်းပွဲသို့ လာကြသူများဖြစ်ပါသည်။

မောင်ဇော်တို့အိမ်တွင် မန်ကျည်းတောရွာမှ ဧည့်သည်များ ရောက်ရှိနေသည်။ အမေနှင့်အစ်မက လာသမျှဧည့်သည်များကို မုန့်ဆီကြော်၊ မုန့်နီထုပ်၊ ငှက်ပျောသီး၊ လက်ဖက်များဖြင့် ဧည့်ခံ ကျွေးမွေးနေပါသည်။

မောင်ဇော်က ရေချိုးပြီးသည်နှင့် အစ်မသိမ်းထားသည့် မိတ်ကပ်ဘူးကို ယူ၍လိမ်းလိုက်သည်။ အသစ်ချုပ်ပေးထားသော စပန့်သား အင်္ကျီလက်တိုကို ဝတ်လိုက်သည်။ ပုဆိုးကတော့ သင်္ကြန် တုန်းက ဝယ်ပေးသည့် ပုဆိုးကိုပင် ဝတ်ရသည်။ ခေါင်းကို အုန်းဆီ လိမ်းရန် အမေ့ကိုကြည့်တော့ အမေက ဧည့်သည်များနှင့် စကား မပြတ်။ ထို့ကြောင့် အုန်းဆီပုလင်းကိုဖွင့်၍ ကိုယ့်ဘာသာကိုယ်ပင် ခေါင်းကိုပွတ်လိမ်းလိုက်သည်။ အုန်းဆီ များသွားသောကြောင့် နဖူးမှ စီးကျလာသည်။ ကိစ္စမရှိပါ။

အစ်မက ဖိနပ်အသစ်ထုတ်ပေးသော်လည်း မောင်ဇော် မစီး ပါ။ ပျောက်မည်စိုး၍ ဖြစ်ပါသည်။ မှန်ကို နှစ်ခါပြန်ကြည့်ပြီးမှ အမေ့ဆီကိုသွား၍ မုန့်ဖိုးတောင်းလိုက်သည်။ အမေထုတ်ပေးသည့် ငါးကျပ်တန်တစ်ရွက်ကို ကျေနပ်စွာပင်ယူ၍ ကျော်နိုင်ဝင်းထံ ထွက်ခဲ့တော့သည်။

ကျော်နိုင်ဝင်းကလည်း ခေသူမဟုတ်။ ထုံချိုင်းစ အင်္ကျီသစ်ဖြင့် သားနားနေသည်။ မောင်ဇော်က ဖိနပ်မစီးသဖြင့် သူလည်း မစီး တော့ဘဲ နှစ်ယောက်သား ရွာထိပ်သို့ ထွက်ခဲ့ကြသည်။

ရေဦးမှ တီးဝိုင်းအဖွဲ့ဖြင့် မန္တလေးမှ အဆိုကျော်များက ရွာထိပ်တွင် ပွဲတော်အတွက် ဆောက်လုပ်ပေးထားသော စင်မြင့် ပေါ်မှနေ၍ ပရိသတ်အား တေးသီချင်းဖြင့် သီဆိုဧည့်ခံဖျော်ဖြေ

ပေးနေပါပြီ။ အဆိုကျော်များကို ငေးကြည့်နေစဉ်တွင် မောင်ဇော် တို့ သူငယ်ချင်းငါးယောက် ဆုံမိကြသည်။

ဂီတာသံဒေါင်ဒေါင်ဒင်ဒင်ဖြင့် အဆိုကျော်များ သံကုန်ဟစ် နေသည့် သီချင်းများက သူတို့ကြားဖူးနေကျ 'စာဥ' သီချင်းလို နားမလည်ကြသောကြောင့် ခဏမျှပင် ငေးမောကြည့်လိုက်ကြပြီး ဘုန်းကြီးကျောင်းဘက်သို့ ထွက်လာကြတော့သည်။

ဘုန်းကြီးကျောင်းတွင် လူစုံအောင်စု၍ တန်းစီကြပြီး ရွာလယ် လမ်းမမှသည် ရွာထိပ်လမ်းမကြီးအထိ လှည့်၍ တစ်ဖန် ရွာကို ပတ်ပြီး ဘုန်းကြီးကျောင်းသို့ပြန်ဝင်ကာ ကျောင်းအရှေ့ထိပ်တွင် တည်ထားသော မြသိန်းတန်စေတီ၏ တောင်ဘက်တွင်ရှိသည့် ဗောဓိညောင်ပင်အား ရေသွန်းလောင်းကြမည် ဖြစ်ပါသည်။

ရွာလမ်းမများပေါ်တွင် မိတ်ကပ်အဖွေးသား၊ ဆံထုံးပုံစံ အမျိုးမျိုး၊ အဝတ်အစားအမျိုးမျိုးနှင့် ကာလသမီးများက ဟိုအိမ် ဒီအိမ် ကူးနေကြသလို ရွာကာလသားများကလည်း အကျီသစ်၊ ပုဆိုးသစ်၊ ဂျင်းဘောင်းဘီများဝတ်၍ မျက်မှန်တပ်သူကတပ်၊ ရွာထိုးဦးထုပ်ကို နောက်ပြန်ဆောင်း၍ တစ်မျိုး၊ ခြေကျင် တစ်ဖုံ စက်ဘီးနှင့်တစ်မျိုး အမျိုးမျိုးလမ်းသလားနေကြသည့်အထဲ ရေဦးမှ လာကြသည့် ဆိုင်ကယ်သမားများက ရောလိုက်ပါသေးသည်။

ဘုန်းကြီးကျောင်းဝင်းအတွင်းသို့ အစောဆုံးရောက်နေကြ သဖြင့် လူစုံရန် အကြာဆုံးစောင့်နေရသည်။ မောင်ဇော်တို့၏ မုန့်ဖိုးများ ကုန်တော့မှပင် ရွာလူကြီး ဦးချက်မောင်း၏အသံက လော်စပီကာမှ ထွက်လာတော့သည်။

“ထိန်ပင်ကုန်းကျေးရွာမှ ရွာသူရွာသားအပေါင်းတို့ ခင်ဗျား၊ ညောင်ရေသွန်းပွဲလှည့်လည်ရန် အချိန်နီးကပ်နေပြီဖြစ်ပါသဖြင့်

ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းဝင်းအတွင်းသို့ အမြန်ဆုံး လာရောက် စုဝေးကြပါရန် မေတ္တာရပ်ခံ ပန်ကြားနှိုးဆော်အပ်ပါသည် ခင်ဗျား”

ရွာလူကြီး ဦးချက်မောင်း၏ နှိုးဆော်သံက မကြာခဏပင် ထွက်ပေါ်နေသည်။ ကျောင်းဝင်းအတွင်းတွင်လည်း အကအဖွဲ့ များရောက်လာပြီမို့ တီးသံမှုတ်သံများဖြင့် ဆူညံ၍နေပေသည်။ ထိုသို့နှင့် ညနေ ၃ နာရီထိုးလုနီးလာသည်။ မကြာမီမှာပင် ညောင်ရေသွန်းပွဲ လှည့်လည်ရန် အစီအစဉ်ကို လော်စပီကာမှ ကြေညာ၍ နေရာယူနိုင်တော့သည်။

“ပလုတ်တုတ်တုတ်... ပလုတ်တုတ်တုတ် ဝူ...”

သာယာနာပျော်ဖွယ်ကောင်းသည့် ခေါက်စုံတောင်သံက မင်္ဂလာရှိစွာ ထွက်ပေါ်လာသည်နှင့် ရွာသူရွာသားများလည်း နေရာယူပြီးဖြစ်တော့သည်။ ခေါက်စုံတောင်က ရွှေဆုံးမှ နေရာယူသည်။ ထို့နောက်မှ စည်တော်ကြီးအဖွဲ့ထွက်သည်။ တံခွန်ကုက္ကား ကိုင်ရသည့် မောင်ဇော်တို့အဖွဲ့က ရွှေနားတွင် နေရသည်။

မောင်ဇော်တို့အတန်းနောက်မှ ညောင်ရေအိုးလေးများကို လှပစွာပွေ့ထားသည့် မမလေးတို့က တသီတတန်း သူတို့နောက်မှ အရီလေးတို့က လိုက်ရသည်။ လူတန်းကြီးနောက်မှ အကအဖွဲ့ များကို တင်ထားသည့် နွားလှည်းများ၊ ရွာထိပ်ရောက်သည်အထိ လမ်းမဝဲယာတွင် ထိန်ပင်ကုန်းရွာ ညောင်ရေပွဲကို အားပေးကြည့်ရှုနေကြသည့် ပရိသတ်က များလှသည်။

မန္တလေးမှ အဆိုကျော်များကလည်း ဖျော်ဖြေနေဆဲ။ အရွယ်ကြီး ကိုသံချောင်းနှင့် အပုလေး ကိုပေသီးတို့၏ ကုလားအကကို ပွဲကျနေကြသလို ဘီအီးဒီစီထင်ပေါ်၏ မြိုင်ထကိုလည်း သဘောကျနေ

သည်။ လက်ဟန်ခြေဟန်နှင့် အ. အ ဇာတ်ကိုလည်း ရယ်သံ တသောသောနှင့် အားပေးကြသည်။

ကိုကြီးပြေအေး၏ ဒိုးပတ်သံက လက်သံပြောင်သလို ကိုစိန် လှမောင်၏ ရွှေဗိုးအကကိုလည်း ပရိသတ်ပွဲကျ၍ မဆုံးပြီ . . .

နောက်ဆုံးပိတ်အိတ်နှင့်လွယ်ဆိုသကဲ့သို့ ကိုကြီးပြေအေးတို့ ဒိုးပတ်ဝိုင်းသည် ပရိသတ်၏အားပေးမှုကို အခံရဆုံးဖြစ်သလို ဖျိုဖျိုမေတို့၏မျက်စောင်းဒဏ်ကိုလည်း လှလှပပကြီးခံကြရပါသည်။

ဒိုးပတ်အဖွဲ့မှ အဆိုတော်ကြီး ကိုသံခဲ အားရပါးရတနေသည့် ဒိုးပတ်သီချင်းသံကလည်း မျက်စောင်းထိုးချင်စရာပါပေ. . . ။

“လ ကဆုန်ညောင်ရေပွဲ xxx နွဲ့ကြစုံစုံညီ xxx ဟိုရွှေက ဖျိုမတီရယ်xxx လာပြီကွ မင်းမောင်ကြီးxxx ချာလီထီးနဲ့ ချစ်တဲ့ သူရယ် xxx ပုသိမ်ထီးက ယဉ်ကျေးပါတယ် xxx ဘူးပါတီတံနဲ့ အလွန်နိတ်သူရယ် xxx လေဒီရှူးနဲ့ ခူးကွဲမယ်ကွယ် xxx ဟော့ရှော့အတိုက တိုင်းတပါးဆန်တယ်xxx ဟောတော့ ‘အလို’နဲ့ ဝိုင်းခနဲလန်မယ်xxx မိုးရာမပျက်ဝတ်စားကာကွယ် xxx အမျိုး ဘာသာ စောင့်ရှောက်ကြပါကွဲ့လေး (အလိုဗျာ) အမျိုးဘာသာ စောင့်ရှောက်ကြပါကွဲ့လေး . . . ”

ဩဘာသံ လက်ခုပ်သံများကြားမှပင် ညောင်ရေသွန်းကြမည့် မောင်ဇော် အပါအဝင် ထိန်ပင်ကုန်း ရွာသူရွာသားများမှာ မြသိန်းတန်စေတီတော်အနီးရှိ ဗောဓိညောင်ပင်ကြီးဆီသို့ ဦးတည် လျက် တရွေ့ရွေ့ ဆက်လက်သွားနေကြပါတော့သည်။

အခန်း (၉)

“မောင်ယာယမ်း”တို့ နာဂခြေ နှစ်သစ်ခင်းသံတခဝေ

မောင်ယာယမ်းတို့ နာဂလူမျိုးများသည် မြန်မာပြည်၏ အနောက်ဘက်တောင်တန်းများဟုခေါ်သော နာဂတောင်တန်းဒေသတွင် နေထိုင်ကြပါသည်။

အလွန်မြင့်မားသော တောင်တန်းဒေသဖြစ်ရာ မြန်မာပြည်၏ ထင်ရှားကျော်ကြားသော ပေပေါင်း ၁၂၅၅၃ ပေအမြင့်ရှိ စာရာမေတီ တောင်ကြီးသည်လည်း မောင်ယာယမ်းတို့၏ နာဂတောင်တန်းဒေသတွင် တည်ရှိပေသည်။

အစဉ်သဖြင့်လိုပင် နှင်းများထူထပ်သိပ်သည်းစွာ ကုဆင်းလျက်ရှိသော နာဂတောင်တန်း၏ ဆောင်းနံနက်ခင်းများမှာ အစိုးကွဲလှမတတ် စိမ့်အေးနေပြီး ချမ်းလှပါတော့သည်။

မြင့်မားသောတောင်တန်းများသာ အဆင့်ဆင့် တည်ရှိသော ဒေသဖြစ်သောကြောင့် ထင်းရှူး၊ သစ်အယ်၊ ဝက်သစ်ချ စသည့် တောင်ပေါ်သစ်တောကြီးများ ထူထပ်စွာ တည်ရှိပါသည်။

ဆောင်းနှင်းမှုန်များနှင့်အတူ ဆောင်းလေအေးသည် နှင်းဆီရိုင်းနဲ့၊ စကားပြုပန်းနဲ့နှင့် တောင်မြင့် တတိုင်းမွှေးပန်းနဲ့တို့ကို

သယ်ဆောင်လာသဖြင့် အေးလည်းအေး၊ မွှေးလည်းမွှေး၍ နေပါသည်။

ထင်းရှုပင်များ၏ အရွက်သေးသေးလေးများပေါ်တွင် နှင်းဥ ကလေးများ တွဲလောင်းမိုနေကြပုံမှာ ပုလဲလုံးလေးများ သီထား သကဲ့သို့ပင်...။

နာဂဆောင်း၏အအေးဒဏ်ကို မမူသော ဖိုးခေါင်ငှက်ကလေး များကမူ တောင်ကြား၊ ချောက်ကြားများမှ စီးဆင်းနေသည့် တောင်ကျချောင်းရေစီးသံနှင့်အပြိုင် သာယာစွာ တေးသီလျက် ရှိကြပါသည်။

ဖိုးခေါင်ငှက်ကလေးများကဲ့သို့ပင် နှင်းပုံများကြားတွင် မွှေးဖွား ပြီး နှင်းပုံများကြားမှာပင် ကြီးပြင်းလာကြသည့် မောင်ယာယမ်း လေးသည်လည်း ရေခဲအောင် အေးနေသည့် အအေးဒဏ်ကို ဂရုမပြုနိုင်။ သူ၏ ညီလေး မောင်ကမ်းယန်းနှင့်အတူ တောင်ကျ ချောင်းမှရေကို ခပ်နေရင်းပင် တေးသီချင်းလေးကိုလည်း ဆိုလျက်ရှိပေသည်။

“လုံကီဟယ်... လုံကီဟယ်... ရောမ်ဆမ်... ဆောမ်ဟာ ဟယ်... နာနူးဟယ်၊ နာနူးဟယ်... နာနူးရောမ်ဆမ် အော်ဟာဟယ်”

(ပေါးစိုက်ပွဲ... လုပ်ကြမယ်... လုပ်ကြမယ်... တို့များ လုပ်ကြမယ်)

နှုတ်မှ တေးချင်းညည်းလျက် မောင်ယာယမ်းသည် ညီလေး မောင်ကမ်းယန်းနှင့်အတူ ရေအပြည့်ထည့်ထားသည့် ဝါးပိုး ဝါးကျည်တောက်မှကြိုးကို နဖူးတွင်သိုင်း၍ မတ်စောက်သော တောင်တန်းစောင်းကို တက်လျက်ရှိပါသည်။

မောင်ယာယမ်းတို့ နာဂရွာလေးများသည် နာဂတို့၏ ခလေ့ ထုံးစံအတိုင်း တောင်ထိပ်များတွင်သာ တည်ရှိကြသောကြောင့် သောက်ရေသုံးရေများကို ယခုလိုပင် တောင်အောက်ရှိ ချောင်းများ မှ ခဲယဉ်းစွာ သယ်ယူသုံးစွဲကြရပါသည်။

“မေ့လီလော မေ့လီလော၊ တောင်ကောင်မေ့လီလော၊ ဝူလီလော ဝူလီလော တောကောင် ဝူလီလော” (မုန်ညင်းဖျိုးကြ မယ်. . . ဖျိုးကြမယ်. . . တို့များ ဖျိုးကြမယ်)

မောင်ယာယမ်း၏ တေးသီချင်းကို မောင်ကမ်းယန်းလေးက စိတ်ဝင်စားစွာနားထောင်ရင်း တောင်ပေါ်သို့ တရွေ့ရွေ့တက်လာ နေကြသည်။

မောင်ယာယမ်းလေး၏ အသက်ကိုးနှစ် ရှိပါပြီ။ နာဂတို့၏ ဖျိုးဖိုးအလိုက်ပင် မောင်ယာယမ်းမှာ သန်မာ၍ ထွားကျွင်းလှပါသည်။ အသက် ခုနှစ်နှစ်သာ ရှိသေးသည့် မောင်ကမ်းယန်းလေးကလည်း သူ၏အစ်ကိုကဲ့သို့ပင် အသက်နှင့်မလိုက် သန်မာသူလေးဖြစ်သည်။

မောင်ယာယမ်းမှာ အသက်ကိုးနှစ်ရှိပြီဖြစ်သော်လည်း ယခု နှစ်မှာမှ ကျောင်းစ၍ နေရပါသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် သူတို့ နာဂရွာလေးတွင် ယခုနှစ်မှ အစိုးရမူလတန်းကျောင်း စတင်ဖွင့်နိုင် သောကြောင့် ဖြစ်ပါ၏။

သူတို့ဒေသသည် ဝေးသီခေါင်များသော ဒေသဖြစ်ပြီး လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး ခက်ခဲသောကြောင့် ကျောင်းဆရာ၊ ဆရာမများ မလာချင်ကြပါ။

ထို့ကြောင့် ယခုရောက်ရှိလာသည့် ဆရာများကို မောင်ယာ ယမ်းတို့က အထူးပင် တန်ဖိုးထားလေးစား၍ ကျေးဇူးတင်လျက် ရှိကြပါသည်။

“ဒတ်မာ . . . ဟုလာမော် . . . ရာမာဟုလာမော် . . .
တောင်ကဲလယ် တောင်ကဲ မော်ဆဲလယ်. . မော်ဆဲ”

(ပိန်းဥ . . . မျောက်ဥ စိုက်ကြမယ်၊ စိုက်ကြမယ် . . . တို့များ
စိုက်ကြမယ်)

သွားပါများခရီးရောက် တရွေ့ရွေ့နှင့် ညီအစ်ကိုနှစ်ယောက်
ရွာထဲသို့ ရောက်လာကြသည်။ အိမ်သို့ရောက်လျှင် ဝါးကျည်
တောက်များကို ချထားခဲ့ကြပြီး ပလိင်းလေးများလွယ်၍ ပိန်းဥ၊
မျောက်ဥများ စိုက်ပျိုးထားရာ တောင်ယာခင်းသို့ ထွက်ခဲ့ကြရပြန်
ပါတော့သည်။

တောင်ယာသို့သွားရာလမ်းဘေးတွင် မြက်မိုင်းရှည်ကြီးများ၊
နှင်းဆီမိုင်းပင်များ ပေါက်လျက်ရှိကြပါသည်။

“အစ်ကို - စောစောက မင်းဆိုနေတာ နှစ်သစ်တေးသီချင်း
မဟုတ်လား”

“အေး ဟုတ်တယ်”

“မင်းက ဒီလိုဆိုနေတော့ ပြီးခဲ့တဲ့နှစ်သစ်ပွဲကို ငါသတိရတယ်”

“မင်းသတိရနေတဲ့ နှစ်သစ်ပွဲတော်က နောက်ငါးရက်နေ
လုပ်တော့မှာပဲ၊ ဒါကြောင့် ငါက ဒီတေးသီချင်းကို ဆိုနေတာ”

“ဟေ . . . ဟုတ်လားကွာ မြန်လိုက်တာနော်”

“မင်းက ထင်လို့ပါ ကမ်းယန်းရား၊ ပြီးခဲ့တဲ့ တန်ဆောင်မုန်းလ
တုန်းက လုပ်တာက ကုဇန်ဝပ်နောင်းပါ၊ ကောက်သစ်စားပွဲလေကွာ၊
နှစ်သစ်ကူးပွဲလို့လဲခေါ်တယ်”

“အေး- ငါက အတူတူပဲထင်တာကိုး”

“မတူပါဘူးကွာ၊ ခု နတ်တော်လမှာက ‘ရန်နန်ကုပွဲ’ နှစ်သစ် ပွဲပေါ့၊ နောက်လ ပြာသိုလမှာလုပ်မှာက ‘ပန်ကာကုပွဲ’ အန္တရာယ် ကင်းအောင် ဆုတောင်းတဲ့ပွဲပေါ့”

“အေးအေး၊ ငါမှတ်ထားမယ်”

ညီအစ်ကိုနှစ်ယောက် တောင်ယာမှပိန်းဥ၊ မျောက်ဥများကို ရနိုင်သမျှ တူးယူကြပြီး ပလိုင်းထဲ တွင် ထည့်၍ ပြန်လာခဲ့ကြသည်။

“ဂူဂူဂူဂူ - လမ်ဆိန်လေးရာ အောလေးလေ စာရိန်မွန် ခုတ်ကဲရာ”

(စပါးစိုက်ကြမယ်... စိုက်ကြမယ်... တို့များစိုက်ကြမယ်)။

မောင်ယာယမ်း သီဆိုနေသလို မောင်ကမ်းယန်းလေးက မတတ်တတ်နှင့် လိုက်၍ဆိုသည်။ ထိုသို့နှင့် ရွာအဝင်သို့ ရောက်လာကြတော့သည်။

“အစ်ကိုရေ”

“ဝေး... ”

“ငါတို့ ရွာသူကြီးအိမ်နားက သွားရအောင်ကွာ”

“ဘာလုပ်မလို့လဲ၊ သူကြီးက အော်နေပါဦးမယ်”

“ဘာမှမလုပ်ပါဘူးကွာ၊ သူကြီးအိမ်ရှေ့က တုံးမောင်းကြီးကို ငါ သေသေချာချာ ကြည့်ချင်လို့ပါ၊ ငါတစ်ယောက်တည်းလည်း မသွားရဲဘူးကွ”

“မင်းက ကြည့်ပဲကြည့်ချင်တာ ဟုတ်ရဲ့လား”

“ဟုတ်ပါတယ်၊ တုံးမောင်းကြီးကို တီးချင်စိတ်ဝင်လာရင်တောင် မှ တုံးမောင်းကြီးက ငါ့အရပ်ထက်မြင့်နေတာ ဘယ်လို တီးမလဲ”

“အေး - တီးကြည့်လိုက်ရင်လည်း မင်းကို စိန်ခေါ်တဲ့ကောင် ဆိုပြီး သတ်ပစ်မှာပဲ”

“မတီးကြည့်ဘူးဆိုကွာ”

“အေး - ဒါဆိုရင်သွားမယ်”

ညီငယ်က ကြည့်ချင်သည်ဆိုတော့ အစ်ကိုကြီးမောင်ယာယမ်းက လိုက်ပို့ရပါသည်။

ရွာသူကြီးအိမ်ရှေ့တွင် တုံးမောင်းကြီးက ခုံညားရွာပင် တည်ရှိပါသည်။ မောင်ယာယမ်းတို့ နာဂလူမျိုးများ၏ နိုးရာဓလေ့ပင် ဖြစ်ပါ၏။ ရွာတိုင်းတွင် တုံးမောင်းကို စနစ်တကျထားရှိပြီး ပွဲတော်များ ကျင်းပသည့်အခါတွင် တုံးဂီတကို တီးခတ်လေ့ရှိပါသည်။ ထို့အပြင် “မီး... မီး” ဟု သတိပေးသည့် အခါတွင် လည်းကောင်း၊ “ရန်သူ”ဟု သတိပေး လူစုစေသောအခါတွင် လည်းကောင်း တုံးခေါက်၍ လူစုလေ့ ရှိပါသည်။

တုံးကို အကြောင်းမဲ့ တီးခေါက်ခြင်း မပြုရပါ။ လူစိမ်းသူစိမ်းက တီးခေါက်ပါက စိန်ခေါ်သည်ဟု သတ်မှတ်ကြပါသည်။ နာဂတို့၏ ဓလေ့ထုံးစံကို အမှန်တကယ် မသိနားမလည်၍ တီးခေါက်မိခြင်းကို ခွင့်လွှတ်သော်လည်း နာဂအချင်းချင်းက အကြောင်းမဲ့တီးခတ်သည်ကိုမူ ခွင့်မလွှတ်ကြပါ။

ထို့ကြောင့်ပင် အစ်ကို မောင်ယာယမ်းက ညီငယ်အား သတိပေးစကား ပြောကြားနေခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ညီအစ်ကိုနှစ်ယောက်သည် သူကြီးအိမ်ဘေးရှိ ထင်းရှူးပင်ကြီးအောက်တွင် ပလိုင်းများကို ချထားခဲ့ကြပြီး သူကြီးအိမ်ရှေ့ရှိ တုံးမောင်းကြီးကို သေချာစွာ ကြည့်ရှုကြပါတော့သည်။ တုံးမောင်းကြီးမှာ အလွန်ပင် ကြီးမားလှပါသည်။ တုံးကြီး၏ အလျားအရှည်မှာ ၂၈ ပေခန့်ရှိ၍ လုံးပတ်မှာ ရှစ်ပေကျော်ပါလိမ့်မည်။ အတွင်းအနက်မှာ လေးပေခန့် ရှိသည်။

တုံးကြီး၏ရှေ့တည်တည်မျက်နှာပြင်တွင် ကျွဲမျက်နှာပုံဖော်ထား၏။ မျက်လုံးနှစ်လုံးပါသည်။ ပါးစပ်ပါသည်။ မျက်ခွံလည်းရှိသည်။ ကျွဲချိုပုံလည်းပါသည်။ ကျွဲဦးခေါင်းပုံဖော်ထားသည့်အရွယ်မှာ ငါးပေခန့်ရှိပါသည်။

တုံးကြီးကို တီးခတ်လိုလျှင် မောင်းထောင်းတုတ်တံများဖြင့် တုံးကြီး၏ တစ်ဖက်တစ်ချက်မှ လူ ၁၀ ဦးစီ မတ်တတ်ရပ်၍ တီးခတ် နိုင်ပါသည်။

မောင်ယာယမ်းတို့ညီအစ်ကိုသည် တုံးကြီး၏ဘေးမှ တစ်ပတ်ပတ်မိအောင်လျှောက်ပြီး သေချာစွာ ကြည့်ကြပါသည်။

မောင်ကမ်းယန်းလေးမှာ တုံးမောင်းကြီးကို လက်ကလေးဖြင့်ပင် ထိ၍မကြည့်ရဲပါ။ သူ့အရပ်ထက်မြင့်နေသော တုံးမောင်းကြီးအား မော့၍မော့၍ကြည့်ပြီး သဘောကျနေပါတော့သည်။

“တုံးမောင်းတီးတဲ့အခါ ငါ့ရင်ထဲမှာ အလိုလိုပျော်လာတာပဲ”

“အေး -ဟုတ်တယ်၊ ငါလည်း ဒီလိုပဲ၊ ခုတော့ ငါတို့ သွားကြစို့ နှစ်သစ်ပွဲမှာ တုံးတီးသံကို နားထောင်ကြရဦးမယ်လေ”

အစ်ကို၏စကားကို ညီလေးက နားထောင်ပါသည်။ ညီအစ်ကိုနှစ်ယောက် ပလိုင်းလေးများကိုကောက်၍ နဖူးတွင်သိုင်းကြပြီး အိမ်ဆီသို့ ပြန်လာကြတော့သည်။

မနက်မြန်ဆိုလျှင် မောင်ယာယမ်းတို့နာဂမျိုးနွယ်ရုဇ် နှစ်သစ်ပွဲခေါ် ရန်နန်ကွဲပွဲတော် ကျင်းပတော့မည်ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် တောင်ထိပ်ပေါ်ရှိ မောင်ယာယမ်းတို့ရွာလေးတွင် ရွာသူရွာသားများ၏အသံဖြင့် ဆူညံစွာ သက်ဝင်လှုပ်ရှားနေပါတော့သည်။

ထို့အပြင် ဝက်ဝံသည်းခြေ၊ ပျားရည်များ၊ ပလိုင်းများ၊
ဂျပ်ခတ်ထည်များကိုယူ၍ ခန္တီးမြို့သို့ သွားရောက်ရောင်းချခဲ့ကြ
သည့် မောင်ယာယမ်း၏ဖခင်နှင့် ရွာသားတစ်စုမှာ ခန္တီးမြို့မှနေ၍
ရွာသို့ ယနေ့မှ ပြန်ရောက်လာကြသောကြောင့်လည်း ဖြစ်ပါသည်။

ခန္တီးမြို့မှ သူတို့ဝယ်ယူလာခဲ့ကြသော ဘိုးခွက်များ၊ စောင်များ၊
ကြီးများ၊ ပုတီးစေ့များနှင့် ဆားထုပ်များကို ဝေခြမ်း၍ ယူနေကြ
သဖြင့် မောင်ယာယမ်းတို့ အိမ်လေးရှေ့တွင် လူစည်ကား၍နေ
ပါသည်။

နှစ်သစ်ပွဲတွင် စုပေါင်းစားသောက်ကြရန်အတွက် စုပေါင်း
စပါးထောင်းသည့်နေရာတွင် ပါဝင်နေရသည့် မောင်ယာယမ်း၏
မိခင်လည်း အိမ်သို့ပြန်လာပါသည်။ မိခင်နှင့်အတူ အမျိုးသမီးကြီး
များလည်း လိုက်လာကြပြီး စောင်နှင့်ပုတီးစေ့များကိုရွေး၍ ဝယ်ယူ
နေကြသည်။

မောင်ယာယမ်း၏မိခင်က မောင်ယာယမ်း၏ဖခင် ဝယ်လာ
ပေးသည့် သူ့အတွက် ငွေလက်ကောက်နှစ်ကွင်းကို ဝတ်ဆင်လိုက်
ပြီး ဖခင်အား “ကျေးဇူးကရာ - ကျေးဇူးကရာ”ဟု ပြောသဖြင့်
ဖခင်က ပြုံးပြုံးကြီး ဖြစ်နေတော့သည်။

မောင်ယာယမ်းတို့ ညီအစ်ကိုနှစ်ယောက်အတွက်လည်း စောင်
နီနီရဲ့ရဲ့လေးနှစ်ထည် ဆင်တူဝယ်လာခဲ့သဖြင့် မောင်ယာယမ်း
တို့လည်း ပျော်နေကြပါသည်။

မောင်ယာယမ်း၏ ဖခင်နှင့်ရွာသားများသည် အိမ်တွင်
ခဏပင် နားကြပြီး ရွာသူကြီးအိမ်သို့ ထွက်သွားကြသည်။ နက်ဖြန်
နှစ်သစ်ပွဲတော်ကျင်းပရေးအတွက် ကူညီလုပ်ဆောင်ကြရန် ဖြစ်
ပါသည်။

ပွဲတော်တွင် တောင်ယာဆန်ထမင်းကို နွားနောက်သားဟင်း၊ ဝက်သားဟင်းတို့ဖြင့် စားကြပြီး ခေါင်ရည်အဝ သောက်ကြရမည် ဖြစ်ပါသည်။

ဖခင်နှင့်မိခင်က ပွဲတော်အတွက် ဝိုင်း၍ ကူညီလုပ်ကိုင်နေကြ စဉ် မောင်ယာယမ်းတို့က အိမ်အလုပ်များကို ပြီးစီးအောင် လုပ်ကြ ရပါသည်။

“ဟေ့- ယာယမ်း၊ ရေခပ်ပြီးကြပြီလားဟေ့”

ဝိန်းဥများကို မီးဖိုကြီးအတွင်းသို့ ပစ်ထည့်နေစဉ် မောင် ယာယမ်း၏ သူငယ်ချင်း မောင်ရန်မိုးက ဝါးကျည်တောက်ကို နဖူးမှာသိုင်းပြီး ရောက်လာသည်။

“မခပ်ရသေးဘူး၊ ခုပ် ခပ်တော့မလို့”

“ဒါဆို၊ သွားကြစို့”

“အေး အေး၊ ကမ်းယန်းရေ ရေခပ်သွားကြမယ်”

“လာပြီ၊ လာပြီ ခဏစောင့်”

“မင်းက ဘာလုပ်နေရတာလဲ”

“ဟဲ ဟဲ ငါက မြဲစောင်လေးမြဲကြည့်နေတာ”

“နက်ဖြန်ပွဲသွားရမယ် မဟုတ်လား”

မောင်ကမ်းယန်းလေးက ဝါးကျည်တောက်ကို ဆွဲယူရင်း ရယ်ကျဲကျဲလေးပြောနေသည်ကို အစ်ကို ဖြစ်သူက ကြည့်၍

“ဒီကောင် မြဲစောင်အသစ်ရလို့ အပြုနေတာ”

သူငယ်ချင်းသုံးယောက် တောင်အောက်သို့ အပြေးဆင်းကြ သည်။ လမ်းတွင် မောင်ရန်မိုးက သူ့ဖခင်ကသူ့ကို နှစ်သစ် လက်ဆောင် အဖြစ် မနေ့ကကျသည့် နွားနောက်လေးကို လက်ဆောင်ပေးကြောင်း ပြောပြသည်။

“ဒါဆို မင်းအတွက် နှစ်သစ်ဟာ ပျော်စရာကြီးပေါ့”

“အေးကွ၊ ငါ့အစ်မကလဲ သူ့အတွက် ငွေလက်ကောက် တစ်ကွင်းရလို့ ဝမ်းသာနေတာပဲ”

“နှစ်သစ်ပွဲမှာ လူတိုင်းပျော်နေကြတာပဲနော်”

“အေးပေါ့ ကမ်းယန်းရဲ့ ဒီလိုပျော်ကြရအောင် အလုပ် ကိုလည်း ကြိုးစားလုပ်ကြရတယ်လေ”

“ငါတော့ လက်တွဲပြီး ‘က’ကြတဲ့ နှစ်သစ်အကကို သိပ်ကြိုက် တာပဲ”

“မင်းမကြိုက်တာများ ရှိသေးလို့လား ကမ်းယန်းရယ်၊ အန္တရာယ်ကင်း ဆုတောင်းပွဲမှာ ‘က’တဲ့ ဝိုင်းကြီးပတ်လည်အက ကိုလည်း မင်းကြိုက်တာပဲ မဟုတ်လား”

“ဟေး . . . ဟေး . . . ပျော်စရာကြီးကိုးကွ၊ အစ်ကိုရ”

“သူပြောတာလည်း ဟုတ်တယ် ယာယမ်း၊ ကောက်သစ်စားပွဲ မှာ ‘က’ ကြတော့ မောင်းသံတွေဟာ ဘယ်လောက် နားထောင် ကောင်းသလဲ”

“မင်းကလည်း ကမ်းယန်းလိုပါပဲလား”

“ဒါဆို မင်းက မပျော်ဘူးပေါ့”

“ပျော်တာပေါ့ကွ၊ ဘယ်နှယ်ပြောပါလိမ့်”

ချောင်းရေစပ်တွင် တသဲသဲ တိုက်ခတ်နေသည့် ဆောင်းလေ ကြမ်းကြမ်း အေးအေးကြီးသည် အင်္ကျီဝတ်ဆင် မထားကြသည့် မောင်ယာယမ်းတို့ကို ချမ်းအောင် မပြုလုပ်နိုင်ပါ။ သူငယ်ချင်း သုံးယောက်သည် ဆောင်းလေအေးကို သတိပင်မပြုမီဘဲ ရေစပ်၍ တောင်ပေါ်သို့ တရွေ့ရွေ့ပြန်တက်သွားကြတော့သည်။

၁ ဝံ ဝံ . . . ၁ ဝံး . . . ၁ ဝံး . . .
 ၁ ဝံ ဝံ . . . ၁ ဝံး . . . ၁ ဝံး . . .
 ၁ ဝံ ဝံ . . . ၁ ဝံး . . . ၁ ဝံး . . .
 ၁ ဝံ ဝံ . . . ၁ ဝံး . . . ၁ ဝံး . . .

ရွှင်လန်းတက်ကြွပြီး အားမာန်အပြည့်ပါသော တုံးမောင်း
 ခေါက်သံနှင့်အတူ မောင်ယာယမ်းတို့၏ နှစ်သစ်ပွဲတော်ကြီး ကျင်းပ
 နေပါပြီ။

ခန္တီးမြို့နယ်အတွင်း၌ နေထိုင်ကြသော ပိန်းကူးနာဂ၊ လာဆား
 နာဂ၊ ပုံညိုနာဂ၊ နောက်အော်နာဂ၊ လောင်ဆောက်နာဂ စသည်ဖြင့်
 နာဂမျိုးနွယ်စု အမျိုးမျိုးရှိရာ မျိုးနွယ်အလိုက် ဇိုးရာပွဲတော်များကို
 ကျင်းပကြပါသည်။

ယခု နတ်တော်လတွင် ကျင်းပသော ရန်နန်ကူခေါ် နှစ်သစ်
 ပွဲမှာ လာဆားနာဂမျိုးနွယ်တို့၏ ဇိုးရာပွဲတော်ဖြစ်ပါသည်။

တက်ကြွမြူးတူးနေသော တုံးဂီတသံနှင့် လိုက်ဖက်စွာပင် နာဂ
 ဇိုးရာဝတ်စုံများကို လှပစွာဝတ်ဆင်ထားသည့် နာဂအမျိုးသား
 များက ရန်နန်ကူပွဲတော်အတွက် ရန်နန်စီကောင်းခေါ် နှစ်သစ်
 အက ဖြစ်သည့် လက်တွဲညီညီရွေ့သို့ချီ အကကို ညီညာစွာ ကနေ
 ကြပါသည်။

သံပြိုင် သီကြွေးလိုက်ကြသည့် နှစ်သစ်တေးသံကလည်း
 အားမာန်အပြည့်ဖြင့် ယုံလွင့်နေရာ ကြားရသူအပေါင်း ကြက်သီး
 မွေးညင်းထလောက်အောင်ပင် ဖိန့်ဖိန့်တုန်စေပါတော့သည်။

ပွဲတော်ရက်တွင် ကျွေးမွေးသော နွားနောက်သားနှင့်
 ခေါင်ရည်ကို ဝိုက်တင်းအောင် စားသောက်ပြီးကြသည့် မောင်ယာ

ယမ်းတို့ ညီအစ်ကိုနှင့် သူငယ်ချင်းများကလည်း မိခင်များကိုယ်တိုင် ရက်ပေးထားသော လှုပ်ခတ်အကျိုးလေးများကို ဝတ်ဆင်ကာ မြို့စောင်အသစ်လေးများကို မြို့လှက် နှစ်သစ်အကကို အားရပါးရ ကြည့်ရှုအားပေးလျက် ရှိကြပါသည်။

လူကြီးများနှင့်အပြိုင် နှစ်သစ်တေးကိုလည်း ညီညီညာညာ အားနှင့်မာန်နှင့် သီကြွေးလိုက်ကြပါသေးသည်။

“ဆန်းမွန်းမွန်းစီး၊ ဆန်မွန်ဆော-မွန်စီ မွန်စော၊ ဆန်ဒိုင်ဒိုင်စီ၊ ဆန်ဒိုင်ဆော၊ ဒိုင်စီ . . . ဒိုင်ဆော”

(စပါးရိတ်ကြမယ် . . . ရိတ်ကြမယ် . . . တို့များရိတ်ကြမယ်)

“အနူး နာနာ - နူး နာ နာ၊ ဆာနာ နူး နာနာ - အနူး နှယ် နှယ် - နူး နှယ် နှယ် . . . ဆဆာနုနုနှယ်နှယ်”

(စပါးလှေကြမယ် . . . လှေကြမယ် တို့များလှေကြမယ်)

“လောင်ဝေ့ ဟီး ဟီး လာလာလာ ရောင်ယူ . . . လောင်ဝေ့ ဟီးဟီး လာလာ ဆင်ဆူ”

(စပါးတိုက်သို့ ပို့ကြစို့၊ ပို့ကြစို့၊ တို့များပို့ကြစို့ . . .)

နှစ်စဉ်ကျင်းပလေ့ရှိသော နာဂရိုးရာပွဲတော်ဖြစ်သော်လည်း မောင်ယာယမ်းတို့အဖို့ မိုး၍မသွား၊ တိ၍မသွားပါ။ တစ်နှစ်ထက် တစ်နှစ် ပို၍ကောင်းအောင်သာ ကြိုးစားနေကြရင်း ရွှင်မြူနေကြ သည်။ တက်ကြွနေကြပါသည်။

မောင်ယာယမ်းအပါအဝင် နာဂသွေးချင်းများ ပျော်ရွှင်စွာ သံပြိုင်ဟစ်ကြွေးလိုက်သည့် နှစ်သစ်တေးသံသည် နာဂတောင်တန်း များကို ကျော်လွန်၍ စာရာမေတီတောင်အထိ ပျံ့လွင့်ရိုက်ခတ်၍ သွားပါတော့သည်။

ကဏ္ဍကားသည့်စာအုပ်များ

- ၁။ မြန်မာစာပေနှင့် ရခိုင်ယဉ်ကျေးမှုအဖွင့် ဦးမောင်မောင်အေး (စစ်တွေ)
- ၂။ စာရာမေတီခရီးစဉ် (ချစ်ကိုကို)
- ၃။ ဝါကျွတ်ချိန်ခါနှင့် ရှမ်းတို့ခလေ့ထုံးဘာသာ(ဦးစိုင်းစံမြ)
- ၄။ တိုင်းရင်းသားယဉ်ကျေးမှုရိုးရာခလေ့ထုံးစံများ (ရှမ်း) (မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ် လမ်းစဉ်ပါတီ)
- ၅။ တိုင်းရင်းသားယဉ်ကျေးမှုရိုးရာခလေ့ထုံးစံများ (ချင်း)
- ၆။ တိုင်းရင်းသားယဉ်ကျေးမှုရိုးရာခလေ့ထုံးစံများ (ကချင်)
- ၇။ တိုင်းရင်းသားယဉ်ကျေးမှုရိုးရာခလေ့ထုံးစံများ (ကရင်)
- ၈။ တိုင်းရင်းသားယဉ်ကျေးမှုရိုးရာခလေ့ထုံးစံများ(ကယား)
- ၉။ တိုင်းရင်းသားယဉ်ကျေးမှုရိုးရာခလေ့ထုံးစံများ (မွန်)
- ၁၀။ တိုင်းရင်းသားယဉ်ကျေးမှုရိုးရာခလေ့ထုံးစံများ (ရခိုင်)
- ၁၁။ သိင်္ဂါနဒီ မြန်ပြည်ပြောက်ဖျား (မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ် ပါတီ)
- ၁၂။ ကရင်ရိုးရာခုံးအက (မန်းသင့်နောင် -ကော့ကရိတ်)